The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL. POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, NOVEMBER 26, 1960.

LATVIJA AMERIKA

95./1024. n-rs. SESTDIEN, 1960. GADA 26. NOVEMBRI 10. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītoliņš, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonesanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.00. tekstā $3.20-$6.40 par vienu collas slejas telpu.

KONGO PROBLĒMA APVIENOTAJĀS NĀCIJĀS

Melnie šauj uz kanadiešu karavīriem, bet Kanadas politiķi Apvienotajās Nācijās nespēj izšķirties, par ko balsot.

Apvienoto Nāciju pilnsapulces sesijas sākumā pacēlās jautājums par Kongo republikas delegācijas uzņemšanu, un, proti, šī republika bija atsūtījusi 2 delegācijas. Minētā situācija turpinājās līdz pat šīs nedēļas vidum. Vienu Kongo delegāciju uz Apvienotajām Nācijām bija nosūtījis no amata atstādinātais ministru prezidents Lumumba. Otru — prezidents Kasavubu, daudz draudzīgāks Rietumiem nekā Lumumba un vispār virs ar daudz lielāku cieņu visā Afrikā.

Šī gada rudens sesijā Apvienotās Nācijas uzņēma daudz jaunu biedru, to starpā arī Kongo republiku. Bet, pēdējās iekšējo nesaskaņu dēļ starptautiskā organizācija nespēja izšķirties par Kongo delegācijas atzīšanu. Tagad tas beidzot panākts. Kongo delegācija oficiāli atzīta, un to vada pats prezidents Kasavubu. Ar 53 pret 24 balsīm, 19 nācijām atturoties, pilnsapulce nobalsoja par prezidenta Kasavubu delegāciju. Kanada, diemžēl, bija viena no tām valstīm, kas no balsošanas atturējās.

Kanadas liktenis Kongo nesaskaņās nav nekāds patikamais. Uz Afriku nosūtītie kanadiešu zaķarnieki bieži vien nonākuši domstarpībās ar vietējiem spēkiem un vienmēr izrādījušies zaudētāji. Pēdējā reize, kad kanadieši nonāca Kongo juku vidū, bija tikai pirms dažām dienām, kad acumirklī republikas diktātora plkv. Mobutu spēki mēģināja padzīt sarkano Gānas sūtni no Leopoldvilles. Gānas sūtni, kuru apsargāja Tunisijas karavīri, beigās gan izdevās no Kongo izraidīt, bet starplaikā, kad uzbrūkošie Mobutu karavīri izmainīja uguni ar Tunisijas spēkiem, Kanadas kazarmas atradās pašā vidū un saņēma vairākus tiešus šāvienus. Laimīgā kārtā kanadieši nekādus zaudējumus necieta; bet bija spiesti pavadīt vairākas stundas tiešā ugunī.

Pēdējo dienu notikumi Kongo radījuši neizbēgamas politiskas un militāras sekas. Vispirms, pēc ilgākām debatēm, kuras vēl mēģināja paildzināt komūnistu valstu bloks, Apvienoto Nāciju pilnsapulcē uzņemta prezidenta Kasavubu delegācija. Rietumu pasaule ir pārliecināta, ka Kongo prezidents pašreiz ir vienīgais vispār respektētais politiķis savā valstī un ka tādēļ uz viņu jābalsta visa republikas nākotne. Komūnisti, Gānu un Gvineju ieskaitot, atbalsta no amata atstādināto ministru prezidentu Lumumbu, un viņam kādreiz draudzīgo parlamentu, kas tagad gan stipri pagriezies uz labo pusi.

No politiskā viedokļa raugoties, komūnistiem Kongo republikā paredzēto panākt nav izdevies. Tas pats sakāms par komūnistu pūliņiem Apvienotajās Nācijās. Un arī no militārā viedokļa skatoties, komūnisti Kongo republikā izrādās zaudētāji. Ja sākumā Apvienotās Nācijas Kongo strīdu, arī ar visu savu karaspēku, uzņēmās vienīgi novērotāju lomu, tad tagad apstākļi strauji mainījušies. (Komūnistu bloka valstis, cita starpā, vēl līdz šim nav devušas ne santīma Apvienoto Nāciju karaspēka uzturēšanai Kongo republikā). Pēc īru karavīru apslaktēšanas un pēc atkārtotiem uzbrukumiem pret kanadiešiem Apvienoto Nāciju spēku militārā vadība nolēmusi cīnīties un nākotnē uz visiem Kongo spēku uzbrukumiem, lai tie nāktu no kreisā Lumumbas vai labā Mobutu spārna puses, tiks atbildēts ar Apvienoto Nāciju karaspēka uguni.

Kongo republikas situācijas uzlabošanās iespējas pašreiz balstās vienīgi uz Apvienotajām Nācijām. Prezidentu Kasavubu atbalsta Rietumi un arī visas jaunās Āfrikas valstis, visvairāk tās, kurām sagatavotu neatkarību piešķīra Francija. Komūnistu bloks, kā parasts, cīnās par nekārtību turpināšanos, un to dara arī ieinteresētas beļģu aprindas, vēl vienmēr cerības, ka Kongo republika izjuks, izputēs un ka atgriezīsies vecie koloniju laiki.

PIEŅEMŠANA PIE LATVIJAS SŪTŅA VAŠINGTONĀ

18. novembrī Latvijas valsts svētku gadījumā, Latvijas sūtniecības vadītājs un Spekkes kundze rīkoja pieņemšanu. Svētkus bija pagodinājuši senātors Dods ar ģimeni, bij. ārlietu ministra Dallesa kundze, viceministra Hendersona kundze, viceministrs Penfields ar kundzi, Austrumeiropas daļas direktors Vedelers ar kundzi, kopā ar Baltijas-Polijas daļas vadītāju Timu ar kundzi un viņa palīgiem u. c. Bija ieradies arī Kolumbijas distrikta oficiālais pārstāvis ar kundzi.

No diplomātiskā korpusa locekļiem personīgi sveicienus nesa Saudi-Arabijas, Jordanas un Vietnamas vēstnieki, bet savus pārstāvjus bija sūtījuši Vācijas, Spānijas, Austrālijas un Ķīnas vēstnieki un Apustuliskais delegāts Vašingtonā. No Nujorkas bija ieradušies Latvijas senie draugi Earl Packers ar kundzi, tāpat Igaunijas un Lietuvas sūtniecību vadītāji ar kundzēm.

Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši Paragvajas, Venecuēlas, Haiti, Īrijas, Grieķijas un Kipras vēstnieki.

Viesu starpā bija Amerikas Balss amerikāņu un baltiešu atbiecīgo nodaļu vaditāji un darbinieki, kā arī igauņu, lietuviešu un ukraiņu organizāciju pārstāvji Vašingtonā un daudzi latviešu sabiedriski darbinieki. Bez tam vēl namatēva un namamātes personīgie amerikāņu un baltiešu draugi un paziņas.

Komiteja Latvijas brīvībai,

atzīmējot neatkarības proklamēšanu, rīkoja pieņemšanu Baltijas brīvības namā 18. novembrī. Bija ieradušies amerikāņu draugi, citu apspiesto tautu pārstāvji un latviešu organizāciju pārstāvji.

Pēc svinīgā valsts svētku dievkalpojuma - koncerta Sv. Katarīnēs brīvmāksl. prof. E. Karlsoni - Bērziņu un komp. brīvm. Imantu Saksu apsveica mazā Sv. Katarīnes latviešu skolas audzēkne Maira Zālamane. J. Liģera uzņ.

JĀATSPĒKO MASKAVAS DENUNCIĀCIJAS

Piešķirs materiālu atlīdzību bēgļiem, kas fiziski cietuši savas nocionālitātes dēļ

LNAK valdes sēdē 17. novembrī valdes priekšsēdis V. Upeslācis ziņoja, ka Latvijas valsts pārstāvis Ženēvā A. Skrebers piesūtījis š. g. 5. oktobra vienošanās protokola norakstu starp Apvienoto Nāciju bēgļu augsto komisāru un Vācijas federālās republikas valdību. Saskaņā ar šo protokolu, personas, kas fiziski cietušas savas nacionālitātes dēļ, tā pielīdzināmas grupai, kuŗa līdz šim bija labvēlīgākā stāvoklī. Lai panāktu vienveidību, paredzēts, ka turpmāk šīs lietas vairs galīgi neizlems atsevišķo pavalstu iestādes, bet gan federālā pārvaldes iestāde Ķelnē.

Izlīdzinājuma piešķiršanai gadījumos, kuŗi pilnībā neatbilst Vācijas likumu prasībām, Federālā valdība nodod Bēgļu augstā komisāra ricībā 45 miljoni vācu marku. Nav svarīgi, kuŗā zemē cietušais tagad dzīvo, nedz arī apstāklis, ka tas būtu pārgājis citā pavalstniecībā. Dažas valstis gan, piem., Anglija, kārtojot ar Vāciju savu pilsoņu atlīdzības problēmas, pielīdzina tiem arī personas, kas vajāšanas brīdī vēl nav bijušas to pilsoņi, bet tikai vēlāk par tādiem kļuvuši. Šādos gadījumos cietušajiem jākārto savas prasības vietā un veidā, kā tas paredzēts noligumos starp vipielīdzināmas grupai, kuŗa līdz ju tagadējās pilsonības zemi un Vācijas federālo republiku.

Bēgļu augstā komisāra iestāde pašlaik izstrādā sīkākus noteikumus, kuŗus pēc to pieņemšanas izziņos bēgļu zināšanai. Pagaidām nav arī vēl skaidrs, cik plašas pilnvaras piešķirs Bēgļu augstā komisāra pārstāvjiem uz vietām, un pirms attiecīga paziņojuma nekādi pieprasījumi atlīdzības piešķiršanai netiks pieņemti.

Jāpiezīmē, ka viena no prasībām, kas paredzēta izlīdzinājuma piešķiršanai, ir veselības bojājums sakarā ar vajāšanu, un runa ir par vismaz 25 proc. darba spēju zaudēšanu. Tāpat arī uz piešķirumu no Bēgļu augstā komisāra ricībā nodotā fonda nevar cerēt personas, kuŗu pašreizējais materiālais stāvoklis ir apmierinošs. Vienošanās aktā sevišķi uzsvērts, ka kaitējumam jābūt no vajāšanas, kas izdarīta — „neievērojot cilvēka tiesības". Tātad kaitējumi, kas cēlušies no vajāšanām, ja tās notikušas, neparkāpjot Starptautiskās konvencijas par kara vešanas likumiem un ieradumiem, piem., partizānu vai pretestības kustības apkarošana, pašas par sevi var neatzīt par tādēm, kas nodibinātu tiesību uz izlīdzinājumu šīs vienošanās ietvaros.

BRAUNS PAREDZ

Raķešspeciālists izsakās, ka cilvēks orbitā ap zemes lodi riņķos jau 1961. gadā.

Vašingtonā. Viens no veiksmju un neveiksmju bagātās Sav. Valstu raķešrūpniecības autoriem — vācu V-1 un V-2 speciālists Dr. Verners fon Brauns kādā preses konferencē izteicās, ka cilvēka lidojumi starpplanētu telpā sāksies jau 1961. gadā. Zinātnieks gan uzsvēra, ka pirms tam nepieciešams vēl daudz sekmīgu mēģinājumu, bet ka Sav. Valstu raķešrūpniecība tagad atrodas tai stadijā, kad šo mēģinājumu sekmes var gandrīz vai garantēt.

NĒRU SAREDZ KARA BRIESMAS

Pēc uzbrukumiem parlamentā un presē Indijas ministru prezidenta domas atklātībā kļūst daudz skaidrākas.

Jaundelhi. Jau vairākkārt komūnistu Ķīnas dēļ ugunis nonākušais Indijas ministru prezidents Nēru šīs nedēļas vidū krasi mainīja savu nostāju, deklarējot, ka Pekinga slēpjas jauna pasaules kara drauds.

Pagājušajā nedēļā, pēc atkārtotiem komūnistu Ķīnas robežparkāpumiem pret Indiju ministru prezidents Nēru nonāca asās parlamenta deputātu un vadošo politisko laikrakstu ugunīs, kas valdības galvam pārmeta liekulību, gļēvumu un mīkstčaulību. Tagad Nēru uzbrukumu patiesību gandrīz vai atzinis, deklarējot, ka pasaules kara un miera varbūtībā slēpjas komūnistu Ķīnā. Nēru uzsvēra, ka tikmēr, kamēr Pekinga turpina savu kara nepieciešamības un kara neizbēgamības politiku, visa pasaule atrodas jauna starptautiska kara briesmās.

Pēc Indijas ministru prezidenta domām Padomju Savienība nav noskaņota jaunam karam; tas ir iemesls, kas radījis nopietnās politiskās domstarpības starp Makavu un Pekingu.

Pārrunājot komūnistu metodi — visus pretbolševistiskos cīnītājus denuncēt par nacistiem, lai mazinātu pretbolševistiskās cīņas sparu, iztirzāja apvainojumu pret Toronto igauņu nac. apv. prāņa v. A. Luitsalu, par kuru komūnistu ziņu aģentūra TASS vēstīja, ka viņš vācu okupācijas laikā Igaunijā vadījis politisko policiju.

A. Luitsalu š. g. augustā mēnesī piedalījās Baltijas federācijas delegācijā pie Kanadas ministru prezidenta Difenbeikera, kam iesniedza lūgumu ierosināt Baltijas valstu jautājumu Apvienoto Nāciju asamblejā, ko prezidents arī izdarīja Apvienoto Nāciju pilnsapulcē, kas izraisīja apspiesto tautu diktātora Hruščeva dusmu izvirdumu pret Kanadas ministru prezidentu Zinot, ka komūnisti savu denunciāciju turpinās pret ikvienu aktīvu pretbolševistisko cīnītāju un brīvai pasaulei paudīs melus par tiem, LNAK valde nolēma morāli un, ja vajadzīgs, arī materiāli atbalstīt A. Luitsalu, lai sauktu pie atbildības lajkrakstus, kuŗi ar lieliem virsrakstiem [illegible] civilie iedzīvotāju nogalinātāju.

(Nobeigums 6. lpp.)

JAUNS RAĶEŠBAŽU PLĀNS EIROPAI

IEKŠZEMES ŪDENSCEĻU APVIENĪBA PROPONĒ RAĶESBAZES ANGLIJAS UN RIETUMEIROPAS KANĀĻU SISTĒMĀ.

Anglijas iekšzemes ūdensceļu apvienība nākusi ar neparastu, bet militārām aprindām ļoti intrigējošu priekšlikumu — radīt peldošas raķešbazes Anglijas un Rietumeiropas plašajās kanāļu sistēmās.

Ar atomraķetēm apbruņotas lidlaivas lēni slīdētu pa kanālu straumi, un ienaidniekam nekad nebūtu zināma to tiešā atrašanās vieta. Šī iemesla dēļ kanālu bazes būtu pilnīgi neiznīcināmas un lielā mērā stiprinātu brīvas pasaules aizsardzību.

Iekšzemes ūdensceļu apvienība paskaidro, ka doma par peldošajām raķešbazēm radusies no gaisa spēku atzinuma, ka nepieciešami atombumbām bruņotu lidmašīnu lidojumi divdesmit četras stundas diennaktī. Pēc tam tādam pašam plānam sekojuši Sav. Valstu jūras spēki, paredzot uz pasaules jūrām nosūtīt Polaris atomraķetēm bruņotas atomzemūdenes. Atomraķetēm bruņotas lidlaivas Anglijas un Rietumeiropas kanāļu sistēmas būtu tikai augšminētās aizsardzības politikas turpinājums.

Raķešbažu kustības nepieciešamība jau sen bijusi viena no lielākajām amerikāņu militārajām problēmām. No praktiskā viedokļa raugoties, ir daudz izdevīgāk radīt kustīgas bazes nekā dzelzsbetona bruņās ietērpt nekustīgas raķešu izšaušanas vietas, ko ienaidnieks var viegli atklāt un padarīt cīnai nespējīgas. Sav. Valstu iekšzemē līdz šim vienīgās raķešbazes ir uz sliedēm, bruņoto vilcienu veidā. Valsts ārpusē, kā jau sākumā minēts, raķešbazes atrodas uz zemūdenēm un par zemūdenēm daudz vieglāk iznīcināmiem karakuģiem.

Bonna vairs nemaksās par ASV karaspēka uzturēšanu Rietumvācijā

Bonnā. Ja sākumā vāciešiem bija pilnīgi jāsedz visi Sav. Valstu spēku uzturēšanas izdevumi Rietumvācijā un vēlāk tikai daļēji, tad tagad vācieši par savu aizsardzību amerikāņiem vairs negrib maksāt ne plika graša. Nule kā pabeigtās sarunās Bonnā Rietumvācijas saimniecības ministrs Erhards Sav. Valstu delegātiem paskaidroja, ka viņa valdībai nevar atļauties turpināt kaut vai daļēji uzturēt Rietumvācijā stacionētos amerikāņu spēkus. Ja Sav. Valstis grib savus spēkus Rietumvācijā turēt, tad par to jāmaksā Vašingtonai, jo Bonna par to atsakās maksāt.

Sēj neuzticību pret trimdiniekiem

Komūnistu un pat ārvalstu presē, it sevišķi pēdējā laikā, ļoti daudzus trimdiniekus, kuŗi ir atbildīgās darba vietās augstskolās, valsts iestādēs u.t.t., denuncē, piedēvējot viņiem visādas noziedzības, ko tie esot pastrādājuši dzimtenē vai kara laikā. Daudzus apvaino slepkavībās, tautas nodevībā, kara noziedzībās, spiegošanā u. c. Komūnistu nolūks ir sēt neuzticību darba vietās un arī trimdinieku pašu vidū. Ar šādu denunciāciju gribēts panākt, lai apvainotajiem nāktos zaudēt darbu. Apmelotiem nav nekādu tiesisku līdzekļu aizsargāties no šiem komūnistu uzbrukumiem.

Arturs Grigors

no Grand Rapidiem ievēlēts uz 2 gadiem par trimdas latviešu skautu priekšnieku.

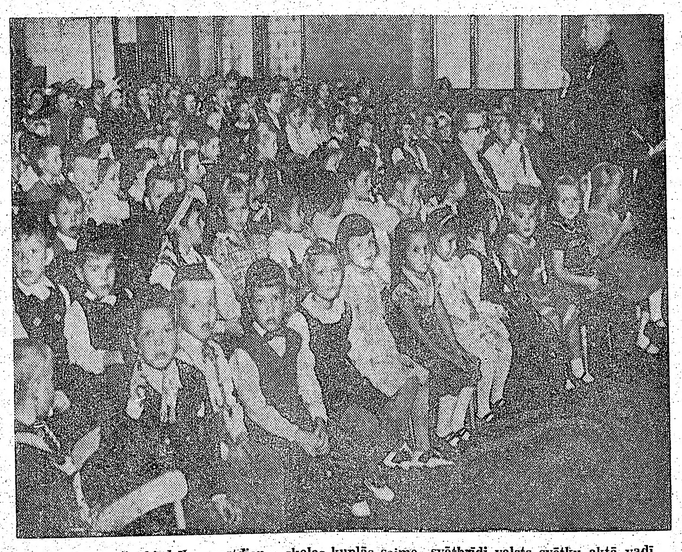

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas kuplās saimes svētbrīdī valsts svētku aktā vadīja māc. A. Lūsis. J. Kreiļa uzņ.

SESTDIEN, 3. DECEMBRĪ, PLKST. 7.00 VAKARĀ

Vai Jūsu auto ripo?

Izmēģiniet braucienā uz Bafalo latviešu jaunatnes pulciņa gača svētkiem Ukrainian Civic Centre, 205 Military Rd., Buffalo.

SESTDIEN, 3. DECEMBRĪ, PLKST. 7.00 VAKARĀ.

SESTDIEN, 3. DECEMBRĪ, PLKST. 7.00 VAKARĀ.

Ieeja $2.-. Programmā: Dailoņa Stauvera krāsu filma „Gleznām un gleznotājiem". Rotaļu priekšnesumi. Balle laba orķestra pavadījumā. Pilna bufete.

Noslaukiet logus un pārbaudiet riepas.

SESTDIEN, 3. DECEMBRĪ, PLKST. 7.00 VAKARĀ.

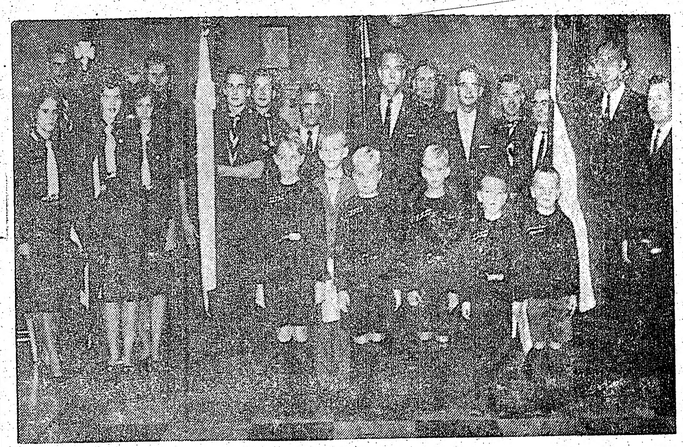

Svinīgajā valsts svētku dievkalpojumā Sv. Katarīnēs goda sardzē stāvēja skauti, gaidas un Sv. Katarīnes, Niagaras DV nodaļu pārstāvji ar savem karogiem. Attēlā vidū 6 jaunie mazskauti, kas savas skautošanas gaitas uzsāka tieši valsts svētkos. No kreisās: Andris Gunārsons, Jānis Veska, Uldis Vīksne, Omārs Ivanovskis, Andris Lauriņš un Pēteris Baltais.

J. Liģera uzņēmums.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibiskaps T. GRĪNBERGS

KO VARAM GAIDĪT NO JAUNĀS ASV VALDĪBAS

Nav jābrīnās, ka Chruščevs bija pirmais ārvalstu galva, kas apsveica jauno ASV prezidentu. Chruščevs šajā gājienā ir uzvarējis, jo mazliet vairāk kā puse amerikāņu uzklausījuši viņa prasības un ievēlējuši prezidentu, kas sola iet Rūzvelta pēdās. Apmierināti arī visi tie, kuri tic, ka pie konferenču galdiem varēs ar Chruščevu salīgt mieru. Vai viņu ceribas piepildīsies un kādu ceļu ies Kennedijs — vēl grūti zilēt.

Tūlin pēc ievēlēšanas Kennedijs un viņa padomdevēji daudz un skaļi runā par tuvošanos un sarunām ar sarkanās Ķīnas diktātoru. Šādas valodas nepārsteidz, jo tajā virzienā ir strādājuši ļoti daudzi „liberāļi." Viņu uzmanības skaļākā izpausme bija t. s. „Klīvlendas lēmumi", kur politiķi kā savu ruporu izmantoja kristīgo baznīcu.

Reizē ar valdības maiņu Baltajā Namā un Valsts departamentā sagaidāmi smagi sarežģījumi ASV un Francijas attiecībās. Francijas konflikts ar Alžīrijas nemiernieki kļūst asāks un tuvākā nākotnē vēl vairāk paasināsies, jo Kennedijs agrāk ir atklāti pateicis, ka frančiem no Alžīrijas jāizvācas.

Par ASV vēlēšanu rezultātiem vismazāk sajūsminājās — vācieši. (Nav noslēpums, ka ASV žīdu minoritātei liela ietekme valdībā, īpaši liels svars tiem ir demokratu partijā. To apliecina fakts, ka parasti 80 —90% žīdu balso par demokrātiem. Nav arī noslēpums, ka žīdiem nav nekādas milestības pret vāciešiem, kādēļ tie nav ieintenreseti redzēt stipru un vienotu Vāciju).

Arī angļi nejūsmo par apvienoto Vāciju. To labi zina Chruščevs, un viņš arī nekavēsies to izmantot.

Ja republikāņu valdībai izdevās izveidot draudzīgas attiecības ar bijušo pretinieku — Vāciju, tad par to visvairāk jāpateicas nelaikā Dallesam. Lielais valstsvīrs nejāva aizkulišu spēkiem sevi ietekmēt, jo saprata, ka vācu tauta ir galvenais un stiprākais aizsprosts, kas attur komūnisma tālāku virzīšanos.

Vēlēšanu kampaņas runās Kennedijs daudz solīja, un viņa dedzīgākie atbalstītāji bija strādnieku ūniju vadītāji, kuri nu ne vien gaida, kad dos, bet arī paši gatavojas ņemt. Tā, piem. nākamā gada vasarā beidzas Rjūtera vadīto auto strādnieku līgumi ar lielām auto firmām. Rjūters cītīgi krāj miljonus streiku fondā un „trin nazi, lai skalpētu bosus". Ūniju dūži pārliecināti, ka valdība tos atbalstīs, kādēļ uzvara droša.

Kādu viedokli ieņems Kennedijs — vēl nevar zināt. Līdz šim viņš ir solījis 100% būt strādnieku pusē. Ja solījumus tiešī pildīs — valsts cietīs, jo dzīve rāda, ka ūniju vadītāji savās prasībās bieži vien pārsniedz iespējamību robežas. Sava patiesība ir arī uzņēmumu vadītāju nepiekāpībai.

Pieaugošās grūtības ASV saimniecībā pa daļai izskaidrojamas ar nesamērīgi augstiem ražošanas izdevumiem. Pastāvot strādnieku augstām darba algām, ASV vairs nespēj sacensties starptautiskos tirgos. Viņu precēm ir konkurence pat pašu mājās.

Augsto strādnieku algu dēļ ASV rūpnieki kapitālu aizpludina uz ārvalstīm un cel jaunas ražošanas iekārtas tur, kur lētāks darba spēks. Gatavās preces daļēji atgriežas ASV tirgos. Tā aizplūst dolari un zelts, bet pieaug darba roku pārpalikums.

ASV saimniecība ir nonākusi pie tā, ka tuvākā nākotnē nepieciešama plašāka pārkārtošana, jaunas reformas. Kā jaunā valdība to veiks, vēl grūti paredzēt. Līdz šim vērojama kāda ļoti bēdiga parādība šīs zemes politisko partiju dzīvē. — Politiskām partijām ir gan labi un apdāvināti partijas darbinieki, bet partiju galotnē nav viru ar valstsvīra stāju. Ievēlēti atbildīgos valsts vai pašvaldību amatos, viņi nespēj pacelties pāri partijas interesēm un aizmirst dziņu pēc pašlabumiem.

Daži politiskie komentātori, zīdīšus slaucīdami ir vācieši. (Nav noslēpums, ka ASV žīdu minoritātei liela ietekme valdībā, īpaši liels svars tiem ir demokratu partijā. To apliecina fakts, ka parasti 80 —90% žīdu balso par demokrātiem. Nav arī noslēpums, ka žīdiem nav nekādas milestības pret vāciešiem, kādēļ tie nav ieintenreseti redzēt stipru un vienotu Vāciju).

Arī angļi nejūsmo par apvienoto Vāciju. To labi zina Chruščevs, un viņš arī nekavēsies to izmantot.

Ja republikāņu valdībai izdevās izveidot draudzīgas attiecības ar bijušo pretinieku — Vāciju, tad par to visvairāk jāpateicas nelaikā Dallesam. Lielais valstsvīrs nejāva aizkulišu spēkiem sevi ietekmēt, jo saprata, ka vācu tauta ir galvenais un stiprākais aizsprosts, kas attur komūnisma tālāku virzīšanos.

Vēlēšanu kampaņas runās Kennedijs daudz solīja, un viņa dedzīgākie atbalstītāji bija strādnieku ūniju vadītāji, kuri nu ne vien gaida, kad dos, bet arī paši gatavojas ņemt. Tā, piem. nākamā gada vasarā beidzas Rjūtera vadīto auto strādnieku līgumi ar lielām auto firmām. Rjūters cītīgi krāj miljonus streiku fondā un „trin nazi, lai skalpētu bosus". Ūniju dūži pārliecināti, ka valdība tos atbalstīs, kādēļ uzvara droša.

Kādu viedokli ieņems Kennedijs — vēl nevar zināt. Līdz šim viņš ir solījis 100% būt strādnieku pusē. Ja solījumus tiešī pildīs — valsts cietīs, jo dzīve rāda, ka ūniju vadītāji savās prasībās bieži vien pārsniedz iespējamību robežas. Sava patiesība ir arī uzņēmumu vadītāju nepiekāpībai.

Reizē ar valdības maiņu Baltajā Namā un Valsts departamentā sagaidāmi smagi sarežģījumi ASV un Francijas attiecīmēs. Francijas konflikts ar Alžīrijas nemiernieki kļūst asāks un tuvākā nākotnē vēl vairāk paasināsies, jo Kennedijs agrāk ir atklāti pateicis, ka frančiem no Alžīrijas jāizvācas.

Par ASV vēlēšanu rezultātiem vismazāk sajūsminājās — vācieši. (Nav noslēpums, ka ASV žīdu minoritātei liela ietekme valdībā, īpaši liels svars tiem ir demokratu partijā. To apliecina fakts, ka parasti 80 —90% žīdu balso par demokrātiem. Nav arī noslēpums, ka žīdiem nav nekādas milestības pret vāciešiem, kādēļ tie nav ieintenreseti redzēt stipru un vienotu Vāciju).

Arī angļi nejūsmo par apvienoto Vāciju. To labi zina Chruščevs, un viņš arī nekavēsies to izmantot.

Ja republikāņu valdībai izdevās izveidot draudzīgas attiecības ar bijušo pretinieku — Vāciju, tad par to visvairāk jāpateicas nelaikā Dallesam. Lielais valstsvīrs nejāva aizkulišu spēkiem sevi ietekmēt, jo saprata, ka vācu tauta ir galvenais un stiprākais aizsprosts, kas attur komūnisma tālāku virzīšanos.

Vēlēšanu kampaņas runās Kennedijs daudz solīja, un viņa dedzīgākie atbalstītāji bija strādnieku ūniju vadītāji, kuri nu ne vien gaida, kad dos, bet arī paši gatavojas ņemt. Tā, piem. nākamā gada vasarā beidzas Rjūtera vadīto auto strādnieku līgumi ar lielām auto firmām. Rjūters cītīgi krāj miljonus streiku fondā un „trin nazi, lai skalpētu bosus". Ūniju dūži pārliecināti, ka valdība tos atbalstīs, kādēļ uzvara droša.

Kādu viedokli ieņems Kennedijs — vēl nevar zināt. Līdz šim viņš ir solījis 100% būt strādnieku pusē. Ja solījumus tiešī pildīs — valsts cietīs, jo dzīve rāda, ka ūniju vadītāji savās prasībās bieži vien pārsniedz iespējamību robežas. Sava patiesība ir arī uzņēmumu vadītāju nepiekāpībai.

ZVIEDRIJAS BALTIEŠUS SPIEŽ SPIEGOT

Aktīvos darbiniekus trimdā apvaino slepkavībās un „kara noziedzībās". — Ir pamats domāt, ka dzimtenes apmeklētāji ir piespiesti spiegot.

(LZA) Baltiešu skaitu, kas kā tūristi apmeklējuši savu dzimteni, attiecīgās zviedru iestādes nevar uzrādīt, jo braucēji ir pieņēmuši pavalstniecību, lai pasargātos no varbūtējām apcietināšanām. Kopā ar baltiešiem ir braukuši arī zviedri un citu tautību pilsoņi, tāpēc viņu nodaļa nevar konstatēt tūristu — baltiešu — daudzumu. Pēc padomju publicējuma tūristu skaits no Zviedrijas šogad sasniedzis dažus simtus. Neņemsimies apstrīdēt šo skaitli, bet varam gan piemetināt, ka latviešu un igauņu to vidū nav vairāk par pāris desmitiem. Baltiešu tūristu nolūks bijis pēc ilgiem gadiem vēlreiz sastapt savus radus un tuviniekus, bet nav mazums, kas gribējuši apmierināt savu ziņkāri, un bijuši komūnistiem simpatizējošie. Raksturīgi, ka gandrīz visi dzimtenes apmeklētāji pēc atgriešanās izvairās no jebkādiem paskaidrojumiem. Tie pat atraujas no satiksmes ar līdztautiešiem. Nesen divas jaunas igaunietes, kas ilgāku laiku uzturējušās Igaunijā archaioloģiskos nolūkos, pēc pārbraukšanas patvēruma zemē, katēgoriski liegušās kaut nieciņāko stāstīt par redzēto un novēroto. Viss tas liek saprast, ka tūristi dzimtenē tiek attiecīgi „apstrādāti", un tāpēc ir nedroši par saviem piederīgiem un draugiem dzimtenē. Ir pamats domāt, ka daži dzimtenes apmeklētāji, ja ne lielā vērienā, tad vismaz pa daļai izspiego savus līdztautiešus trimdā.

LŪDZU ATSAUKTIES

bijušo 18. policijas bataljona komandieri Fridrichu RUBENI, viņa vietnieku Egonu ERCUMU, kā arī pārējos bataljona dalībniekus. Lūdzu piesūtīt pēc iespējas sīkākas ziņas par bataljona dibināšanu, cīņu gaitām (vieta un laiks svarīgi!), personāla zaudējumiem (vārdi un laiks) un beigu posmu.

Tāpat pēc iespējas sīkas ziņas par vietējo komandantūru un partizānu gaitām 1941. gada jūnija / jūlija mēnešos.

Šie materiāli man vajadzīgi Latviešu policijas bataljonu tapšanas un partizānu kustības chronikaq sakārtošanai.

Adresēt: P. Karlovskim, Box 154, Station E., Toronto 4, Ontario, Canada.

VINIPEGAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS STIPENDIJA

Vinipegas latviešu biedrības valde sakarā ar pilnsapulces lēmumu piešķirs divas stipendijas Manitobas universitātēs studējošiem latviešiem.

Lūgums stipendijas piešķiršanai jāiesniedz ne vēlāk kā līdz 1961. gada 15. janvārim Vinipegas Latviešu biedrības priekšniekam, T. Blosmanim, 939 Centennial Street, Winnipeg 9, Manitoba. Lūgumam jāpievieno sekojoša informācija:

Kuru gadu studē; kurā universitātē un kurā fakultātē; universitātes atsauksme par sekmēm studijās un par lekciju apmeklēšanu; materiālā stāvokļa raksturojums; vai saņem kādas stipendijas un kādā apmērā?

Stipendija ir jāatmaksā Vinipegas latviešu biedrībai vai VLB nozīmētai personai, vai VLB nozīmētai organizācijai, viena gada laikā pēc studiju beigšanas vai studiju pārtraukšanas.

VLB valde stipendijas piešķirs janvāra mēneša beigās, un rezultātus paziņos visiem stipendijas pieprasītājiem.

Interesenti var iegūt tuvāku informāciju pie VLB priekšnieka T. Blosmaņa, tālrunis HU 9-2710, vai rakstot uz augšminēto adresi.

TORONTO LATVIEŠU IEVĒRĪBAI

West - End YMCA (931 College St., pie Dovercourt Rd.) ir atvērta katru svētdienu no pl. 2.00 līdz 5.00 p.p.

Tieši pl. 2.00 tiek rādītas filmas par Kanadu un Eiropas zemēm. Filmas ir izcilas kā saturā, tā arī techniskajā apdarē. Pēc filmu izrādes galda teniss, galda spēles un mūzika. Šīs pēcpusdienas speciāli domātas iecelotājiem Kanadā, vecākiem par 16 gadiem. Ieeja brīva.

27. novembrī tiks rādīta filma „Dzelzceļa būvētāji ziemeļos" un „Tā ir Holande".

Katru ceturtdienas vakaru, pl. 8.00 turpat noris šachistu tikšanās. Sākot ar 26. novembri, ik sestdienas vakaru, pl. 8.00 dejas prieki jaunajai jaaudzei, vecākai par 17 gadiem.

West - End YMCAā ir arī abu dzimumu galda tenisa klubs, kas šīgada meistarības izcīņā piedalās ar 3 vienībām.

Interesentus tuvākai informācijai lūdz zvanīt LE 6-1166, vakodas grūtību gadījumā jautājot pēc M. Lorberga.

HAMILTONĀ
O. ANDERSONA pārtikas preču veikalā, 26 MARKET ST., dabūjami atsevišķi
LATVIJAS AMERIKĀ numuri.

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces)
ANGLIJAS RAŽOJUMI.
★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ×
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

18. NOVEMBRA SVINĪBAS HAMILTONĀ

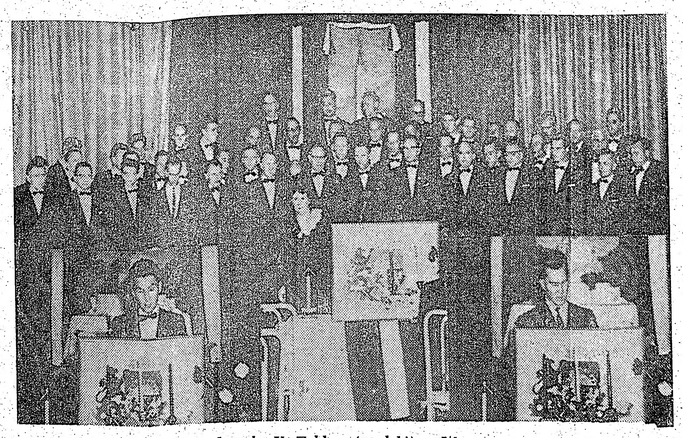

Svētku aktu atklāja DV nod. pr-ks V. Tuklers (pa labi), svētku runu teica L. Zandbergs. Aizmugurē vīru koris „Viesturs" ar diriģenti L. Albertiņu. Diriģents J. Baruss nav redzams. R. Bērziņas foto.

9. novembra vakarā Hamiltonieši pulcējās krietni vien lielākā skaitā kā iepriekšējā gadā Latvijas valsts dibināšanas svētku sarīkojumā.

Pēc svinīgā akta atklāšanas divu klātesošo Lāčplēša ordeņa kavalieru un kritušo varoņu godināšanai pienāciguš vārdus teica DV Hamiltonas nodaļas vadītājs V. Tuklers. Aktā labi iederējās mazo guntiņu priekšnesumi.

Koncerta daļā apvienotais vīru koris „Viesturs" brāši nodziedāja vairākas dziesmas diriģenta L. Albertiņas un J. Barusa vadībā. Hamiltonas pilsētas galvas uzdevumā apsveica valdes locekļis Leslijs Parkers. Bez tam sirsnīgas runas teica Hamiltonas igauņu un lietuviešu organizāciju pārstāvji un radio komentātore Edite Haidere.

Par galveno runātāju bija aicināts pazīstamais jaunās paaudzes pārstāvis — agr. Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā valdes priekšsēdis un pašreizējais žurnāla „Jaunā Gaita" atbildīgais redaktors Laimonis Zandbergs, kas, atkāpjoties no tradicionālā šo svētku runu šablona, savu runu sniedza rietumu kultūrā auguša cilvēka un reizē īsti nacionāla latviešu skatījumā par mūsu problēmām un pašreizējo pasaules situāciju.

Referents norādīja, ka latviešu tautas tagadējās traģēdijas sākums meklējams 1939. gada 5. oktobra t. s. bažu līguma noligšanā. Šī līguma sekas — visi vēlākie notikumi, kas noveda pie mūsu zemes okupācijas un mūsu pašreizējās trimdas. Ja tagad visas pasaules acis vērsušās uz Apvienotajām Nācijām kā vietu, kas spētu labot arī mums nodarīto netaisnību, tad šoruden ar vilšanos redzējām, ka tikai ar niecīgu balsu vairākumu noraidīja sarkanās Ķīnas uzņemšanu Apvienotajās Nācijās. Bieži vien tagad svarīgus lēmumus izšķir kāda cilvēka balss, kas pats nācis no pavisam tumša pasaules stūra. Mēs palīdzību gaidījām no prezidenta Eizenhauera. Taču viņš ne ar vārdu nepieminēja sarkanā Apvienotajās Nācijās teiktajā runā Padomju Savienības apspiestās tautas. Turpretim Kanadas ministru prezidents Difenbeikers bija pirmais Rietumu pasaules valstsvīrs, kas nebaidījās pateikt patiesību acīs Chruščevam. Šis pats gadījums arī pierādīja, ka kaut arī mēs, latvieši, it kā nevaram sadzīvot un satikt savā starpā, esam spējīgi būt vienoti pasākumos, kas ir būtiski svarīgi mums visiem. Difenbeikera krietno valstsvīra stāju prata picnācīgi novērtēt visas latviešu aprindas „no sienas līdz sienai." Protams, daudz kas ir kopīgs mums visiem, vecajiem un jaunajiem, kā, piemēram, pašlaik iesāktā akcija par latviešu brīvības konsekventāko cīnītāju un lielo dzejnieku J.Raini kā latviešu „Champion of Liberty" Savienoto Valstu attiecīgajā pastmarku sērijā. Apbēdina fakts, ka dažkārt nav saskanējuši vecās un jaunās paaudzes uzskati pret ses brīvības jautājumā. Tāpat vispārināma ir kādas mātes negatīvā nostāja pret latviešību pašos pamatos, kad Indiānapoles oziesmu svētkos viņa pikti atbildēja savam mazajam dēlēnam, kas bija lūdzis, lai viņam nopērk Mazputniņu: — „Ko nu vēl ne, ne jau tu lasīsi, nekā!" Tas ir bēdīgs fakts ar dziļu traģiku pamata. Katrai trimdai bijusi sava jēga. Tā tas bija savā laikā, kad 100.000 zemgaliešu aizgāja uz Lietuvu. Varbūt savs nopelns bija arī šiem latviešu trimdiniekiem, Lietuvai pēc tam kļūstot par varenu lielvalsti. Arī mūsu tagadējai trimdai ir sava jēga un uzdevumi. Mums jāpievērš visa uzmanība ne tikai saimnieciskās labklājības nodrošināšanai, bet vēl vairāk visu garīgo spēku atmodināšanai un koncentrēšanai. Pirmā vietā lai katram būtu rūpes par latviešu sabiedrību un, galvenokārt, par latviešu kultūru un tās nodošanu tālāk mūsu berniem.

J. B.

ST. KATERINĒS

Arī šogad Sv. Katerines un Niagaras tautiešī pulcējās kopīgā 18. novembra atceres sarīkojumā. Tas bija apvienots ar svinīgu dievkalpojumu-koncertu un notika Sv. Katerines Kristus baznīcā. Dievkalpojumā ar saviem karogiem ieradās skauti, gaidas, mazskauti ar vad. E. Jēkabsonu un R. Zālamani priekšgalā. Tāpat ar saviem karogiem dievnamā iesojoja abu pilsētu DV nodaļu pārstāvji. Šo svinīgo gājienu baznīcā ieveda ilggadīgais Sv. Katerines draudzes pr-ks H. Greble.

Dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs J. Praulinš. Savā valsts svētku sprediķi draudzes gan starp citu uzsvēra: „Šajā svinīgajā brīdī, atceroties Latvijas tapšanu un brīvības gadus, gara acīm pārstaigāsim dzimtenes āres, un domāsim par to mūsu tautas daļu, kas izmisīgi gaida ilgoto brīvības sauli. Mūsu lielākā cerība nākotnei ir mūsu jaunatne, kas tik kuplā skaitā valsts svētku atcerei ir šodien ieradusies baznīcā un tik stingri tur Latvijas karogu savās rokās: Būsim stipri, nezaudēsim ticību tai stundai, kad dzimtenē brīvība uzvarēs verdzību!"

Valsts svētku dievkalpojumā dziedāja brīvmāksl. prof. E. Karlsone - Bērziņa. Ērģeļu solo atskaņoja un dziedātāju pavadīja brīvmāksl. komp. Imants Sakss.

Baznīcas labajā akustikā abu mākslinieku priekšnesumi izskanēja brīnišķīgi, dziļi aizkustinot klausītāju sirdis. Varenā pacilātībā izskanēja arī kopīgi dziedātā valsts himna. Dievkalpojumā bija divas latvietes, kas tikai šogad ieradušās no Latvijas, un atkal pēc 20 gadiem kopā ar pārējiem latviešiem varēja valsts svētkos vienoties tautas lūgšanā — Dievs, svētī Latviju!

J. L.

ĻOTI CIENĪTIE VECĀKI UN SKOLAS DRAUGI!

Toronto latviešu biedrības sestdienas skola laipni lūdz jūs 3. decembrī apmeklēt DV teātra izrādi par labu skolai. Uzvedīs J. Jaunsudrabiņa lugu Jo pliks, jo traks Sv. Andreja baznīcas telpās, sākums pl. 7 vakarā.

Skolas sa'me.

LASĪTĀJU VĒSTULES

ATBILDE LASĪTĀJAM E. M.

Latvijas Amerikā red.:

Cienītais lasītāj', man ir ļoti patīkami, ka jūs tā interesē Kamarga. Te man jādod daži paskaidrojumi. Ierobežotais laiks un iepriekšējie nodomi man neļāva šoreiz uzturēties Kamargā, kuru pazistu labi, un kopš gadiem. Ja es attēlotu visu Kamargu, tās rožainos flamingo vai dulkainos rīsu laukus, tad manis rakstīņš laikrakstam Latvija Amerikā (5. oktobra n-rā) būtu iznācis par garu.

Kamarga ir trisstūraina sala, ko veido Ronas upes divas daļas, kuras šķiras Arles pilsētā (tik skaisti to apdzejojis Provanses dzejnieks Mistrols savā „Mireille"), pēc kuŗa Guno uzrakstījis frančiem mīļu operu. Arles sienietes ieskata par daiļākajām Francijā). Viena upes daļa, saukta „Lielā Rona", ieplūst Vidusjūrā pie Port - St. - Louis, otra — „Mazā Rona" — ietek tai pašā jūrā pie Les Stes - Maries. Attālums no šīm divām Ronas daļām ir apm. 50 klm. un savienots ar cietzemi, kuru apskalo Vidusjūra, tā ka Kamargu par grīvu jeb deltu īsti nevarētu saukt.

Jums tiesa, ka Kamargas dīķi Vaccorés ir zoloģiskā rezerve, it sevišķi putniem. To rezervju ir tik daudz Francijas dienvidos. — Pārējā, lielākajā daļā Kamargā zirgi tiek audzināti pārdošanai; tie, kas nav izraudzīti zirgu skriešanām, nonāk lauksaimniecības vai ari lopkautuvēs. Tur audzina arī sugas vēršus, kuŗi parasti savu dzīvi beidz arēnās. Nesalīdziniet Kamargu ar Kamardi — La Camarde. Kamarde franciski nozīmē nāvi.

Varu jums dot arī citus sīkumus.

Kannās, 1960. g. 14. novembrī.

A. O.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

TUKUMTO

● TLB sestdienas skolas padomes sēde notiks trešdien, 30. novembrī, pl. 8 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Paredzēta jaunatnes darbinieces Elzas Klaustiņas lekcija.

● Toronto latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas audzēkņi savu audzinātāju vadībā organizēti apmeklēja valstssvētku dievkalpojumu. 18. novembra vakarā Sv. Andreja baznīcā un valsts svētku sarīkojumu 18. novembra vakarā.

● Sakara ar Ziemassvētku kausu atceres vakaru, kas, kā zināms, notiks 7. janvarī „Saulainē", un kurā piedalīsies kā bij. Kurzemes cietoksņa cīnītāji, tā arī vecie strēlnieki, šī atceres vakara sekmēšanai rūpnieks Augusts Roze dāvinājis 23 latviešu gramatas, par ko atceres vakara ricības komiteja dāvātājam ir ļoti pateicīga. Ricības komiteja pateicas arī Birutai Senkēviči par veltīto tekstu svinīgajai Varoņu junčai. Ricības komitejas darbinieki bija izbraukuši uz „Saulainī", lai izraudzītu vietu, kas atbilstu svinīgai junčai, Brāļu kapu Mātes Latvijas tēla un altāra atveida dekorācijas uzstādīšanai. Par piemērotāko vietu atzina kādu piekalni tuvu pag. gada Jāņu uzveduma vietai, kas pēc dabiskās uzbūves labi atbilst iecerētajam notikumam. Skaistais laiks bija ļoti labvēlīgs dažu priekšdarbu veikšanai pirms ziemas iestāšanās.

● Vilnis un Guna Blūmi nesen iecelojuši no Anglijas Kanadā un par dzīves vietu izvēlējušies Toronto.

● Toronto latviešu jaunatnes Darba kopas literārais vakars 19. novembrī bija pulcinājis ap 30 kopas biedrus ar ievestiem viesiem. Vakars tika rikots 11. un 18. novembra zīmē, to ievadīja ar darba himnu „Nevis slinkojot un pūstot", pēc kam kopas biedrs - veicinātājs E. Skobe stāstīja par partizānu gaitām Kurzemē pēc cietokšņa krišanas. Vakara dalībnieki, sadaloties pa grupiņām izstrādāja jautājumus, kuŗus uzstādīja vakara runātājam, kā, piem., cik kareivju krita gūstā, cik aizgāja partizānu gaitās, kā varēja uzturēt sakarus u.t.t.

Vakars noritēja labā saderībā, pakavējoties pie kafijas galda viesmīlīgajā Āvīku ģimenes mājā. Dziedāja arī svētku dienām atbilstošas dziesmas un vakaru noslēdza ar himnu.

● Iznācis Latviešu Inženieru apvienības ārzemēs, izdevuma Tecnikas Apskats, 27. numurs. Saturā: inž. technol. R. Manca apcere par cilvēku rūpniecībā, LU Inženiercelniecības fakultātes darbības apskats (1944. — 1958. g.), inž. mech. A. Kroma — Jauni ceļi enerģijas ģeneracijā; buvinženiera A. Spūrmaņa — Kuģu piestātņu pāju aplēse; inž. J. Leimaņa — Ķeizara Aleksandra satiksmes ceļu inženieru institūts; plaša chronikas daļa; piemiņas ļm atceres; par techniskām organizācijām; izglītību un aroduiestādēm; kas notiek Latvijā u.t.t.

● Pag. trešdien, 16. novembrī, Baltijas tautu sieviešu padomes rikota vakara, LNAK valdes priekš. V. Upeslacis lasīja lekciju par Latviju un demonstrēja krāsu diapozitīvus — skatus no latviešu kultūras dzīves un latviešu veikumiem Kanadā.

Bija ieradušies ap 100 klausītāju, galvenokārt Baltijas tautu pārstāvji, kā arī atsevišķi klausītāji no citām etniskō tautu grupām; vareja sastapt arī vairākus kanadiešu intelingences pārstāvjus. Viesi kavējas pie dažu rikota tejas galda.

● Mac. A. Lūsis saaulājis Andri Frīeduli ar Nonitu Grieziti. Jaunā para vedēji bija pazistamais jaunatnes darbinieks Valters Nollendorfs un „Mazputniņa" redaktrise Inta Purva. Dzieduja „Dainas" koris, baritons R. Purvs un tenors K. Suns. Jauno pāri kāzu svinības suminaja kuplais viesu pulks, kuŗu vidū reizēja daudz jaunatnes darbinieku.

● Ev. lut. Sv. Jāņa draudzes valdes sēde notika 17. novembrī, dr. pad. pr-ka Ž. Rūtenbacha vadībā. Sastādīta darba kārtību draudzes padomes sēdei un parrunaja jautājumus, kas saistās ar draudzes darbību. Draudzes padomes sēde notiks draudzes namā piektdien, 2. decembrī.

● Gleznotājs Jānis Tīdemanis; kuŗa gleznu izstāde notika Sv. Jāņa draudzes nama, ziedojis draudzei lielā formata gleznu „Kristus", par ko draudze sirsnīgi pateicas mākslinieka.

● Ev. lut. Sv. Jāņa draudzes valstsvētku atceres dievkalpojumā 18. novembrī dziļi pārdomātu sprediķi teica draudzes māc. A. Lūsis. Dziedāja draudzes koris dir. J. Baruša vadībā. Iespaidīgs bija jaunā vijolnieka Imanta Ramiņa vijoles solo. Draudze dziedāja jaunu dziesmu „Esi uzticīgs līdz nāvei", kas bija nākusi no dzimtenes. Dievkalpojums bija kupli apmeklēts; to nobeidza ar Latvijas himnu.

Draudzes svētdienas skolas valstsvētku aktu ievadīja māc. A. Lūša vadītais svētbrīdis. Jaunatnes darbinieks Brunis Rubess stāstīja par Latviju un rādīja uz ekrāna Latvijas skatus un ainavas no Latvijas vēstures.

(Nobeigums 8. lpp.)

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
birojs pārcelts uz
65 Ferrier Ave.,
(pie Danforth — starp Logan un Carlaw Ave.).
Tel. HO 3-2667, Toronto.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozitus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

Tautieši! noguldiet savu brīvo naudu TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBĀ.
Reizē ar naudas noguldīšanu būs apdrošināta arī Jūsu dzīvība.
ZVANIET HU 3-9283 vai LE 3-4037.

FRANČU TEĀTRIS CĪ... UN TE...

II

Vecīšu sarunās ar viesiem ieskanas daudz dzirdētu banālu frāžu, acimredzot autors zobojas par tām (. . . „es ticu nepārtraukti progresam . . . ar pārtraukumiem, protams! . . . Lai cīnītos ar faktu, ka cilvēks eksploatē cilvēku, ir vajadzīga nauda un atkal nauda . . .). 95 gadus vecais lugas varonis ir bijis vientuļš visā savā dzīves laikā un sevišķi tagad, — vecumā viņš pavada laiku kā visi veci cilvēki mūsu dienās: klausās radio, makšķerē, skaita garām braucošus kuģīšus . . . Vecīša sarunā ar viesiem ir dzirdami arī sarkastiski politiski toņi — aizrādījumi uz neseniem notikumiem, kara postījumiem u tml. (. . . „mūsu dzīve neizzudis, neatstājot nekādas pēdas . . . jo mēs esam cilvēki un ne pilsētas . .). Luga nobeidzas ar abu vecīšu pašnāvību.

Tamlīdzīgu „traģisku farsu" mēs varam redzēt uz katra soļa . . . ja mēs gribam to redzēt, saskatīt: nepiepilditās sūtības, aizvainotas pašapziņas, vientulības un vecuma traģēdija ir kļuvusi par pārāk parastu lietu mūsu dzīvē, bet Jonesko ir pratis šai parastajai traģēdijai piešķirt vēl nebijušu oriģinālu ietērpu un panākt ļoti spēcīgu iespaidu. Ir, varbūt taisnība tam franču kritikim, kuŗš saka: („Es varu skaidri pateikt, kādēļ man patīk Jonesko teātris. — Tādēļ ka viņa tēlotās personas ir mums līdzīgas . . . Tiešām — viņas ir mums līdzīgas par spiti šķietami absurdajam, ireacionālajam elementam . . . ja vērīgi ieskatāmies tanīs, ja atmetam autora paradoksus un pārspīlējumus. Katrā zīņā Jonesko teātrī atspoguļojas dzīve, skatīta no zināma viedokļa, — absurda, bezjēdzīga, komiska un traģiska vienā un tanī pašā laikā.

Jonesko lugās tēlotās personas nav brīvi, neatkarīgi individi, bet tās darbojas, runā kā automati. Ja individs mēģina saslieties, tad sabiedrība, vide piespiež viņu atgriezties pieņemtajās normās, „sauc viņu pie kārtības" — vai arī iznīcina viņu.

Jonesko lugās ir vēl kādas reālisma atliekas, bet to vairs nav ekstrēmo teātra „avangarda"

GUNTIS ZARIŅŠ

VARONĪBAS AU... DZIESMA

STĀSTS

Šajā stāstā nav nevienas vēsturiskas v... sonas, notikumi nekad nav notikuši, un l... latviešu leģ...ons, bet gan kara kalpu bars, ka... fantazijā. Ja personas un notikumi kādreiz... ju, kuŗu kāds var atcerēties, tad tas izskaidroj... cilvēku kopēju laikmeta un kara uztveri. Nek... nēesmu mēģinājis radīt bijušo latviešu leģ... tūru, un savus kara brāļus atceros ar visliel... un mīlestību.

G...

1. PANTS

Iela gaŗa un pelēka. Iemocita starp l... mājām. Iela pilna pamestu mantu, saboj... un sprāgušu zirgu. Iela pilna bēgošu karavī... ku. Gaiss pilns nelabu nojautu un bada sma... lamas un lāsti . . .

Autobuss, liels un dzeltens, kā sapuvis ... kritīs dubļu peļķē. Valstijās no viena sāna i... lielām pelēkām asarām. Beidzot, kā ar sirdi... vēks — pēdējo reizi noraustījās un izgrūda... cito dvēseli pret satumst sākušajām debesī...

„Vakars uz ezera!" teica autobusa vadīt... motora vāku.

„Vakars . . .", domīgi novilka leitmot... piecēlies no neērtā sēdekļa, mēģināja izs... kaulus.

„Kā tad, vakars gan, ķerētu vakarīņas... Pudiķis, kas tikko bija pamodies no sham... raudzijās bezcerīgajā ainā, aplaizīja sulīgās... busā bija pamodusies dzīviņa. Karaviri ... sasaucās, izgrūda karcīviskus prieka aplie... aizdedzināja cigaretes. Ieroči žvadzēja, bu... grūdās, un karaviri viens pēc otra izlēca iz... las. Lēnām, kā negribēdami, tie lasīja vienīb... ceļrāžus, tad saraustīja vidusjostas un izk... savu pusi. Pudiķis uzmanīgi vēroja priekš... rāļa kustības. Brīdi, kad tas uzsprādzēja s... mu, Pudiķis ātri ielaida roku lielā papes k... divas pacinas tabakas.

GENERALKONSULS
Ir. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
10 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

ALEKSANDRA
KĀNBERGA
birojs pārcelts uz
65 Ferrier Ave.,
pie Danforth — starp Logan un
Carlaw Ave.).
Tel. HO 3-2667, Toronto.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozītus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā, no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

Ļoti cienītie vecāki un skolas draugi!

Toronto latviešu biedrības sestdienas skola laipni lūdz jūs 3. decembrī apmeklēt DV teātra izrādi par labu skolai. Uzvedīs J. Jaunsudrabiņa lugu Jo pliks, jo traks Sv. Andreja baznīcas telpās, sākums pl. 7 vakarā.

Skolas sa me.

LASĪTĀJU
vēstules

ATBILDE LASĪTĀJAM E. M.

Latvijas Amerikā red.:

Cienītais lasītāj', man ir ļoti patīkami, ka jūs tā interesē Kamarga. Te man jādod daži paskaidrojumi. Ierobežotais laiks un iepriekšējie nodomi man nelāva šoreiz uzturēties Kamargā, kuŗu pazistu labi, un kopš gadiem. Ja es attēlotu visu Kamargu, tās rožainos flamingo vai dulkainos rīsu laukus, tad manis rakstījs laikrakstam Latvija Amerikā (5. oktobra n-rā) būtu iznācis par garu.

Kamarga ir trisstūraina sala, ko veido Ronas upes divas daļas, kuŗas šķiras Arles pilsētā (tik skaisti to apdzejojis Provanses dzejnieks Mistrols savā „Mireille", pēc kuŗa Guno uzrakstījis frančiem mīļu operu. Arles sievietes ieskata par daiļākajām Francijā). Viena upes daļa, saukta „Lielā Rona", ieplūst Vidusjūrā pie Port - St. - Louis, otra — „ Mazā Rona" — ietek tai pašā jūrā pie Les Stes - Maries. Attālums no šīm divām Ronas daļām ir apm. 50 klm. un savienots ar cietzemi, kuŗu apskalo Vidusjūra, tā ka Kamargu par grīvu jeb deltu īsti nevarētu saukt.

Jums tiesa, ka Kamargas dīķi Vaccorēs ir zooloģiskā rezerve, it sevišķi putniem. To rezervju ir tik daudz Francijas dienvidos.

— Pārējā, lielākajā daļā Kamargā zirgi tiek audzināti pārdošanai; tie, kas nav izraudzīti zirgu skriešanām, nonāk lauksaimniecības vai arī sugas vēršus, kuŗi parasti savu dzīvi beidz arēnās. Nesalīdziniet Kamargu ar Kamardi — La Camarde, Kamarde franciski nozīmē nāvi.

Varu jums dot arī citus sikumus.

Kanmās, 1960. g. 14. novembrī.

A. O.

anuskriptus saīsināt,
ieuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
marka.
ijiem paraktitajos rakstos izteiktās
ijas viedoklim.

IEDRĪBA.
ai LE 3-4037.

FRANČU TEĀTRIS CIŅĀ AR KINĒMATOGRAFU UN TELEVĪZIJU

II

Vecīšu sarunās ar viesiem ieskanas daudz dzirdētu banālu frazu, acimredzot autors zobojas par tām (. . . „es ticu nepārtrauktam progresam . . . ar pārtraukumiem, protams! . . . Lai cīnītos ar faktu, ka cilvēks eksploatē cilvēku, ir vajadzīga nauda un atkal nauda . . .). 95 gadus vecais lugas varonis ir bijis vientuļš visā savā dzīves laikā un sevišķi tagad, — vecumā viņš pavada laiku kā visi veci cilvēki mūsu dienās: klausās radio, makšķerē, skaita garām braucošus kuģīšus . . . Vecīša sarunā ar viesiem ir dzirdami arī sarkastiski politiski toņi — aizrādījumi uz neseniem notikumiem, kaŗa postījumiem u tml. (. . . „mūsu dzīve neizzudīs, neatstājot nekādas pēdas . . . jo mēs esam cilvēki un ne pilsētas . . .). Luga nobeidzas ar abu vecīšu pašnāvību.

Tamlīdzīgu „traģisku farsu" mēs varam redzēt uz katra soļa . . . ja mēs gribam to redzēt, sasķatīt: nepiepildītās sūtības, aizvainotas pašapziņas, vientulības un vecuma traģēdija ir kļuvusi par pārāk parastu lietu mūsu dzīvē, bet Jonesko ir pratis šai parastajai traģēdijai piešķirt vēl nebijušu oriģinālu ietērpu un panākt ļoti spēcīgu iespaidu. Ir, varbūt taisnība tam franču kritiķim, kuŗš saka: „Es varu skaidri pateikt, kādēļ man patik Jonesko teātris. — Tādēļ ka viņa tēlotās personas ir mums līdzīgas . . . Tlešām — viņas ir mums līdzīgas par spīti šķietami absurdajam, irracionālajam elementam . . . ja vērīgi ieskatāmies tanis, ja atmetam autora paradoksus un pārspīlējumus. Katrā ziņā Jonesko teātrī atspoguļojas dzīve, skatīta no zināma viedokļa, — absurda, bezjēdzīga, komiska un traģiska vienā un tanī pašā laikā.

Jonesko lugās tēlotās personas nav brīvi, neatkarīgi indivīdi, bet tās darbojas, runā kā automati. Ja indivīds mēģina saslieties, tad sabiedrība, vide piespiež viņu atgriezties pieņemtajās normās, „sauc viņu pie kārtības" — vai arī iznīcina viņu.

Jonesko lugās ir vēl kādas reālisma atliekas, bet to vairs nav ekstrēmo teātŗa „avangarda" pārstāvju lugās (piem., Žana Tardjē u. c. darbos).

Minētās lugas ir Jonesko pirmie eksperimenti jaunā dramātiskā repertuāra radīšanā. Pietiek uzmest tām paviršu skatu, lai redzētu, ka šīs lugas nav piemērotas ne kinēmatografam, ne televizijai: tās var uzvest vienīgi teātris. Piemērots inscenējums un apdāvināti aktieŗi var panākt spēcīgu iespaidu — komisku vai traģisku — atkarā no skatītāja temperamenta.

MAZIE TEĀTRI

Kā jau minēts, franču „avangarda dramas savas pirmizrādes piedzīvoja mazajos Parīzes teātŗos, kuŗus var saukt par īstām modernā teātŗa laborātorijām, jo tur norisinās pārdroši eksperimenti. Dažu reizi tie izdodas, kā tas bija gadījumā ar Jonesko, bet dažreiz tie piedzīvo smagu neveiksmi: „bankrotē" autors un teātris. Tie ir mazi teātriši, kas spēj uzņemt tikai 60-80 skatītāju, apšaubāmi tīras telpas ar neērtiem sēdekļiem — dažreiz nomāļās ielās. Raksturīgi ir pat viņu nosaukumi: Jonesko pirmo lugu izrādes notika teātŗos „Kabata" („Poche") un „Naktsstaigulji" („Des Noctambules") u. c.

Ja jaunā rakstnieka lugas ir izturējušas pirmās ugunskristības šinīs teātŗos un ieguvušas pietiekamu skaitu aizstāvju publikā un literātu resp. kritiķu aprindās, tad par to sāk interesēties jau daži no lielākajiem Parīzes teātŗiem.

KĀDUS CEĻUS STAIGĀ LIELIE PARĪZES TEĀTRI?

Slavenā „Franču komēdija" ir uzticīga vecām tradicijām — ir repertuāra, ir inscenējuma ziņā. Vecā Moljēra lugas šinī teātrī ir visai interesantas, bet „Franču komēdija" nemīļ eksperimentus.

Jaunus ceļus mēģina staigāt Vilāra trupa. Līdzīgi Vilandam VāgneramBaireutā, Vilārs cenšas koncentrēt skatītāju uzmanību aktieŗu spēlē, atbrīvot sāņus „blakus elementus", piemēram, dekorātīvo ietērpu, lai nekas neizklaidētu skatītāju. Dekorācijām viņa inscenejumos ir tikai simboliska nozīme: piemēram, dārzu simbolizē zars, uzlikts uz skatuves vidū novietota krēsla u.t.t. Pirms dažiem gadiem redzētais Šekspīra „Ričarda II" uzvedums tomēr nepārliecināja un neaizrāva skatītājus.

Viens no ievērojamākajiem pašreizējiem franču teātŗiem, kas nebaidās uzņemt repertuārā arī modernu autoru darbus, ir Barō (Barrault) trupa. Tanī ir lieliski aktieŗi, trupas vadītājs ir ļoti spējīgs režisors un aktieris. Šinī teātrī redzētā Anuija luga „Repetīcija" paliks ilgi atmiņā teātŗa cienītājiem.

FRANČU TEĀTRA „BRĪNUMBĒRNS"

Teātŗis drīz vien guvis tādus panākumus, ka pirmās telpas kļuvušas par mazām, jo publika sēdējusi pat uz kāpnēm, — un bijis jāmeklē lielāka zāle. Pie tam ir jāpasvītro, ka 30 gadu vecais Planšona trupa (Compagnie Planchon). Tas ir pārdrošākais un oriģinālākais no visiem modernās drāmas ansambļiem, kas ir redzēti pēdējā laikā.

Šis teātris ir dibināts tikai pirms 9 gadiem provincē (Lijonā) — ne Parīzē. Tas ir ievērības cienīgs fakts zemē, kur „visi ceļi ved uz Parīzi": nevienā zemē galvaspilsētai nav tāda nozīme garīgās kultūras dzīvē kā Francijā. Kādēļ šāds „cieņas trūkums" pret Parīzi, t.i., kādēļ šis teātris ir radies provincē? Uz šo jautājumu Planšons deva atbildi žurnālistiem Edinburgas festivāla laikā: „Tādēļ, ka Parīzē ir veseli 60 teātŗi, bet provincē nav nevienas labas trupas." Planšona teātŗa dibināšana provincē ir franču teātŗa mēģinājums spēlēt ne tikai galvaspilsētas pārsmalcinātai intelligencei, bet „iet tautā" šī vārda īstajā nozīmē. Tas ir mēģinājums „atgriezt" tautu no kinēmatografa pie teātŗa. Lai sasniegtu šo mērķi, tad, pēc Planšona domām, teātris ir jāreklāmē tāpat kā veikalnieki reklāmē savas preces. Stāstot par saviem reklāmēšanas paņēmieniem, Planšons izraisīja veselu smieklu vētru žurnālistos: „Vispirms mēs aizrādījām, ka mūsu teātrī biļete maksā mazāk nekā futbola sacīkstē. Tālāk mēs solījām, ka atmaksāsim atpakaļ naudu katram, kas teiks, ka mūsu izrāde viņam nav patikusi . . . bet līdz šim gan neviens nav pieprasījis naudu atpakaļ!"

Teātris drīz vien guvis tādus panākumus, ka pirmās telpas kļuvušas par mazām, jo publika sēdējusi pat uz kāpnēm, — un bijis jāmeklē lielāka zāle. Pie tam ir jāpasvītro, ka 30 gadu vecais

(Nobeigums 6. lpp.)

Videvuds Kļava

CILVĒKA DĒLS

Nē, mana valstība nav
no pasaules šīs,
jo es vairs nevaru
mīlēt nekā.

Tuksnesī aizmirsu
plavas un ziedus,
rakstu mācībā
aizmirsās dzeja,
māti un brāļus
es atraidīju,
savu tēvu
neatzinu;
pat svešā sieva pie akas
man palika sveša.

Nē, es nevaru mīlēt nekā.
Mana valstība nav
no pasaules šīs.

Šī pasaule mīlama prasās —
Ejiet un nopostiet to,
pirms tā sadeg savā grēkā!
Un sludiniet visām tautām,
ka mana valstība nav
no pasaules šīs.

ELZA ZĪVERTE DZIED ČIKĀGĀ

18. novembŗa aktā, kas notika 19. novembrī Lane technikuma plašajā zālē, čikāgieši dzirdēja tālu ciemiņu no Zviedrijas Elzu Zīverti, kuŗu tie velti bija izgaidījušies, viņai pirms pāris gadiem viesojoties Amerikā. Nu beidzot bija izdeviba viņu dzirdēt. Tagad dziedone dzīvo Kanadā, Toronto, no kurienes viņu bija aicinājusi piedalities svētku aktā. Čikāgas latviešu organizāciju savienība. Savu koncerta programmu E. Zīverte ievadīja ar A. Kalniņa „Svešumā klīstot", sekoja J. Mediņa „Zeme" un „Dārzs" un pirmās daļas noslēgumā J. Kepiša „Vēlā pavasarī". Otrā posmā dzirdējām J. Vītola „Pilnu upe baltu ziedu" un „Jāju dienu, jāju nakti", P. Līcītes „Dzegužīti" un nobeigumā V. Dārziņa „Ciruļa vedības". Dziedonei ir laba dikcija, dzidra, rūpīgi skolota balss, īpaši skanīga jaunkajā koloratūrā, teicama iejušanās priekšnesumā un smalkjūtīgs dziesmu noskaņojums. Klāt nāk vēl smuidrais, skatuviskais augums un šarmantais priekšnesuma veids. Klausītāji apveltīja viešņu ilgstošiem aplausiem. Nācās dot arī piedevas.

Saslimušās Ingridas Viksnas vietā dzirdējām pašu mājas komponistu un vijolnieku A. Matisonu spēlējam ļoti smalkjūtīgi savu kompoziciju „Vakarā", J. Mediņa „Ārija" un E. Dārziņa „Melanholisko valsi". Allaž ir prieks dzirdēt šo mākslinieku, priecājoties par teicamo sniegumu. Abus mākslinlekus ļoti veiksmīgi pavadīja pianiste Zaiga Ore.

O. Krs.

ARNOLDS APSE

BALSIS, KO DVĒSELE KLAUSĀS

Vēstule Latvijai Amerikā par dzīvi, mūziku un dzeju.

Klinšu kraujā pār Vējuciemu lapas. Bet viņas sirds nav miru kā sviniga katedrāle stāv egļu puduris. Viņš šalc melodiju, ko tik daudzreiz esmu dzirdējis, bet kāda dīvaina vara arvien no jauna liek apstāties un klausīties. Kas ir šī melodija? Prāts nezina, bet dvēsele bijīgi čukst, ka tā ir Mūžības melodija. Mēs viņu dzirdam rudeņos kā rekviēmu visam, ko aicina Radītāja lemtais miers. Pavasaŗos mēs viņu dzirdam kā varenu augšāmcelšanās himnu.

Rietumos starp melnu mākoņu krastiem šaurai debess upei pāri brien sarkana saule. Brīdi pa brīdim viņai kā pienenes pūkas pārslīd balti, spuraini mākoņiši. Vasara bija pārziedējusi un kļuvusi balta kā pienene Radītāja kalnā. Tad atšalca Mūžības vējš. Viņš aiznesa pienenes pūkas, un tās vēl pēdējo reizi redzu pret sarkano sauli, kas vēsti vētru pirms sastinguma nakts.

Kalna malā saules apmirdzēta stāv mana ābele kā pasaku putns, lidojumam paceltiem spārniem. Vēl mirklis, saule būs šauro debess upi pārbridusi. Jūtu, nē — zinu, ka viņa neuzkāps melnajā krastā, bet nogrims zem tā. Gribu arvien būt stiprs un ticīgs, bet bieži topu vājš un šaubīgs. Arī tagad.

Pieskrienu ābelei, apskauju viņu un saucu kā izbijies bērns:

— Aizlido! Zinu, ka tu neesi ķoks. Tu esi Radītāja gājputns, ko Viņš sūtījis brīdi redzēt šo zemi, kuŗas skaistumu arī dzejnieki nespēj izteikt, sūtījis brīdi dzīvot līdzi viņas dīvainajiem valdniekiem, kas vergo rijībai, iedomībai un muļķībai, tādēļ viņu dzīve no sākuma līdz galam ir pārpratums. Aizlido! Vētra salauzīs tev spārnus, tu nosalsi posta naktī. Tad nāks šī dārza valdnieks ar cirvi, jo viņa acis spēs saredzēt tikai nokaltušu ābeli, kas sacērtama malkā. Es šeit esmu svešinieks, kuŗa logā ciema pulkas met akmeņus, bet man jāpaliek. Kur gribu iet, tur nedrīkstu, kur drīkstu, tur nespēju. Aizlido! Negaidi šeit mūžīgo naktī! —

Vai man uz pieres lēni nokrīt ābeles lapa? Tā pirms gadiem jutu mātes roku, kad biju izmisis kad skaudrā cīņā ar vareno un netaisno karalieni — dzīvi drosme un ticība sāka mani pamest.

Vai šeit kāds mani tomēr uzmeklējis grūtā stundā, lai teiktu vārdus — ne prāta, bet sirds vārdus, kas dara stipru un ticīgu? Nē, neviens nav atnācis. Esmu Vējuciema svešinieks, mazas ziemeļu tautas bēglis. Jā, Vējuciema saimnieki, jā, pasaules varenie: esmu bēglis! Bēgu no nakts, bet rīts kavējas. Kādēļ jūs mani nekad neesat stiprinājuši ticībā, ka rīts tomēr nāks?

Kas mani dzird? Vecā ābele. kam pamazām nobirst mirušās

Mežī nešalc. Viņi dun kā okeans, kad bangu rūkoņa saplūdusi vienā skaņā. Klinšu alās vētra dārd kā milzīgas bungas. Vējuciems tumsā saritinājies kā ezis un izmisumā piekēries kalnam. Dārzos vaimanā koki. Vaļā rautās jumtu lūkas klab kā mistiskā rituālā. Vētra smejas. Vaid. Rēc kā briesmīgās sāpēs.

Esmu bijīgs, pazemīgs un pateicīgs, jo vētra baro manu dvēseli tāpat kā klusums. Vienādi mīlu vētru un klusumu. Vai esmu divdabis, pārdrošā kausējumā veidots no divām pretēji gaļējām būtēm? Ja mūsu likteņa raksti lasāmi zvaigžņu grāmatā, tad esmu šāds dīvains zemes pārstaigātājs, jo esmu dzimis dvieņu zīmē.

Indra Gubiņa saka, ka es neatrastu mieru arī tad, ja man reiz vairs nebūtu rūpju. Dzejniece, zinu, ka Jums taisnība! Kā lai es atrastu mieru, ja man vajadzētu meklēt pazudušās rūpes, manas būtības un arī dzīves sastāvdaļu? Bet ja man atnemtu vētru un klusumu, tad es aizietu bojā, tāpat, kā biju tuvu bojāejai, kad stulbi puscilvēki man gribēja atņemt iespēju rakstīt. Es dzirdu vētru kā balsi, kas pasludina atpestīšanu, jūtu kā straumi, kas nerauj atvarā, bet nes augšup. Mana lielā labvēle Zenta Mauriņa raksta, ka esot brīvo vēju bērns. Jā, tādēļ esmu Vējuciemā, tādēļ šonakt jūtu vārdā nenosaucamu prieku un iekšēju atdzimšanu, tādēļ domas un izjūtas viegli atrod ceļus pasaulē, ko veido radītāji gari. Dzirdu skaņas, lasu vārdus, teikumus un lappuses, kas dzīvo cilvēce mūžu. Jūtu bijību un pazemību pret tiem, kas ziedo sevi bez atlikuma, lai cilvēce nerimtu ilgas snieguties pēc zvaigznēm: sirds miera un gara pilngadības.

Esmu daudzgribis, tādēļ esmu atteicies no dzīves, kur diezgan maizes, bet nav grāmatu, nav mūzikas. Varbūt, ka par šo negausību esmu sodīts, jo ne katru dienu man ir maize, un arī grāmatu un skaņu plašu simti dvēselē rada arvien skaudrāku izsalkumu. Bet lai svētīts šis izsalkums!

Ieslēdzu atskaņotāju un vispirms klausos Mendelsona himniskās variācijas par temu Mūsu Tēvs debesīs. Lista Prelides klausās arī vētra aiz loga, gan aizturētu elpu, gan brāzmaini gavilēdama. Klausoties milža Bēthovena Piekto simfoniju, esmu aizmirsis laiku, telpu un pats sevi. Dzirdu četrus klauvējienus, bet neceļos atslēgt durvis. Zinu, ka tur klauvē vētra, ne Liktenis, jo viņš ir arvien pie manis. Esmu grēcinieks, tomēr negribu šonakt būt ellē, negribu absolūtā vientulībā degt šķīstīšanas ugunī, tādēļ klausos Lista Dantes simfonijas beigu daļu — atpestīšanu, kur dzied eņģeļu koris un tricošai dvēseles balsij grandiozā himnā atsaucas debesu bazūnes. Mīlu italiešu astoņpadsmitā gadsimta mūzikas ģenijus Vivaldi un Torelli. Četri gada laiki piedēr manas skaņu plašu kollekcijas dārgumiem. Torelli Svētās nakts pastorāle aizved mani uz brīdi pasaulē, kur gars drīkst nomest zemes un miesas smagumu un skanēt līdzi vijolei, ko spēlē Dievs, kad viņam labs prāts.

Bet ja man nebūtu latviešu skaņuplašu, tad nebūtu cienīgs, ka esmu dzimis latvietis. Latvian Music Zviedrijā veikusi milzīgu kultūrvēsturisku darbu, kuŗu pienācīgi spēsim novērtēt tikai pēc gadiem. Latviešā mājā — kaut vai tā ir tikai vientuļnieka būda — nav latviešu gara, ja tur neskan Dievs, svētī Latviju, Ezerzeme, Ūdensrožu vainags, Beverīnas dziedonis, Dievišķais mirdzums, Bērzi, Svešumā klīstot, Saulīt' tecēj' tecēdama un mūsu lielā radītāja Mediņa Latvijas ainas un Vēstules Pēram Gintam. Mirdzošām acīm, nepakustēdamies sēdēdami, šīs plates vairākkārt klausījušies mani draugi — mūzikas mīļotāji un sapratēji, kuŗi nesaprot ne vārda latviski un iepriekš par mums nezināja nekā.

Kas var apšaubīt mūsu tautas dziesmu nemirstīgo vērtību un vietu cilvēces kultūrā? Kas var noliegt mūsu mūzikas tiesības skanēt visur, kur vien cilvēka gars ilgojas kļūt bagātāks? Ja vien gribēsim, tad, svešumā būdami, mēs pamazām izcīnīsim savu vietu pasaulē. Vēss prāts šai cīņā neder. Vajadzīgi karstgalvji dumpinieki, ideālisti, kas ziedo ne vien sirds uguni, bet bieži arī dieniško maizi. Latvian Music vadītāji pierādījuši, ka viņi ir īstie vīri. Nelausiem mūsu fantastiem vientuļiem izdegt un ideālistiem mirt badā, tad Dievs, svētī Latviju pāršalks pasauli!

Mans nakts koncerts izskan ar Vēstulēm Pēram Gintam. Vai kaut kur kāda Solveiga arī man raksta vēstules? Ai, kurp lai viņa tās sūtītu? Man nav māju, nav sava pavarda, jo neprotu dzīvot. Indra Gubiņa raksta, ka mūsu dienās Solveigas vairs nedzīvo. Bet Pērs Gints ir nemirstīgs un nemirstīgas viņa atgriešanās ilgas.

GUNTIS ZARIŅŠ

VARONĪBAS AUGSTĀ DZIESMA

STĀSTS

Šaja stāstā nav nevienas vēsturiskas vai dzīvas personas, notikumi nekad nav notikuši, un leģions — nav latviešu leģions, bet gan kaŗa kalpu bars, kas radies manā fantazijā. Ja personas un notikumi kādreiz veido situāciju, kuŗu kāds var atcerēties, tad tas izskaidrojams par dažu cilvēku kopēju laikmeta un kaŗa uztveri. Nekādā gadījumā neesmu mēģinājis radīt bijušo latviešu leģionāru karakatūru, un savus kaŗa brāļus ateeros ar vislielāko draudzību un mīlestību.

Guntis Zariņš

1. PANTS

Iela gara un pelēka. Iemocita starp laika izlodzītām mājām. Iela pilna pamestu mantu, sabojātu automašīnu un sprāgušu zirgu. Iela pilna bēgošu kaŗavīru un zemnieku. Gaiss pilns nelabu nojautu un bada smakas. Nopūtas, lamas un lāsti . . .

Autobuss, liels un dzeltens, kā sapuvis ābols, bija iekritis dubļu peļķē. Valstījās no viena sāna uz otru. Aplipa lielām pelēkām asarām. Beidzot, kā ar sirdi slimojošs cilvēks — pēdējo reizi noraustījās un izgrūda savu pārmocito dvēseli pret satumst sākušajām debesīm.

„Vakars uz ezera!" teica autobusa vadītājs un aizsita motora vāku.

„Vakars . . .", domīgi novilka leitnants Pacers un, piecēlies no neērtā sēdekļa, mēģināja izstaipīt sasēdētos kaulus.

„Kā tad, vakars gan, derētu vakariņas," dižkareivis Pudiķis, kas tikko bija pamodies no snauda un pārsteigts raudzījās bezcerīgajā ainā, aplaizīja sulīgās lūpas. Autobusā bija pamodusies dzīvība. Kaŗavīri cēlās, grūstījās, sasaucās, izgrūda kareiviskus prieka apliecinājumus un aizdedzināja cigaretes. Ieroči žvadzēja, mugursomas sagrūdās, un kaŗavīri viens pēc otra izlēca uz dubļainās ielas. Lēnām, kā negribēdami, tie lasīja vienību apzīmējumu ceļrāžus, tad saraustīja vidusjostas un izklīda katrs uz savu pusi. Pudiķis uzmanīgi vēroja priekšā sēdošā kaŗāja kustības. Brīdi, kad tas uzsprādzēja savu mugursomu, Pudiķis ātri ielaida roku lielā papes kastē un izcēla divas paciņas tabakas.

„Laikam šajā dievu pamestajā stūrī būs jāpaliek pa nakti . . .", vairāk sev nekā Pudiķim teica Pacers un tad domīgi piemetināja: „No pulka vēl ne vēsts . . ."

„Nu, ka jāpaliek, bet jau Berlinē tev teicu — kā vējš skrien, kā miets atduras . . . Te nu tu esi dubļos un sūdos — varēji vēl vienmēr pitīes nodaļas māsas stērbelēs un dzert ievainoto varoņu konjaku. Un Berlinē? Ko es tev teicu Berlinē?" Pudiķis nebija īsteni noskaities, bet balsij bija viegla nigruma pieskaņa. Seja bija tikpat izteiksmiga kā virspvēlniecības ziņojums, kad viņš atkal ielaida roku kastē un izcēla vēl divas paciņas ar tabaku.

„Iesim?" jautāja virsnieks, izlēkdams no autobusa un iestigdams ielas dubļos. Pudiķis brīdi kavējās uz pakāpiena, tad ar spārgu lēcienu sasniedza ielas malu sausumā.

„Iesim, bet vai mums nevajadzētu palidzēt tam kaprālim ar to tabakas kasti?" Pudiķis jautāja un saknieba savas šaurās, taukos iegrimušās ačteles.

„Neesi rima! Pusmugursoma pilna ar Kaŗavīru Palīdzības tabaku un cigaretēm un vēl nav diezgan. Ko tu gribi? Norazēt visu kasti un nabaga kaprāli iedzit kurķī?" Pacers izlikās noskaities, bet viņa balsī varēja samanīt noslēpušos smiekliņu.

„Klausies," nospļāvies atbildēja Pudiķis, „Ja es norazēju visu kasti, viņam būs attaisnojums — tā nozagta, bet ja viņš ieradīsies ar pustukšu — tad gan nokļūs kurķī . . . Un ja mēs runājam par to, kuŗam nekad nav diezgan, tad es, kopš esmu ar tevi kopā, neķā cita nesmu darījis kā . . . kā . . . tevi uzturējis!" Pacers izvilka liku pīpi. Izkratīja. Pastiepa pret Pudiķi.

„Aizmugurē viss bija citādi. Frīči mūs badināja un ēst mums vajadzēja, bet te, frontē, latviešu manta . . . Bet ko tur daudz ko runāt. Labāk dod uzpīpēt!"

„Vai tu neaizrīsies ar zagtas tabakas dūmiem?" Pudiķis izvilka tabakas paciņu un tīnamo papīru pasniedza Paceram.

„Ko tu man bāzies virsū ar papīru, tu taču zini, es nemāku tīt . . ." Pacers sniedza papīru atpakaļ. Pudiķis nenēma.

„Tad mācies! Tavā elles ļurķī ieiet puspacina, un es visu savu mūžu neiešu zagt, lai zem tava deguna turētu dūmu. Mācies tīt ļurķi, vai lasi krievu machorkas končiķus . . ."

Pacers lēnām pildīja pīpi. Smaidīdams raudzījās Pudiķī. Tad teica:

„Manu uguns ūdeni gribēsi?"

„Pīpē, velna kruķi!" Pudiķis uztina. Pacers aizsmēķēja. Lēnām viņi soļoja pa ielu. Pāri stiepās saraustītas telefona drātis. Kaŗavīri, atrautām apkaklēm, degošām cigaretēm lūpu kaktiņos, ieročiem plecos, dubļainos zābakos stāvēja māju durvis, staigāja ielā un noguruši snauda uz apgāztām sētām. Neviens pat nemēģināja sveicināt gaŗām ejošu virsnieku.

„Velns viņu zina, kur lai mēs ejam?" pats sev jautāja Pacers.

„Ja tu prasi man, tad — tur, kur deguns rāda, bet ne jau man karte un kompass," murdēja Pudiķis. „Ne meitenes, ne šnabja, ne arī ko sist pa māgu te atrast nevarēs, būs jāmeklē kāds brīvs stūris cūku kūti . . ."

„Tur tu piederētos!" atcirta Pacers un uzmanīgi vēroja vienību ceļa zīmes.

„Es jau neesmu . . ."

„Pudiķi, beidz apvainot! Es tevi nodošu kaŗa tiesai!"

„Ar prieku! Tad vismaz varēs nakti pārlaist sausumā pie maizes un ūdens. Tagad ūdenī un dubļos," rūca Pudiķis un centīgi kātoja pakaļ virsniekam.

„Pacer!" Kādas mājas durvis stāvēja gaŗš vīrs ar kapteiņa zīmotnēm. Melnā bārda, tīra un kopta, dūrās uz abu gājēju pusi.

„Stiepuļnieks?" Pārsteigts jautāja Pacers, bet tad lieliem soļiem steidzās pretim saucējam.

Kapteinis uzmanīgi paspēra dažus soļus. Uz spīdošajiem zābakiem ar augstajām poļu kapēm nebija neviena putekliņa. Kā vadonis saņemot varoni, viņš vēlīgi pastiepa Paceram pretī rokas.

„Tikko ieradies frontē?" Stiepuļnieks jautāja un spieda Pacera roku.

„Jā, tikko ierados . . ."

„Tu daudz ko nokavēji, daudz neredzēji!"

„Kā tu to domā?"

„Kaujas pieredze virsniekam ir viss!"

„Tu tā domā?"

„Es to zinu!" Stiepuļnieks saraustīja savu nevainojami pašūto formas tērpu, uz kuŗa mirdzēja Dzelzskrusta pirmā šķira, kaŗa nopelnu krusts un trieciena zīme, otrās šķiras lentīte kaunīgi bija izbāzusi galvu no pogcauruma. Uzlicis roku Pacera plecam, viņš to virzīja uz durvju pusi. „Kur tu esi apmeties?"

„Nekur . . ." Pacera balsī skanēja noslēpts nīgrums. „Tu viens?" Gājēji bija pienākuši mājas durvīm. Pudiķis sekoja ar dažu soļu atstarpi.

„Nē!"

„Tas tavs ziņnesis?" Bez intereses Stiepuļnieks pameta ar pirkstu uz Pudiķa pusi.

„Nē!"

„Ko tad viņš velkas tev līdzi?"

„Dižkareivis Pudiķis nav mans ziņnesis!" Pacera balsī nīgrums pārvērtās nepatikā. „Mūs kopā ievainoja, mēs kopā bijām Krievijā, kopā slimnīcā — tādēļ viņš nāk man līdzi!"

„Tā? Tagad, kad jūs ceļa galā, viņš var apmesties sādžas skolā ar pārējiem izklīdinātiem kaŗavīriem." To teikdams, kapteinis ar pirkstu galiem pieskārās savai skaistajai, smaržīgajai bārdai.

„Nē!"

„Ko?"

„Es teicu — nē!"

„Vai viņš tavs ziņnesis?"

„Es jau teicu — nē!"

„Tad viņam jāiet, kur teicu!" kapteinim Stiepuļniekam bija apnikusi neauglīgā runāšana.

„Sveiks!" Pacers pagriezās atpakaļ uz ielas pusi.

„Kurp tu iesi?" Stiepuļnieks bija apvainots.

„Uz sādžas skolu!"

„Tu uzvedies kā jaunkareivis!"

„Tā?" atkal izvilka savu izdzisušo pīpi no pufaikas kabatas un mēģināja aizsmēķēt.

„Nu, ja tu tik traki negribi šķirties no sava audžuēla, tad lai viņš nāk. Mēģināsim saspiesties . . ." Stiepuļnieks ar plašu vēzienu atvēra mājas durvis.

„Iesim?" Pacers pagriezās pret Pudiķi.

„Iesim!" sparīgi noteica treknais dižkareivis, bet varēja redzēt, ka viņš kaut ko norija, un pēc rijiena spēcīguma varēja pateikt, ka sakāmais bijis krievu mēlē.

Pie milziga pavadra kāds kaŗavīrs cepa pankūkas. Uz maza soļiņa kāds cits plucināja vijoli. Virtuve bija pilna siltuma un ēdienu smaku. Kaŗavīrs ar puspliko vistu pietrūkās kājās un sastinga pamatstājā. Pankūku cepējs iecirta galvu plecos, bet acis nemaldīgi sekoja dzeltenam mīklas gabalam, kas slaidā lokā lidoja gaisā un ar patikamu plakšķi iekrita pannā.

„Brīvi! Turpināt!" Stiepuļnieka balss bija pilna tās pašas labvēlības, ar kādu viņš bija runājis ar Paceru, tikai drusku vairāk pilna pašapziņas un pavēlīguma.

Pudiķis nometa mugursomu un atslēja stūri mašīnpistoli.

„Pudiķi, tu nāksi man līdzi!" pavēlēja Pacers.

„Nē!" atbildēja dižkareivis un, izņēmis tabakas paciņu, sāka tīt cigareti.

(Turpinājums sekos)

IR DAUDZ CEĻU

Ar pārtautošanos nav nemaz tik ļauni. Kad acis atdarās, daudzi meklē ceļu atpakaļ uz latviešu sabiedrību

Soreiz mūsu pārrunas par latviešu jaunās paaudzes saglabāšanu sāksim ar torontietes E. K. vēstuli: „Bez šaubām, māte var daudz darīt savu bērnu ievadīšanā latviskā vidē. Bez liekulības skatīsimies acīs ikdienas īstenībai. Daudz runāts par mātes strādāšanu ārpus mājas un bērnu pamešanu savam liktenim, kamēr abi vecāki maizes darbā. Man pašai ir trīs skolas vecuma bērni. Pati strādāju daļu laika, kamēr bērni skolā. To darbu, ko latviešu sieviete veic mājā, diemžēl, neviens par istu darbu vēl neatzīst. Mans virs ir tajos gados, kad šai kontinentā neviens ar viņu vairs nerēķinās kā ar vajadzīgu. Bieži vien viņš strādā par mazu atalgojumu un nereti arī gadījuma darbus.

Mums nav ne kotidžu zemes, kas prasītu lielus līdzekļus, ne automašīnas, kas uzturama, apdrošināma un remontējama. Mēs domājam, ka grūti nopelnīto naudu nevaram atļauties ieguldīt lakotos spēkratos vai vasaras mājelē, kur varētu pavadīt ik gadus tikai pāris nedēļas. Mēs, tāpat kā latviešu vecāku ļlelākā daļa, domājam, ka labākais un svētīgākais veids iztērēt savu naudu — ir nodrošināt saviem bērniem labākas dienas — rūpēties, lai tie tiktu pie labas izglītības.

Kamēr es dzīvošu, mans vienīgais mērķis būs manus bērnus sekmīgi izvadīt cauri visām skolām. Tāpat, kamēr es dzīvošu — mani bērni nekad neaizmirsīs, ka viņi ir latvieši. Šodien tie ar prieku iet latviešu skolās, un vēlāk, kad paaugsies, droši vien apmeklēs arī latviešu jauniešu sarīkojumus. Mātei, laižot savus bērnus latviešu sabiedriskajos iestādījumos, ir jāņes upuri, jāziedo atpūtai nepieciešamās brīvās stundas un jāatrod ceļi, lai segtu visus izdevumus. Bērnu sūtīšana skolā, klavieru stundās vai citās kādās mācībās, tāpat maksā naudu. Latviešu skolā ir formas tērpi, sarīkojumos kaut kas taču jāmaksā, skolai arī jāmaksā, baznīcai jāziedo, un neviens cits kā mūsu mātes jums pateiks labāk, cik līdzekļu prasa pie nemitīgi augošām pārtikas cenām pabarot augošus bērnus. Par drēbēm un apaviem nemaz nerunāsim. Un tā ģimenes pavarda sargātājai ir jāpamet viņa atlikušais laiks nodomi un jāiet vien pilnā darbā, jo ar vienu pelnītāju vien ģimenes budžetu grūti līdzsvarot. Nav jau viegli, bet apzina, ka bērni aug brīvā zemē, gadu pēc gada tuvojas izglītības nobeigumam, palīdz grūtības pārvarēt.

Kā pasargāt mūsu jauno paaudzi no pārtautošanās? Ir daudz ceļu. Es domāju, ka izglītība ir viens no svarīgākajiem, jo izglītots cilvēks spēj pats pareizi domāt un vērtēt. Izglītots cilvēks labāk sapratīs, ka atteikšanās no savas tautības padaris viņu par nožēlojamu atkritēju kā savējo, tā arī svešinieku acīs."

Tautietis Vilis Martinsons apgalvo: „Nevajaga nemaz pārspīlēt tās asimilēšanās briesmas. Man ir bijuši labi piedzīvojumi ar vajrākiem draugiem, kas iedomājās, ka ātra asimilēšanās ir labākā atslēga uz bagātu un cienījamu dzīvi šinī zemē. Bet kas nu iznācis. Izrādās, ka ne skoti, ne angļi, ne amerikāņi nemaz necieni tādus brāļus, kas varītēm kratās vaļā no savas tautības. Divi mani draugi nupat šogad atgriezās atpakaļ latviešu sabiedrībā. Viens no viņiem man apliecināja: „Labi, ka vēl pēdējā brīdī izšķiros neapņemt Mirdžamu par sievu. Ja tu padzivotu starp amerikāņiem vienu vai divus gadus, tad arī tu redzētu, ka, lai kā tu arī censtos, tikai tāds piektais ritenis viņu starpā vien esi." Šos vārdus teica mans draugs Jānis. Es apbrīnoju viņa atklāto atzīšanos, jo zinu citus, kas, arī izbrākšēti smalkā vietējā sabiedrībā, kā nopērti suniši astes nolaiduši baiļigi atgriežas pie latviešiem. Labi justies var tikai latviešu pašu pulkā. Pāris desmit gadu paklejošana pa pasauli nevar noklusināt asiņu balsi. Vai vecie 1905. gada emigranti nav labs apliecinājums, ka pat pusgadusimtenis svešā zemē nevar īstu latvieti ne pārameriķanizēt, ne pārkanadizēt."

E. Liepiņa raksta: „Ar varu bērnus nevajaga spiest ne latviešu skolā, ne latviešu baznīcā iet. Tā mēs varam nodarīt tikai ļaļu postu bērna garīgai attīstībai, jo tā bērns vienmēr atradīsies starp divām ugunīm. Ir jābūt patiesi naivam, lai iedomātos, ka mūsu bērnu bērni svešā zemē dzīvojot vēl būs tādi paši latvieši, kādi mēs esam šodien. Dabai ir savi likumi, kuriem pretoties nevar. Nevajaga arī vaimanāt par jauktām laulībām. Labāk labs poļu, vācu vai angļu virs, nekā plencis latvietis."

A. Karulis, Toronto, raksta: „Labi, ka jūs savos artikļos nekodaudz nespredikojat, bet parādāt kā melno, tā balto pusi. Atklāti atzīstos, ka pēdējos četros gados nebiju atradis brīvu laiku kopā ar ģimeni aiziet uz kādu latviešu sarīkojumu. Pagājušo sestdien pametām mājā slimo māti un kopā ar dēlu un meitu aizbraucām uz Ītona zāli. Es nedomāju, ka tās bija svētku runas, dziesmas un svinīgā noskaņa, kas ļika man, vecam viram, šņaukāties un jaut noritēt pa priecīgai asarai. Mani bērni latviešu skolā neiet, jo dzīvojam laukā no pilsētas. Mājā braucot mums bija tik priecīgi ap sirdi, jo laikam apzinājos ne vien es, bet arī puika un meita, ka šestdien Ītona zālē arī mēs palidzēsim parādīt svešajiem, ka latvieši ir viena kopīga un varena saime. Vai apsoloties, ka turpmāk es mēģināšu biežāk būt vietās, kur pulcējas latvieši? Vai mani bērni sev meklēs un atradīs draugus latviešu jauniešu vidū? Droši vien."

Pavisam pretējās domās par bērnu nacionālās apziņas nodināšanu, tos ņemot līdzi svinīgajos latviešu sarīkojumos, ir tautietim, kas savas domas izsaka ar pseudinimu Pesimists: „Es nezinu, vai nākošgad man izdosies savus bērnus dabūt līdzi uz valsts svētku sarīkojumu. Programmas sastādītājiem ir nopietni jāpadomā, ka stundu vai pat ilgākas svētku uzrunas ir pār garām, un vienā svētku aktā nevar vienā runā izklāstīt visu mūsu trimdas būtību. Mūsu šigada Cikāgas viesa runa bija nenoliedzami interesanta saturiga, bet arī nepiedodami gara. Manam dēlēnam vislabāk patika Toronto pilsētas galvas uzstāšanās — viņš to jau pēc pirmajiem vārdiem noturēja par kādu televīzijas aktieri. Kā būtu, ja citu gadu visu akta sarīkošanu uzticētu mūsu jaunai paaudzei"

Jūsu A. Kundrats.

PIEMĒROTĀKĀ DĀVANA
Jums un Jūsu draugiem ZIEMASSVĒTKOS!

VELTAS TOMAS
SONETU IZLASE
MŪŽĪGĀ SPĒLE

Daiņa Miezāja mākslinieciskā ietērpā, gliti iesietu, šo grāmatu izdod Daugavas Vanagi Kanadā. Katram, kas cienā Veltas Tomas dzeju, šī grāmata sagādās īpašu prieku. Saturā: filozofiskas pārdomas par mūžības jautājumiem; krāšņi uzburtas dzimtenes un Kanadas dabas ainavas; mūsu tautas un zemes neseno ciņu pagāni aptveroša patriotiskā dzeja; kā arī dzejnieces raksturīgās, dziļi pārdzīvotās mīlestības temas.

Šī vērtīgā grāmata, pasūtinot līdz š. g. 1. decembrim Daugavas Vanagu grāmatnīcā, **123 Huron St., Toronto, Ont., Canada,**
saņemama par tikai $2.25. Grāmatas tirgus cena $2.95.

PIEMĒROTĀKĀ ZIEMASSVĒTKU DĀVANA JUMS UN JŪSU DRAUGIEM! PIETEICIET PASŪTINĀJUMUS!

Šekspīra dzīve uz skatuves

A. Kreslovskis Šekspīra lomā. J. Kreiļa uzņ.

Sestdien, 26. novembrī, Toronto teātra draugi redzēs piepildāmies kādu senu TLB drāmatiskā ansambļa iecerī — vairāk kā 2 gadus sapņotu sapni, lai to beidzot īstenotu uz skatuves ar Žīverta Ākstа izrādi. Šo grūto, prasīgo lugu, ko kādreiz ar lielisķāmi sekmēm izrādīja Rīgā Dailes teātris, uz saviem režisora pleciem vairāk kā gadu intensīvos mēģinājumos cēlis režisors J. Pukats, piesaistot ansamblim daudz rūdītu spēku un arī talantīgu jauno audzi. Tā Šekspīra lomā redzēsim A. Kreslovski, Kendela grūtajā dubultlomā — Dz. Indzeri, sēru Herbertu tēlo Heinrichs Puķite, Melno Mēriju — debitante Toronto, nesen no Anglijas iebraukusi Maija Gaike.

Bez tam interesanti atzīmēt, ka uzvedumā kā aktieri piedalās arī 5 režisori — F. Lintiņš kā Falstafs, J. Jurševskis kā Ben Džonsons, H. Miķelsons kā Kemps un J. Pukats kā Džigs.

No „vecās gvardes" tēlotājiem ceļotāja lomā redzēsim R. Migānu, aktieri būs Auseklis Jansons un Edv. Kalniņš, filozofu Beikonu tēlos Z. Zundmanis, Džūditi — D. Gribusta, Ceremonijmeistaru J. Simanovskis un, pārslēdzies no rakstu darbiem uz skatuves dēļiem, viņiem piebiedrojies arī Maksis Čulītis, kas tēlos Klaidoni.

Izrādei dekorācijas ar savu lietpratīgo roku darinājis O. Grebže, par apgaismojumu rūpēsies J. Purēns, suflēs A. Grasmane.

Šķiet, nav šaubu, ka šo interesanto lugu Šekspīra laikmeta gaisotnē steigsies noskatīties katrs teātra draugs.

— gr.

KULTŪRAS APSKATS

● 19. novembrī tautiešiem Detroitā bija izdevība dzirdēt Astru Kalniņu „Mimī" lomā Pučīni operā „Bohema". Laikraksta „Detr. Free Press" mūzikas kritiķis izcel viņas tīro, lokano balsi, pievilcīgo izskatu un tēlojumu. Mičigānas operas sabiedrības uzvedumos viņa dzied jau vairākus gadus un uzstājusies operās — Trubadūrā un Travjatā.

● Pauls Fibigs, bij. Nacionālās operas baletsolists, 5. novembrī atskatījās uz 35 baletmākslai veltītiem gadiem. Viņš trimdas gaitas pavada Austrālijā, dzīvo Melburnā. Ir tagad 3 baletstudiju īpašnieks un vadītājs. Austrāliešu kolēģas un iestādes viņu augsti cienī un godā ne vien kā baleta teicamu lietpratēju, bet arī kā srsnīgu cilvēku. Kā visai uzticama līdzgaitniece minama viņa kundze, bij. Nacionālās operas baleta locekle Nina.

O. Krs.

SIRSNĪGU PATEICĪBU

izsaka O. Krolla Kultūras birojs dziedonei Ludmillai Sepei aizbraucot no Cikāgas koncerta turnejās; Dr. A. Kalniņam ar kundzi, kas tik pašaizliedzīgi uzņēma dziedoni savā namā; Laimonim Lapiņam un Austrai Ozolinai par bilešu pārdošanu, neņemot par to nekādu atlīdzību; Ciānas draudzes dāmu komitejai un darbiniekiem un māc. A. Rautenšilam, kā arī visiem, kas palīdzēja veikt darbu koncertiem, un visiem apmeklētājiem. Tāpat birojs pateicās visiem koncertu rīkotājiem Amerikā, kas tik lieliski apliecinājā sadarbības iespēju. L. Sepes koncerti notika un vēl notiks pavisam 36 vietās.

APDRAUDĒTĀ JAUNATNE

Nesenā ārstu pasaules apvienības kongresa atzinumi

Berlīnē notikušajā ārstu pasaules apvienības 14. ģenerālsapulcē un kongresā piedalījušies aptuvēni 2200 mediķu no 56 valstīm; viņi plaši un pamatīgi diskutējuši par ārstniecības, sociālām un citām temām. Par pasaules ārstu apvienības jauno prezidentu 1960./62. gadam ievēlēts „Brasilian Medical Association" prezidents Arigao.

Citu svarīgu temu starpā minētais pasaules ārstu kongress sevišķi daudz temu un diskusiju veltījis bērniem un jaunatnei. Vairāki slaveni ārsti savos referātos izteikuši atziņas, ka pasaulē visu cilvēcisko sabradājot tehniskā civilizācija. Sevišķas briesmas rodoties jaunatnei, jo tehniskās civilizācijas rezultātā rodoties iekšējā disharmonija. Tās rezultātā bērni un jaunieši pastiprināti sākot slimot ar pusmūža un veco cilvēku kaitēm — sevišķi ar kuņģa vainām un divpadsmitpirkstu zarnas augoņiem. Daudzajām agrāk bērniem un jauniešiem nebijušajām kaitēm esot sakars ne vien ar pārmoderno ēdienu, bet arī ar nervu sistēmas pārkairinājumiem, kuŗi sevišķi raksturīgi esot pilsētu tehniskajā civilizācijā. Bērnu un jauniešu nervu sistēma neatbilstot pašreizējai slodzei un visāda veida pārbarošanai ar nervu un jūtu kairekļiem. Savi nopelni pie šīm nelaimēm esot reklāmai, kura cenšoties no bērniem un jauniešiem izaudzināt nekritiskus patēriņa rekrūšus.

Sociālās medicīnas pārstāvji kongresā arī konstatējuši visā pasaulē augošu jaunatnes kriminālitāti, kuŗa ik gadus pieņemoties, par spīti uzlabotajiem saimnieciskajiem un sociālajiem apstākļiem. Visā pasaulē esot liela jaunatnes tikumības un seksuālitātes vaļība, kas bieži novedot pie īstas kriminālitātes. Pēc vairāku referentu domām vienīgais glābiņš esot atjaunot ģimenes dzīvi, jo pašreizējā pasaulē tēvs, kā bērnu un jauniešu priekšzīme, esot tikpat kā nozudis, un arī mātes ietekme mazinoties tādēļ, ka, kārojot luksa apstākļus, mātes iesaistoties darbā un bērniem un jauniešiem nespējot atlicināt brīvu laiku.

Elfridas Karlsones - Bērziņas

latviešu un angļu dziesmu vakars notiks 26. novembrī, plkst. 8.00 vakarā Sault - Ste Marie, Ont., Canada.

„NO RĪTA CĒLIES, AUNU KĀJAS..."

ELLES ĶĒĶA KOKTEILIS

Sievas izglābj 18. novembri Nujorkā! tāds virsraksts būtu liekams nujorkiešu valsts svētku svinību aprakstam, jo Longailendas sieviešu koris diriģenta Baloža vadībā godam aizpildīja robu, kāds negaidot radās, atsakoties kuplināt svētku akta programmu Nujorkas jauktajiem koriem. Iemesls tam esot bijis ļoti svarīgs — Dziesmu svētkos sadziedātās naudas dalīšana, kas dažus naudas dalītājus novedusi pie apmēram tādas filozofijas: „Kad tu tā nedari, kā es to gribu, tad es ar tevi smiltiņās kopā vairs nespēlēšos, paņemšu savu lāpstiņu un dusmīgs iešu projām." Bet tā kā smilšu bedre tomēr nav viriem kopējie valsts svētki, tad jāsaka: paldies Dievam, ka sievas nebija tik stūrgalvīgas kā viri, citādi 18. novembris Nujorkā šogad būtu pārvērties par plikiem runu svētkiem . . .

⁂

Nujorkas skolu karogu, kas katru gadu ceļo no skolas uz skolu, isi pirms 18. novembŗa no Beišoras skolas savā glabāšanā pārņēma Nuarkas latviešu sestdienas skola. Svinīgo aktu ievadīja māc. A. Ozola svētruna, un karoga sardzes maiņai pieskaņotu dzeju deklamēja Tonija Kalve.

⁂

Pagaidām ar šīs sezonas viskuplāko rakstnieku vakaru var lepoties Nujorkas „Pārdaugava" Nudžersija, kur iebruka vesela dzejnieku invāzija. Elizabetes ev.-lut. latviešu draudzes aicināta, Dāmu komitejas locekles Ritas Gāles asprātīgi pieteikti, savus jaunākos, kā arī nejaunākos darbus nolasīja: Elza Kezbere, Klāra Zāle, Dzidra Zeberiņa, Baiba Bičole, Aina Zemdega, Gunars Saliņš, Linards Tauns, Dzintars Freimanis, Nikolajs Kalniņš Jānis Krēsliņš un Ansis Uibo. Publika neskopojās ar atsaucību, taču visilgākos aplausus izpelnījās vistālākā ceļa braucēja — torontiete Aina Zemdega. Laikam grūti būs apstrīdēt, ka Kanada kļuvusi par skaistāko latviešu dzejnieču cietoksni . . . Sarīkojuma neoficiālā daļa nobeidzās Gunara Saliņa mājās, kur varēja sākt jau dziedāt: „No rīta cēlies, aunu kājas, diezin kur vakars pienāks man . . ." Dažam labam tas pienāca turpat kur rīts . . .

Rīta gaidīšanai pa starpu Dzintars Freimanis iepazistināja kolēģas ar savu ejojošā teātra problēmas visērtāko atrisinājumu — teātri vienā personā, pats būdams dekorātors, režisors, lugas autors un spēlēdams visas lomas reizē ar tādu iedzimta drāmatiķa talantu, ka Sābertam vajadzētu uzmanīties no ļoti bīstamas konkurences . . .

⁂

Nujorkas bohēmiešu aprindas manāmi satraukusi mūsu Kundrāta sāktā pretalkohola kampaņa. Nūle draugs uz ielas nogrāba mani pie svārku pogas un izmisis dvesa: „Klausies, pasaki, lai man to Kanadas avīzi vairs nesūta. Saproti sieva, izlasījusi rakstu, kā uzvedas dažādu pakāpju alkoholiķi, nu rāda uz mani ar pirkstu un to vien kliedz — tu esi alkoholikis! Vai es tāds esmu, ko?" — „Mulķi." es viņam teicu, „vai tev ir visas avīzes jādod lasīt sievai. Dari kā es — noslēp ģimenes mieru apdraudošus sacerējumus pagultē. Un sieva tā ir paliks nezinājusi kas tu par putnu īsti esi . . ."

⁂

Ne mazāk lielas nepatikšanas sagādājuši Ņikitam ķīnieši, plīdamies virsū kā melna nakts, ka viņam Padomju Savienība jāved tālāk pa sociālisma ceļu uz īstu komūnismu, dibinot valstī komūnas, kur visi savu nopelnīto naudiņu samet vienā cepurē un tad uz deguniem līdzīgās daļās izdala. Par šādu „nereālistiski burtisku turēšanos pie Ļeņina teorijas" parādījies nikns raksts boļševiku partijas teorētisko apcerējumu žurnālā „Miera un sociālisma problēmas", un šādas tendences tur nosauktas par „naīvi romantiskām". Te nu bija — Chruščevs pats ir sācis bīties no tā, kas „isajā kursā" kārtīgiem padomju pilsoņiem visu šo laiku kalts galvā, ka pašreizējā Sarkankrievijas iekārta ir tikai pārejas stāvoklis uz īstu komūnismu — dzīvi komūnās. Lai partijas aristokratijai, kas sekmīgi paguvusi nomainīt agrākos „buržujus", nebūtu jādalās ķeizariskajās algās ar trūcīgi apģērbtajiem un trūcīgi paēdušajiem vienkāršajiem strādniekiem, šī iešana tālāk „pa Ļeņina ceļu" tagad tiek dēvēta par „spēlēšanos ar abstraktām dialektiskām koncepcijām."

⁂

Turpreti nujorkiešiem raizes sākuši sagādāt pilsētā dzīvojošie suņi, arvien vairāk piemēslojot ielas. Šis problēmas atrisināšanā nekā nav spējis līdzēt Veselības departamenta eksperiments — novietot uz ielām speciāli suņu vajadzībām sagatavotas sunisko nokrišņu tvertnes. Diemžēl, suņi neesot bijuši pierunājami šādas labierīcības atzīt un pienācīgi novērtēt savu labvēļu pūles. Naīvie iedomājušies iestāstīt, kur sunim paceļama kāja! . . .

Skorpions.

H. IBSENA

JONS GABRIELS BORKMANS

DV Teātris — 10. decembrī Toronto.

MARIJA (A. Bencone) . . . Dievs, atpestī mūs no visa ļauna . . .

Veidojas jauns talants

Teodora Grīnberga debija gleznieciībā

Ir talanti, kuŗiem lemts attīstīties normālā gaitā, no bērnības cauri jaunībai ceļā uz briedumu un pilnības gadiem, laujot mākslinīekam veidoties reizē ar cilvēku — cilvēkam ar mākslinieku. Bet ir arī gadījumi, kuŗu varā talants dažreiz atduŗas pret kādiem apstākļu raditiem šķēršļiem un tam ilgi jāmurd nemierā aiz šī aizsprosta, kamēr izdoças to salauzt un mesties neapturamā spēkā uz priekšu, lai atgūtu aizkavēto.

Šāds liktenis bijis arī Teodoram Grīnbergam, kuŗš savu sapni — nodoties nopietnām gleznieciības studijām — varējis sākt piepildīt tikai pēdējos 5 gados, mācīdamies Ontario mākslas kolledžas vakara kursā. Kā stāsta debitants, kuŗa pirmo patstāvīgo gleznu skati atklās 26. novembrī, plkst. 6 p. p. Igaunu namā Toronto, 958 Broadview Ave., tad vēlēšanās gleznot viņam bijusi jau no skolas gadiem, bet, paklausot vecākiem, bijusi jāizvēlas „nopietnāka" profesija, — jāstudē, tad jāsāk kara gaitas, kuŗām sekojuši bēgļu gadi, un tikai nonākot no Zviedrijas Kanadā, pēdējos 8 gados radušies apstākļi, lai lautu „sirdi vaļu", atdodot katru brīvu brīdi mūža lielajai mīlestībai — gleznieciībai.

Neatlaidīgā doma sarīkot savu 1. izstādi radusies galvenokārt tādēļ, lai noslēgtu kādu zināmu darbības posmu, noapaļotu vienu savas mākslinieciskās attīstības periodu un ar savu līdzšinējo veikumu nostātos atklātības kritikas priekšā.

„Šī izstāde lai man ir kā ugunskristības", ar savu lēnīgo smaidu saka kautrīgais mākslinieks. „Zinu, ka daudz vēl jāstrādā, gribu to darīt nopietni un neatlaidīgi, bet viens posms ir noslēdzies, un par to gribu saņemt zināmu vērtējumu — kā no kritikas puses, tā pats sevī."

Pārskatot T. Grīnberga gleznu klāstu, var liecināt, ka klusībā patiesi izveidojies nopietns talants, kas bez lieka skaļuma un bravūrās tiecas preti mērķim Salīdzinot T. Grīnberga pirmjos darbus ar pēdējiem, skaidri redzams kā tehniskās tā arī iztēles un kompozicijas apgūšanas ceļš: mākslinieka otas triepiens kļūst drošāks un noteiktāks, krāsas saista ar siltu spožumu, īpaši izceļoties klusajās dabās un pāris zīmīgos portretos. Skiet, ka mākslinieks no ainavista aizvien nopietnāk pievēršas kluso dabu kompozicijām, kur viņš sevi arī visspilgtāk izteicis.

Vēl var piezīmēt, ka T. Grīnbergu daudzi sporta draugi atcerēsies arī kā Latvijas valsts izlases vienības dalībnieku basketbolā un Latvijas armijas virsnieku.

Viņš devis 1. lpp. zīmējumu arī šī laikraksta 18. nov. numuram.

T. Grīnberga izstāde būs atklāta darbdienās, izņemot trešdienas, no pl. 6-9 vakarā, nedēļas nogalēs no 12-9 vakarā līdz 3. decembrim.

-gr.

IEVĒLIET ATKAL PAR PILSĒTAS VECĀKO

PHILLIPS

Phillips vadībā Toronto ir sasniegusi lielāko **progresu un labākus dzīves apstākļus** visiem iedzivotājiem — lidzīgi kā Amerikas Savienotajās Valstīs.

Ir paredzēti vairāki projekti, kas vēl uzlabos dzīves apstākļus.

Nākošajās vēlēšanās Jūsu nodotā balss, atkal ievēlot Nathan Phillips par pilsētas vecāko, palīdzēs nodrošināt visiem to, kas mums visnepieciešamākais — kompetentu pašvaldības vadību.

LAI TURPINĀS PROGRESS
PHILLIPS pārbaudītajā VADĪBĀ!

Sestdien, 1960. g. 26. novembrī, 95. n-rs.

VAJADZĪGA VIENOTA FRO
NE SADRUMSTALOTS PŪ

PRĀVESTA N. TREPŠAS RUNA
18. NOVEMBRA AKTĀ TORONTO

Saskaldītā latviešu tauta uzticīgi atzīmē tās vēsturiskās dienas, kas ir kļuvušas par simboliem mūsu tautas likteņu ceļos. Viskrasākie, nozīmē vispiebriedušākie datumi ir 18. novembris un 14. jūnijs. Šie datumi arī vissāpīgāk uzšķērž mūsu tautas traģisko saskaldījuma un uzskatāmi parāda, kur mēs šobrīd esam un kas mūs kā tautu apdraud.

18. novembrī brīvā pasaulē aizkaisītie tautieši riko svinīgus aktus, iespējami dekorātīvās lelpās, izrotātās skaistiem patriotiskiem atribūtiem. Tanīs sanāk cienījama, labi ģērbta, ar katru gadu labāk pārtikusi sabiedriba, kas uzkurina sentimentālu sajūsmu, brīžiem skumji nopūšas, brīžiem nobirdina asaru, noklausās skaistas runas, pieņem telegrammu tekstus no vienaldziem valstsvīriem. Pēc tādas nosvinēšanas viņi atgriežas atpakaļ ikdienā — pārtikusā, ajzsargātā, raibumiem pārpildītā, latvisku sāpi apklusinošā dzīvē.

Ne tā 18. novembrī svin tā tautas daļa, kas ir dzimtenē un izsūtījumā.

Dzimtenē 18. novembrī valda tikai skaudra visaptveroša sāpe, ko nevar aizklīegt aspsiedēju skaļie melj. Tur Latvijas jēdziens un brīvības apjēgums ir tiešs un neatvairāms. Tautiešī dzimtenē staigā pa dzimto zemi, skatās Latvijas debesis un sāpīgi apzinās, ka latvietim viņrs nav varas pār visu to. Nebrīvība viņu spiež tūkstošs žņaugiem, visā, ko viņš dara, visā, ko ar viņu dara.

Vēl skaudrāk mūsu tautas pašreizējo traģēdiju izjūt visi tie, kas ir izsūtījumā Sibīrijā, Turkestanā, Kazachstanā un visur citur. Viņiem trūkst brīvības, trūkst arī dzimtenes. Un kad atbalsis atnāk no brīvās pasaules, sāk aptrūkt arī cerības . . .

Ktrai no šim trijām mūsu saskaldītās tautas daļām ir sava sūtība pašreizējā laikā.

Tie nežēlīgie vēsturiskie sarežģījumi, kuŗu rezultātā mūsu tauta ir zaudējusi brīvību, ir universāla rakstura, jo likteņigajā samezglojumā šodien ir savijušās visas tautas un visas paaudzes. To atmežģīt nevar viena tauta vai tautu grupa. Visai cilvēcei ir jāpieņemas skaidrībā un jāiedegas kalpošanā. Katrai tautai un tautas daļai ir sava sūtība šai ciņā. Un tikai šīs sūtības pildījumā nāks atpestīšana tautām un visai cilvēcei.

Kaut latviešu tautai ir vienota ciņa pret ienaidnieku un viens arī mērķis — Latvijas brīviba, katrai tās daļai ir citādi uzdevumi, apstākļu un iespēju noteikti.

Izsūtījumā esošajiem komūnisms ir jādrupina no iekšienes. To viņi nespēj ar ieročiem, ar atklātu politisku propagandu, vai ar balsošanu vēlēšanās. Bet visi to spēj dien dienā ar vārdu un piemēru, ar domu, kas ir skaidra, apgarota un pārliecinoša. Tā taču savā laikā saujiņa apgarotu kristiešu sadrupināja pagāniskās Romas milzeni.

Dzimtenē esošo misija ir saglabāt Latviju latvisku. Sis uzdevums ir tik pats par sevi saprotams, ka pat daži komūnistu varas viri, ar citādi visai nedabisku un sakroplotu domāšanu, to pa laikam neparasti labi saprot, mēģina tam kalpot, un krīt par upuri šim dabiskam tautas pašaizsardzības instinktam. Arī dzimtenē dzivojošie var drupināt komūnisma impēriju no iekšienes tiri garīgiem, intelektuāliem un morāliskiem ieročiem, par cik viņiem ir sajūtama kolonizātoriem un uzmācīgajiem kolonizātoriem un pašu māju bezmugurkaulainiem oportūnistiem. Vinjem sevišķi piekrit arī atbildība par tautas dabisko pieaugumu un asins tīribas uzglabāšanu, kas pašreizējos apstākļos dzimtenē nav nedz pašsaprotams, nedz arī viegls uzdevums.

Ārkārtīgi svarīgais par mūsu saskeltās viskо daļu sūtību un košanu konkrētāš cina mūžu daudz pārdomāšanu un Tas prasa arī pēc kontakta, pēc dialog sevišķām tautas da jerobežota tāda iesk skaldītajai tautai bū ka mēs apzināmies ki un savrupās iesp to, tas paceltu mūsu ma pašsajūtu. Nav nākt, bet tas nav Kāda tad ir sūtība esami brīvībā ārpus

Mums visiem ir sk kas lietas. Vismaz pietiekami dzirdēt zēs un spargi rakstī ievadrakstos.

Mūsu tauta ir zau bū, un mūsu zeme naidmeka okupāciju kara stāvoklī ar o kādā veidā šī kara krēti izpaužas. Br tautas daļai ir pir šai ciņā. Tā ir vi daļa, kas var brīvi nizēties un cīnīties. sevi, bet par visu tautas uzdevumā. vas tautas sūtni b lē, tautas plašas, k bā, tautas balss bri tās atbrivošanas ar Mūsu tautas traģ lēta. Tā ir daļa no leš krizes, kas ik arvien lielākā sk vien dziļākā brie no laikrakstu l valstsvīru tribīnēm ka mums ir jāsap vums un vieta vis jomā, kas aizvien kārtojas ciņas ie ir svarīgs ne vien lai cik miljonos v dināts, bet vēl vai katra skaidra do parādīšana. Tāpēc tīm ir jāskatās p ceļi, lai saredzētu dzimtenei.

Mēs esam augs intellektuāli visa tauta. Taču šodien rigi, cik mums i profesoru svešu z tātēs, cik grūmat jam salīdzinājumā tūras tautām, va tautas mēs mācām Vissvarīgākais ir savas spējas, izma pasaules izsķirgās nā? To mēs spēsm cinīsimies kā la vienīgais dzinējsp jācinās kā piede tas, kas gadiem il drausmā nebrīvib savu dabu, ar vis tās piederam. Ne maina, ne svešas šana šo mūsu da

Ar visu sapra tomēr ir jāredz ar un līdzcinītāju Pārāk daudz apsp derīgo trimdā izt nesenu stridu un šanai, aizmirstot tikai viens ienai to ir vajadzīga ne savstarpēji a vienību nedisci

(Turpinājums)

TAUTIEŠA

Š. g. 31. janvārī tā mīļa sarēta v Andrejs Dzen nenta vīnam nav piederīgo. Arī s ve viņš sevišķi jas. Viņiga aiz bija Toronto la biedriba, kur v kam ieradās un u ku, ka latviešiem sava banka.

Andrejs Dzen s pirmajiem iestā viesu kredīt-aba ru un pirmais, l ldz sim tai bū noguldījumu. Pē kredītsabiedrība no apdrošinā CUNA.

Parrunādams izvairot Dzen Kredītsabiedrīb jas, ka šī lauc sa Andreja Dz nolema nolikt minas plakstī plāk ne ir jau Kopmaņa mek A. Dzenja kapu pa latviešu nod Svētdien, 27. 1.00 dienā Jorž piemiņas plāks Piemiņas plāks izdariš māc. A. Andreja Dzen piedalīties pieni svētīšanā.

JĀ SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.

Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

IBSENA

ELS BORKMANS

10. decembrī Toronto,

Dievs, atpestī mūs no visa ļauna...

auns talants

ga debija glezniecībā

s- veikumu nostātos atklātības kri-
i- tikas priekšā.
e- „Šī izstāde lai man ir kā
u- ugunskristības", ar savu lēnīgo
zē smaidu šaka kautrīgais mākslinieks. „Zinu, ka daudz vēl jāstrādā, gribu to darīt nopietni un neatlaidīgi, bet viens posms ir noslēdzies, un par to gribu saņemt zināmu vērtējumu — kā no kritikas puses, tā pats sevī."

Pārskatot T. Grīnberga gleznu klāstu, var liecināt, ka klusībā patiesi izveidojies nopietns talants, kas bez lieka skaļuma un bravūras tiecas pretī mērķim. Salīdzinot T. Grīnberga pirmos darbus ar pēdējiem, skaidri redzams kā techniskās tā arī iztēles un kompozīcijas apgūšanas ceļš: mākslinieka otas triepiens kļūst drošāks un noteiktāks, krāsas saista ar siltu spožumu, īpaši izceļoties klusajās dabās un pāris zīmīgos portretos. Skiet, ka mākslinieks no ainavista aizvien nopietnāk pievēršas kluso dabu kompozicijām, kur viņš sevi arī visspilgtāk izteicis.

Vēl var piezīmēt, ka T. Grīnbergu daudzi sporta draugi atcerēsies arī kā Latvijas valsts izlases vienības dalībnieku basketbolā un Latvijas armijas virsnieku.

Viņš devis 1. lpp. zīmējumu arī šī laikraksta 18. nov. numuram.

T. Grīnberga izstāde būs aklātā d a r b d i e n ā s, izņemot trešdienas, no pl. 6-9 vakarā, nedēļas nogalēs no 12-9 vajo karā līdz 3. decembrim. -gr.

LIPS

ronto ir sasniegusi lielāko
dzīves apstākļus visiem ic-
kā Amerikas Savienotajās

i projekti, kas vēl uzlabos

ās Jūsu nodotā balss, atkal
s par pilsētas vecāko, pali-
t to, kas mums visnepiecie-
tu pašvaldības vadību.

NĀS PROGRESS
ārbaudītajā VADĪBĀ!

VAJADZĪGA VIENOTA FRONTE, NE SADRUMSTALOTS PŪLIS

PRĀVESTA N. TREPŠAS RUNA 18. NOVEMBRA AKTĀ TORONTO (1.)

Saskaldītā latviešu tauta uzticīgi atzīmē tās vēsturiskās dienas, kas ir kļuvušas par simboliem mūsu tautas likteņu ceļos. Viskrasākie, nozīmē vispiebriedušākie datumi ir 18. novembris un 14. jūnijs. Šie datumi arī vissāpīgāk uzšķērž mūsu tautas tragisko saskaldījumu un uzskatāmi parāda, kur mēs šobrīd esam un kas mūs kā tautu apdraud.

18. novembrī brīvā pasaulē izkaisītie tautieši rīko svinīgus aktus, iespējami dekorātīvās telpās, izrotātās skaistiem patriotiskiem atribūtiem. Tanīs sanāk cienījama, labi ģērbta, ar katru gadu labāk pārtikusi sabiedrība, kas uzkurina sentimentālu sajūsmu, brīžiem skumji nopūšas, brīžiem nobirdina asaru, noklausās skaistas runas, pieņem telegrammu tekstus no vienaldzīgiem valstsviriem. Pēc tādas nosvinēšanas viņi atgriežas atpakaļ ikdienā — pārtikušā, aizsargātā, raibumiem pārpildītā, latvisku sāpi apklusinošā dzīvē.

Ne tā 18. novembrī svin tā tautas daļa, kas ir dzimtenē un izsūtījumā.

Dzimtenē 18. novembrī valda tikai skaudra visaptveroša sāpe, ko nevar aizkliegt apspiedēju skaļie meļi. Tur Latvijas jēdziens un brīvības apjēgums ir tiešs un neatvairāms. Tautiešī dzimtenē staigā pa dzimto zemi, skatās Latvijas debesīs un sāpīgi apzinās, ka latvieštim vairs nav varas pār visu to. Nebrīvība viņu spiež tūkstoš žņaugiem, visā, ko viņš dara, visā, ko ar viņu dara.

Vēl skaudrāk mūsu tautas pašreizējo traģēdiju izjūt visi tie, kas ir izsūtījumā Sibīrijā, Turkestanā, Kazachstanā un visur citur. Viņiem trūkst brīvības, trūkst arī dzimtenes. Un kad atbalsis atnāk no brīvās pasaules, sāk aptrūkt arī cerības . . .

Ktrai no šīm trijām mūsu saskaldītās tautas daļām ir sava sāpīga pašreizējā laikā.

Tie nežēligie vēsturiskie sarežģījumi, kuŗu rezultātā mūsu tauta ir zaudējusi brīvību, ir universāla rakstura, jo līktenīgajā samezglojumā šodien ir savijušās visas tautas un visas paaudzes. To atmežģīt nevar viena tauta vai tautu grupa. Visai cilvēcei ir jāpieņemas skaidrībā un jāiedegas kalpošanā. Katrai tautai un tautas daļai ir sava sāpīga cīņa. Un tikai šīs sāpīgās pieredzējumā nāks atpestīšana tautām un visai cilvēcei.

Kaut latviešu tautai ir vienota cīņa pret ienaidnieku un viens arī mērķis — Latvijas brīvība, katrai tās daļai ir citādi uzdevumi, apstākļu un iespēju noteikti.

Izsūtījumā esošajiem komūnisms ir jādrupina no iekšienes. To viņi nespēj ar ieročiem, ar atklātu politisku propagandu, vai ar balsošanu vēlēšanās. Bet visi to spēj dien dienā ar vārdu un piemēru, ar domu, kas ir skaidra, apgarota un pārliecināša. Tā taču savā laikā saujiņa apgarotu kristiešu sadrupināja pagāniskās Romas mīlzeni.

Dzimtenē esošo misija ir saglabāt Latviju latvisku. Šis uzdevums ir tik pats par sevi saprotams, ka pat daži komūnistu varas viri, ar citādi visai nedabisku un sakropļotu domāšanu, to pa laikam neparasti labi saprot, mēģina tam kalpot, un krīt par upuri šim dabiskam tautas pašaizsardzības instinktam. Arī dzimtenē dzīvojošie var drupināt komūnisma imperiju no iekšienes tīri garīgiem, intelektuāliem un morāliskiem ieročiem, par cik viņiem ir saskare ar uzmācīgajiem kolonizātoriem un pašu māju bezmugurkaulainiem oportūnistiem. Viņiem sevišķi piekrīt arī atbildība par tautas dabisko pieaugumu un asins tīrības uzglabāšanu, kas pašreizējos apstākļos dzimtenē nav nedz pašsaprotams, nedz arī viegls uzdevums.

Ārkārtīgi svarīgais jautājums par mūsu sašķeltās tautas atsevišķo daļu sūtību un tās pārtuliošanu konkrētāş bauslībā, izaicina mūs uz daudzu problēmu pārdomāšanu un pārvērtēšanu. Tas prasa arī pēc kaut kāda kontakta, pēc dialoga starp atsevišķām tautas daļām, lai cik ierobežota tāda iespēja. Ja saskaldītajai tautai būtu zināšana, ka mēs apzināmies kopējo mērķi un savrupās iespējas ceļā uz to, tas paceltu mūsu mobilizējuma pašsajūtu. Nav viegli to panākt, bet tas nav neiespējami.

Kāda tad ir sūtība mums, kas esam brīvībā ārpus dzimtenes?

Mums visiem ir skaidraş vairākas lietas. Vismaz par tām ir pietiekami dzirdēts svinīgās reizēs un sparīgi rakstīts mazlasītos ievadrakstos.

Mūsu tauta ir zaudējusi brīvību, un mūsu zeme atrodas ienaidnieka okupācijā. Mēs esam kaŗa stāvoklī ar okupantu, lai kādā veidā šī kaŗa darbība konkrēti izpaužas. Brīvībā esošai tautas daļai ir pirmsvara loma šai cīņā. Tā ir vienīgā tautas daļa, kas var brīvi runāt, organizēties un cīnīties. Ne vien par sevi, bet par visu tautu, visas tautaş uzdevumā. Mēs esam savas tautaş sūtņi brīvajā pasaulē, tautaş plaušas, kas elpo brīvībā, tautas balss brīvajā pasaulē, tās atbrīvošanas armija.

Mūsu tautas traģēdija nav izolēta. Tā ir daļa no visas pasaules krīzes, kas ik dienas kliedz arvien lielākā skaidrībā un arvien dziļākā briesmu apjausmā no laikrakstu lappusēm, no valstsvīru tribīnēm. Tas nozīmē, ka mums ir jāsaprot šavs uzdevums un vieta visaş cilvēces apjomā, kas aizvien skaidrāk sakārtojas cīņaş ierindā. Šai cīņā ir svarīgs ne vien katrs cīnītājs, lai cik miljonos viņš tiek ieplūdināts, bet vēl vairāk ir svarīga katra skaidra doma un mērķa parādīšana. Tāpēc šodien latvietim ir jāskatāş pāri visai cilvēcei, lai saredzētu brīvību savai dzimtenei.

Mēs esam augsti attīstīta un intellektuāli visai apdāvināta tauta. Taču šodien vairs nav svarīgi, cik mums ir studentu un profesoru svešu zemju universitātēs, cik grāmatu mēs publicējam salīdzinājumā ar citām kultūras tautām, vai cik daudzas tautas mēs mācām baletu dejot. Vissvarīgākais ir tas — vai mēs savas spējas izmantojam visas pasaules izšķirīgās cīņas izcīnīšanā? To mēs spēsim tikai tad, ja cīnīsimies kā latvieši, jo tas ir vienīgais dzinējspēks. Mums ir jācīnās kā piederīgiem pie tautas, kas gadiem ilgi ir nospiesta draušmā nebrīvībā, jo ar visu savu dabu, ar visu sāpi mēs pie tās piederam. Ne pavalstniecības maiņa, ne svešas valodas runāšana šo mūsu dabu negroza.

Ar visu saprāta spēku mums tomēr ir jāredz arī cīņaş plašums un līdzcīnītāju nepieciešamība. Pārāk daudz apspiestn tautu piederīgo trimdā iztērējas senu un neseņu strīdu un naidu kultivēšanai, aizmirstot, ka šodien ir tikai viens ienaidnieks un pret to ir vajadzīga vienota fronte, ne savstarpēji apkaŗojošas cīņas vienību nedisciplinētais jūklis.

(Turpinājums sekos)

TAUTIEŠA PIEMIŅAI

Š. g. 31. janvārī Toronto pilsētā mira samērā vientuļš tautietis — Andrejs Dzenis. Šīni kontinentā viņam nav gandrīz nekādu piederīgo. Arī sabiedriskajā dzīvē viņš sevišķi aktīvi nedarbojās. Vienīgā aizraušanās viņam bija Toronto latviešu kreditsabiedrība, kur viņš laiku pa laikam ieradās un izteica savu prieku, ka latviešiem tagad ir pašiem sava banka.

Andrejs Dzenis arī kā viens no pirmajiem iestājās Tironto latviešu kreditsabiedrībā par biedru un pirmais, kā arī vienīgais līdz šim tai novēlēja visu savu noguldījumu. Pēc Dzeņa nāves kreditsabiedrība arī saņema viņa noguldījumu un vēl tikpat daudz no apdrošināšanas sabiedrības CUNA.

Pārrunādama jautājumu, kā izlietot Dzeņa atvēlēto naudu, Kreditsabiedrības valde vienojās, ka šī nauda izlietojama pašа Andreja Dzeņa piemiņai un nolēma nolikt uz viņa kapa piemiņas plāksni. Šāda piemiņas plāksne ir jau izgatavota pēc A. Kopmaņa meta un uzstādīta uz A. Dzeņa kapa vietas Jorkas kapu latviešu nodalījumā.

Svētdien, 27. novembrī, plkst. 1.00 dienā Jorkas kapsētā notiks piemiņas plāksnes iesvētīšana. Piemiņas plāksnes iesvētīšanu izdarīs māc. A. Cops. Tautieši un Andreja Dzeņa draugi aicināti piedalīties piemiņas plāksnes iesvētīšanā.

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI. 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.

Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

JAUNIEŠU STĀJA OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Ņuarkas latviešu skola saņem karogu

Ņuarkas (N. J.) latviešu skolas 18. novembra sarīkojums notika Upsalas kolledžas kapellā, īstorandžā. Dievkalpojumu vadīja māc. A. Ozols. Sekojošajā svinīgajā aktā Ņuarkas latviešu skola saņēma latviešu karogu, ko tai dāvāja Beišoras (L. I.) latviešu skola. Ņuarkas skolas audzēknis Uģis Nīgals, saņemot karogu, atkārtoja Kārļa Ulmaņa solījumu — „Kur baltais un sarkanais salejas, tur stāv rakstīta mūžīga uzticība līdz kapam un aiz tā — Latvijai, mūsu Latvijai!"

Svētku runu teica Antibolševistisko nāciju bloka latviešu delegācijas vadītājs Alberts Kalme. Savā runā jauniešiem viņš teica: „Šodien jūs saņemat Latvijas brīvības ciņu simbolu — sarkanbaltsarkano karogu, kas uzliek jums svētu pienākumu cīnīties par Latvijas brīvības atjaunošanu. Man prātā nāk notikums, kad zviedru valdība 1946. gada janvārī nolēma izdot baltiešu karavīrus krieviem. Šo nāvei nolemto vidū bija arī kāds zēns, kas latvju jaunatnei atstāja šādus vārdus, rakstītus pāri viņa paša zīmētam Latvijas karogam:

„Mēs aizejam to ceļu, ko ir gājuši tūkstošiem latvju. Mēs cīnījāmies un vēl cīnāmies. Ja mēs aiziesim, tad nododam palikušajiem latvjiem mūsu cīņas karogu. Vēl cīņa nav galā, nepagurstiet, celieties!"

Ir prieks vērot, ka latviešu jaunieši Amerikaş skolās izvirzās pirmajās vietās. Blakuş saviem tiešajiem skolas darbiem jaunieši cenšas saistīt amerikāņu interesi, stāstot par Latvijas laimīgajiem brīvvalsts laikiem un traģēdiju, kādu tagad piedzīvo dzimtenē palikušie tautieši komūnisma jūgā. Tā jaunieši kļūst par dedzīgiem mūsu brīvības cīņas atbalstītājiem. Kāds latviešu skolnieks raksta: „Tagad skolotāji vienmēr atsaucas uz mani kā autoritāti, kad iznāk saskarties ar jautājumiem par komūnismu."

(Nobeigums 8 lpp.)

Savienotas VALSTIS

ČIKĀGĀ

◎ 18. novembra atceri Čikāgā šogad uzsāka ar 3 ev. - lut. draudžu kopīgu dievkalpojumu 18. novembra vakarā. Piedalījās māc. P. Kirsons, māc. J. Straumanis un māc. A. Rautenšteins. Dziedāja viru koris Dauģavieši dir. E. Kupča vadībā.

Sestdien, 19. novembrī, Lane tec. nikuma telpāş notika svinīgs akts. Pēc pr. Baginska lūģšanas to atklāja organizāciju apvienības pr-dis V. Landmanis. Rakstveida apsveikumus bija sūtījusi sen. Douglass, vairāki Kongresa locekļi un Lietuvas konsuls Daudzvārdis. Pretkomūnistiskās komitejas pr-dis J. Vilciņš nolasīja rezolūciju, sūtāmu Savienoto Valstu valstsvīriem um organizācijām, ko klātesošie ar aplausiem apstiprināja. Koncerta daļā piedalījās Elza Ziverte — soprāns, A. Matisons — vijole, pie klavierēm Zaiga Ore. Skatuvi bija dekorējis māksl. V. Ozoliņš. Akta runu — par pašreizējo pasaules situāciju un nākotnes izredzēm — tēica Dr. K. Lejasmeijers.

Nākamā dienā — 20. novembrī, Dr. K. Lejasmeijers runāja arī Evanstonas (Čikāgas priekšpilsētas) raidstacijā WNMP, programmā „What's best for America", iesākumā paskaidrodams Latvijas likteni, vēlāk pāriedams asā uzbrukumā komūnismam un tiem, kas tā apkaŗošanas vietā gul. D. V.

◎ Čikāgaş strēlnieku kopas sarīkojums latviešu namā sestdien, 5. novembrī, noritēja lielā sirsnībā un sadraudzībā. Caklās dāmu komitejas locekles bija klājušas skaistu vakariņu galdu.

Bagātīgo loteriju, ko bija sarūpējuši labvēļi, izpirka līdz pēdējai lozei.

Programmas daļā uzstājās CLT aktrise Māra Antēna un guva lielu piekrišanu ar V. Krāslaviešа dzeju skandējumiem. Aktieris Em. Upermanis uzstājās ar deklamācijām. V. un E. Dzelmes tautisko deju kopa brašī nodejoja vairākas dejas. Sarīkojums noslēdzās ar deju. -ro.

◎ LPB Čikāgas-Milvoku preses darbinieku kopa sestdien, 3. decembrī, plkst. 7.30 Čikāgas latviešu namā atzīmē pazīstamā paidagoga un sabiedriskā darbinieka Hermaņa Kreicera 65 g. dzimšanas atceri un viņa grāmatas „Ceļi un gājēji" iznākšanu. Referēs rakstn. Ernests Aistars, red. A. Raidonis un O. Krolls. Pēc programmas kopīgs azaids. K.

◎ Ar Mārtiņa Ziverta lugu „Rūda" viesojās DV Klīvlendas apvienības teātŗa kopa svētdien, 13. novembrī. Lugu iestudējis režisors Arturs Rubenis, Bernards Sniedze gleznojis interesanti tvertas dekorācijas, kas sevišķi izdevušās bija trako nama dārza skatā. Režisors bija daudz pūlējies ansambļa sasaistīšanā un raksturu veidošanā. Interesanti pieminēt, ka čikāgieši, šķiet pirmoreiz kā aktieri redzēja rakstnieku Emilu Skujenieku, kas uzrādīja savā kabinetšefa lomā lieliskas skatuviskas spējas.

◎ Trīs laimīgas ģimenes Čikāgā — tā var teikt par grafiķa Voldemāra Ozoliņa ģimeni, kur viņa laulātai draudzenei piedzimusi brāļa meitiņa. Laimīgie vecāki jaunatvasīti nosaukuši par Sanāru. Kārļa Rudeļa ģimenē kundze Margrieta apveltījusi savu vīru ar dūšīgu dēlu, kuŗu vecāki kristījuši Heinca vārdā. Arī jauno bakalauru Imras un Ivara Antēnu ģimenē agrā svētdienas rītā ieradies brašs un dūšīgs dēls. Jauno Antēnu sauks par Edmundu Pauli. Jaunā, šarmantā vecmāmiņa, CLT aktrise un režisore Māra Antēna ir, kā teikt, kā spārnos un laimīga.

KOLORADO SPRINGĀ, COLO.

◎ Pieminēdama Kr. Barona 125 gadu dzimšanas dienu latviešu skola rīkoja 29. oktobrī viņam veltītu atceres brīdi. Par Kr. Barona mūža darbu — tautas dziesmu kārtošanu stāstīja E. Zirnītis. Skolas bērni deklamēja skaistākās tautas dziesmas, Kr. Barona un E. Virzaş dzejoļus un dziedāja tautas dziesmas.

◎ Brīvmākslinieces V. Delles - Grāvītes klavieru studijas 55 audzēkņu (4 latviešu meitenes) priekšnesumu pēcpusdienas notika 6., 13. un 10. novembrī Dailo mākslu namā. Par panākumiem klavieru studijā var priecāties brīvmāksliniece, jo viņas skolniece, gan amerikāņu meitene, izturēdama sīvu konkursu, ieguvusi stipendiju vasaras mūzikas skolā Bulderā (Colo.).

◎ 18. novembra sarīkojums notiks 26. novembrī, plkst. 19.30 Valtona zālē (417 S. Cascade Ave.).

KALAMAZŪ

◎ Svētku aktā, ko rīkoja latviešu biedrība 20. novembra vakarā, galvenais runātājs bija Komiteja Latvijas brīvībai priedis Vills Hazners, kas informēja par pašreizējo Latvijas kultūrālo, saimniecisko un rūpniecības dzīvi. Svinības, kurās piedalījās ap 250 tautiešu, atklāja un arī beidza latviešu b-bas prāss J. Grotēns. Aktu kuplināja H. Sildega, deklamējot V. Strēlertes un K. Skalbes dzejoļus, koris „Dziesmu vairogs" dir. Arn. Kalnāja vadībā sniedza vairākas dziesmas un deva piedevas. Svinīgu noskaņu radīja devīnu latviešu organizāciju karogi, kuŗus ienesa organizāciju pārstāvji.

◎ Latviešu skola 18. novembŗa atceri rīkoja 19. novembrī skolas mītnē ar svētbrīdi, ko vadīja māc. A. Piebalgs. Uzrunu teica skolas pārzinis A. Kaugars. Piemērotuş dziejoļus deklamēja un mūzicēja skolas audzēkņi. Aktā bez 70 skolēniem bija skolotāji un kupls skaits bērnu vecāku.

◎ Latvijaş valsts svētku dievkalpojumi notika 18. novembŗa vakarā abās latviešu draudzēs; tos vadīja māc. A. Piebalgs un māc. J. Turks. Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzeş dievkalpojumā organizētā veida piedalījās 75. Jelgavaş skautu vienība un 8. Gaujas gaidu vienība. Vm.

ROČESTRĀ (N.Y.)

◎ Krusta draudzes 10 gadu darbibaş atceri ar svētbrīdi ievadīja draudzes mācītājs T. Ziraks. Pieminot aizsaukto draudzes locekļus, Sk. Stakle atskaņoja „Augšā aiz zvaigznēm". Pēc tam draudzes valdes pr-dis H. Aizstrauts īsā atskatā raksturoja draudzes darbošanās gaitu. Draudzē, kas izveidojās no mazas dievkalpojumu kopas, šobrīd ir 275 locekļi. Darbības pirmajā desmitā miruši 16, kristīti 29 un laulāti 7 pāŗi. Atceres akta pirmo daļu kuplināja Ligas koris dir. Dzeņa vadībā, jauki nodziedot pāris dziesmu. Vēlāk pie pašu bagātīgi sagādāta ciemesta galda risinājās pārrunas un atceres par draudzes sākuma posmu, par ko klāstīja Ročesteraş dievkalpojumu kopas vadītājs cand. mat. R. Ozols un vēlākais draudzes priekšnieks A. Niedols. Tam savu klāstu pievienoja draudzes māc. T. Ziraks, kā par draudzeş darbošanās posmiem, tā arī personīgām sākumа gaitām jaunajā pasaulē, kas visiem, ar ļoti niecīgiem izņēmumiem, bijušas sūras un neparastas. Kā mazu velti par uzticīgu kalpošanu savai draudzei mācītājs saņēma Zentas Mauriņas jaunizņākušo grāmatu „Dzelzs aizbīdņi lūst" ar visu atceres vakara dalībnieku pašrocīgiem ierakstiem. Draudzes aktivitāšu sekmēšanā un labgarības darbā dāmu komiteju, kurai desmit gadu laikā, ar niecīgām pārmaiņām, izveidojies pašaizliedzīgi sastrādājies un stabils pamatsastāvs. Tāpat draudze turējusi rūpi par svētdienas skolas darbību, kuŗas pirmsākumi arī mežīgajami draudzes tapšanas sākumā. Kaut atceres notika darbdienas vakarā, bija prāŗs un sirsnīgs pulcinš to, kam patika atceŗētīes padarīto mūsu latviskas pastāvēšanas dzīvās sūnas — latviešu draudzes svētīgajā darbībā.

◎ No Anglijas uz pastāvīgu dzīvi Ročestrā (430 Columbia Ave.) ieradies Arveds Dzenis, bet Emilija Melbārde pārcēlusies no Ročestraş uz Albāniju, N. Y. (202 - 3rd Street). As.

Trimdiniekiem piesūta ķengu lapas un brošūras

Gandrīz ik dienas trimdinieki saņem pa pastu komūnistu ķengu lapas un dažādas propagandas brošūras. Galvenie sūtījumi pienāk no Austrumberlines. Visi tie sūtīti slēgtās aploksnēs, kāpēc valsts pasts uz sūdzībām ir bezspēcīgs reaģēt. Komūnistiem ir sīka trimdinieku adresu kartotēka, ko apspitrina tas, ja attiecīga persona mainījusi dzīves vietu, sūtījumi pienāk tāpat.

Trimdas ārdīšanai visjaunākais paņēmiens ir dibināt „Draugu biedrības" — draudzīgu sakaru uzturēšanai starp tautiešiem dzimtenē un trimdā. Dibinātāji ir vairāki okupētās dzimtenes apmeklētāji - tūristi.

Daļu augšminētās informācijas izcilā ierāmējumā pirmajā lapaspusē ievietojis arī zviedru labā novirziena lielais Stokholmas laikraksts „Svenska Dagbladet".

Steidzīgi ļaudis

Austriešu statistiķi konstatējuši faktu, ka tagad Austrijā 67,2 proc. no jaunlaulātajām sievām pirmais bērns dzimst caurmērā septiņus mēnešus pēc kāzām . . . Cita starpā, pēdējos piecos gados Austrijā līgavu caurmēra vecums no 24,2 gadiem ir jau noslīdējis uz 22,9 gadiem. Šī tendence turpinoties. Līdzīga aina ir arī citās Eiropas zemēs.

Seloņi — Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗi.

SELONIJAI ASTOŅDESMIT GADU

Šī gada 24. novembrī vecākā Rīgaş latviešu studentu korporācija Selonija atzīmēja 80 gadu pastāvēšanu. Aizvadītajos astoņdesmit gados vairāk kā tūkstoš latviešu studentu ir zvērējuši uzticību Selonijas zaļ-balt-sarkanām krāsām. Selonijas dibinātāji, izvēloties devīzes „Draugam — tēvijai" un „Virtute et fide" nepārprotami deklarēja principus, ar kuŗiem vadīsies jaunā latviešu akadēmiskā organizācija. Septiņpadsmit ilgus gaduş vācu tā laika korporācijas sīnijās pret Selonijas krāsu atsegšanu un uzņemšanu par pilntiesīgu latviešu korporāciju kopējā Rigaş politechnikuma organizēto studentu saimē. Te jāpiezīmē, ka korporācijas ne vien Rīgā, bet arī citās augstskolu pilsētās tanī laikā bija vienīgaiş oficiāli atzītais un atļautais studentu biedrošanās veids.

Apstākļu nepārzinātāji bieži latviešu korporācijām pārmetuši mēģinājumu kopēt vācu iestādījumus, pat apvainojot nacionālisma trūkumā. Neviena cita latviešu studentu organizācija vēlākoş gadoş nav tik daudz cinījusies par latviešu studentu tiesībām tieši pret vāciešiem, kā to darījušas latviešu korporācijas Zobenu un pistoļu divkaujas nu jau pieder vēsturei, bet tie bija latviešu korporeļi, kas, ja nepieciešams, ar ieroci rokā pierādīja baltvācu uzpūtīgās muižniecības dēliem, ka latviešu tautas nicināšana ir jāsamaksā ar asinīm. Neviens nopietnş vēsturnieks tagad neiedomāsies noliegt Selonijas lomu cīņā par latviešu tautas tiesībām, aktīvo līdzdalību tautas nacionālā pašlepnuma celšanā un arī gatavību pierādīt, ka, tēvzemei briesmās esot, sēļi pirmie rokā tvers ieročus.

Selonijas vārds nav šķirams no Latvijaş brīvības cīņām. Jau 1918. gada 18. novembrī mūsu valsts proklamēšanaş aktā Nacionālajā teātrī visa sēļu aktīvā saime rūpējās par kārtību un drošību. Tanī pašā laikā grupa sēļu ar B. Einbergu priekšgalā kā pirmie cīnītāji pievienojās pulkveža Apiņa kaujas vienībai, lai atturētu bolševiku virzīšanos uz Rīgu.

No valsts proklamēšanas briža sēļu aktīvā saime bija jau daļa no Latvijas valsts drošības sargiem, kas gatavi cīnīties uz dzīvību un nāvi par Latvijas brīvību. Notikumi, kas sekoja 18. novembrim, prasīja pareizus lēmumuş un ātru rīcību. Mūsu zeme vēl bija pakļauta vācu okupācijas varai. Pagaidu valdības rīcībā nebija daudz naudas līdzekļu, nedz arī armijas un neorganizēta valsts pārvaldīšanas aparāta. Zeme bija izpostīta, un tautas ciešanas neaprakstāmas. Pagaiu valdība nespēja reālizēt mobilizāciju, kad bolševiki draudīgi tuvojās Rīgai. Šajā brīdī kommilitoņa R. Muškeş ierosinājumā Selonijas konvents vienbalsīgi nolēmā ar ieročiem rokā stāties tēvijas sargu rindās.

Ideja par atsevišķas studentu rotas dibināšanu atrada tikpat dzīvu un dedzīgu atbalsi arī Tālavijas konventā. Kad sēļu un tālavu delegācija ieradās pie apsardzības ministra J. Zāliša un paziņoja, ka jaundibinātā brīvprātīgo vienība Atsevišķā studentu rota nodod sevi Pagaidu valdības rīcībā, nopietnais ministrs nespēja valdīt prieka asaras.

Par rotas pirmo komandieri iecēla Selonijas kommilitoni Nikolaju Grundmani, varoņigu cīnītāju 2. Latviešu strēlnieku pulkā.

Par to, ka sēļi ar vira drosmi un asinīm sekojuši savai devīzei — Tēvijai, labāko liecību dod fakts, ka brīvības cīņām beidzoties, četrdesmit sēļi bija izpelnījušies augstāko goda zīmi — Lāčplēša kaŗa ordeni.

Latvijas neatkarības laikmetā sēļi aktīvi piedalījušies valsts darbā. Atbildīgos valdības posteņos pirmajam tirdzniecības un rūpnjecības ministram Spricim Paeglim, vēlākos gados sekoja ministru prezidents Dr. J. Pauļuks, ministri L. Ēķis un B. Einbergs, daudzu nozīmīgu resoru direktori. No Latvijas armijas rindām Selonijai uzticību zvērējuši sešpadsmit pulkveži. Selonija devusi Latvijas universitātei vairāk kā 30 mācības spēkus. Lai te pieminam tikai prof. E. Laubi, prof. Bimani, prof. A. Žaggeru, prof. E. Birkhānu, prof. Kārkliņu, prof. J. Čizarēviču, un no jaunākajiem par mācības spēkiem brīvajā pasaulē tagad darbojas prof. E. Leimanis un prof. J. Muižnieks.

Latvijaş brīvības norietā savas atklātās un nacionālās stājas dēļ daudziem sēļiem nācās izbaudīt kā padomju, tā ar vāciešu okupantu varmācības. Bij. satiksmeş ministrs B. Einbergs un Gustavs Celmiņš ir sabiedrībā pazīstamākie sēļi, kaş izbaudīja vācu Gestapo varu. Daudzi jaunāki kommilitoņi, kuŗu vārdi lai paliek neminēti, vēl šodien ir cīņas pirmajās pozicijās. Atzīmējot sēļu asinş upuruş latviešu legiona rindās, minēsim tikai Augusta Grebles vārdu. Trīs viņa brāļi brīvības cīņās bija izpelnījuşies Lāčplēša kaŗa ordeni. Īsi pirms nāves ari Augusts Greble bija izpelnījies augstāko varonības goda zīmi.

Šodien brīvajā pasaulē Selonija pulcē apm. 350 vecos un jaunos sabiedrības locekļus. Selonijas prezidijs darbojas Nujorkā, bet atsevišķas Selonijas kopas — Sav. Valstīs, Anglijā, Vācijā, Austrālijā, Kanadā, Zviedrijā un Venecuēlā atkal pulcē savās rindās jaunos latviešu studentus, kam sirdi tuvs sēļu garş un devīzes „Draugam — tēvijai" un „Virtute et Fide". Uzticību draugam un vira drosmi tēvijai nebaltās dienās sēļi vienmēr ir pierādījuši darbos. Tas Selonijas stiprums! Tie paši ideāli, kas pirms astoņdesmit gadiem rakstīti Selonijaş vapeņi ir cela vārdi arī šisdienas jaunajai akadēmiskajai audzei.

A. Kundrats.

FRICIS NEIMANIS AIZSAULĒ

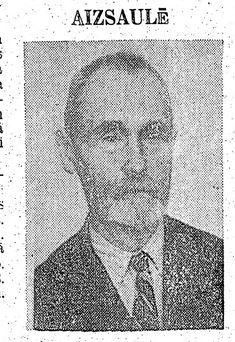

1960. gada 1. novembrī mūžībā aizgājis latviešu vecākai paaudzei plaši pazstamais būvuzņēmējs Fricis Neimanis, dzimis 1868. g. 30. novembrī Latvijā. Savus būvuzņēmēja darbus viņš uzsāka Liepājā pie kaŗa ostas izbūves. Vēlāk pārcēlās uz Sibīriju, Krievijā, kur turpināja savu darbu pie tiltu, ceļu un cietoksņu būvēm. Pēc tam liktenis viņu noved Japānā un Ķīnā, kur viņš ieguva bagātīgas zelta raktuves un izmantoja tās līdz krievu un japāņu kaŗa sākumam. Atgriezies dzimtenē, viņš turpina savas būvuzņēmēja gaitaş gan privāti, gan pie Krievijas, gan Latvijas valdībām. Piedalās arī Liepājas sabiedriskajā un kultūrālajā dzīvē, darbojas arī ilgāku laiku par laikraksta „Liepājas Avīze" atbildīgo redaktoru. Sirmā vecumā Fricis Neimanis līdz ar citiem tautiešiem spiests atstāt savu tēvzemi un izceļot uz Kanadu. Liktenis nebija viņam ļēmis atdusēties Latvijas smiltājā, ko nelaikis tik ļoti vēlējās. Uz Hamiltonas White Chapel Memorial kapiem viņu pēdējā gaitā no Sv. Trīsvienības baznīcas izvadīja māc. Ed. Pavasars.

F. Neimanis šīs zemes gaitas izbeidza tieši vienu mēnesi pirms savaş 92. dzimšanas dienas un 2 mēn. pirms dimanta kāzu atceres.

Saldu dusu svešas zemes smiltājā!

„Kultūras tūristiem" ir slepeni uzdevumi

Tā saucamie „kultūras tūristi", kādi sevišķi pēdējos mēnešos ierodas no okupētās dzimtenes ar speciāliem uzdevumiem apmeklēt izraudzītus trimdiniekus un tos visādiem līdzekļiem pierunāt atgriezties dzimtenē, bet sliktākā gadījumā vismaz braukt ciemos. Viņi var staigāt vienatnē neierobežoti, kamēr vienkāršajiem tūristiem ir atļauts iet vienīgi grupās, un par tiem atbildīgs politruks vai cits uzraugs.

CEĻA VĀRDI

Lai cik bieza būtu migla,
lai kāda tveice vai sals,
lai kas naktī būtu notiks,
lai cik baigas nelaimes satricinātu debesis, zemi, visu pasauli — Daugava, tu aizvien vēl esi un būsi tā pati un turpat.

☆

Baiļes no nāves, drošī vien, ir daudz briesmīgākas par pašu miršanu.

☆

Tavs mūžs ir mirkli, neraudi tīšu prātu tuvāk tos, kas vēl nav pienākuši.

☆

Prieka burvība ir tik smalka, tā gaist pie vismazākās neuzmanības; pats vien esi zaudētājs, piesargies.

Pāvils Klāns.

G. BATCHELLER — REAL ESTATE BROKER — HO 3-6612
22 Fairview Blvd., Toronto.

V. PALMA PĀRSTĀVIS — HO 1-3670
61 Hogarth Ave., Toronto.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - LOGAN: 6 istabu dubultkiegeļu māja. Ellas apkure, garāžas iespējas. Kopīgā cena $14.900,-. Iemaksa $2.000.-. Atlikums uz izdevīgām desmit gadu obligācijām.

DANFORTH - BROADVIEW: atsevišķa 10 istabu dubultkiegeļu, divu dzīvokļu māja. Divas vannas istabas, trīs modernas virtuves. Pagrabā izbūvēta atpūtas telpa. Jauna, moderna ūdens - ellas apkure. Privāts iebr. ceļš un 2 kiegeļu garāžas. Iem. $3.900,-. Atlikums uz izdevīgām 10 g.obl.

FARMA PILSĒTĀ — Kingston Rd. & Main: Atsevišķa divstāvu, 8 istabu kiegeļu māja. Ellas apkure. Skaistas, lielas istabas. Privāts iebr. ceļš un garāža. Dārzs 67x250 p. Nodoklis $280.-. Cena $.8.500.-. Iem. $3,500.-. Atl. uz 1 atkl. 10 g. oblig.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALV INIEKIEM UZ 3 GADIEM ŪZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . .

SVEICIET AR ZIEDIEM!

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.

Kanadas latviešu dailamatnieka savienības salons.

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
IERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZIRE TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

VALUDE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.,
HO 3-1008.

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
- Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.

Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVIJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

MURRY'S DRUG STORE — **E. GALDIŅA** — 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

Jūs ietaupisit naudu un laiku ar
Alfred STIKUTS Real Estate
uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD.,
Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

Abonentu ievērībai Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU.
BOX 220. STOCKHOLM.
LA apgād.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI.

KAŽOKU DARBNĪCA UN VEIKALS
(IGAUŅU VADĪBĀ)
LEE FURS
707 Mt. Pleasant Rr. Toonto 7, tel. HU. 3-6851
- Gatavi dāmu kažokādu mēteļi, žaķetes apmetņi u.c.
- Pieņem pasūtinājumus
- Labo un pārveido kažokus
- Augstvērtīgas kvalitātes materiāls
- Ļoti zemes cenas
- Pirmklasīgs darbs
- Kreditēšanās iespējas

Kaimiņtautas latviešu klienti ļoti gaidīti. A. LEE

5. DECEMBRĪ ATKAL IEVĒLIET
DONALD SUMMERVILLE
par
KONTROLIERI
Viņa programma:
★ Panākta īpašumu nodokļa samaksa 3 termiņos.
★ Labākas atpūtas un izklaidēšanās iespējas jauniešiem.
★ Paātrināt apakšzemes dzelzceļa un apbraucamo ceļu būvi.
Ievēlliet kontrolieri, kas raugās, lai darbi tiktu izpildīti.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-9432, WA 1-2425
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
AIZRĀDIJUMS: Pēc 1. oktobŗa mēs pārsūtām medikamentus uz Padomju Krieviju šā:
1. MĒS PIENEMAM JŪSU PASŪTINĀJUMUS UN IZKĀRTOJAM ATLAUJU, KĀ ARĪ RECEPTI NO PADOMJU ĀRSTIEM; TĀ VAJADZĪGA SAKARĀ AR JAUNAJIEM NOTEIKUMIEM.
2. IZPILDĀM PASŪTINĀJUMUS PĒC JŪSU PIESŪTĪTĀS PADOMJU ĀRSTU RECEPTES VISISĀKĀ LAIKĀ.

PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
Jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTIJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai WA 1-2425 vai pienāciet personīgi. Apkalpojam klientus visur—kā Kanadā, tā ASV.

Nosūta
NAUDU UZ PSRS.
— 10 RUBĻI PAR $1.-
Pēdējais termiņš: 1960. g. 10. dec.
Rakstiet un pieprasiet tuvākus paskaidrojumus.
Arī pārtiku un tekstilpreces jūs varat nosūtīt saviem tuviniekiem.
GRAMERCY DEPT. LA.
New York: 118 E. 28th St. (Room 906). Tel. MU 9-0598.
Newark, New Jersey: 744 Broad Street. (Room 925).
Licencēts un nodrošināts.

IECELOŠANAS, IZCELOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legalizācijas un citās lietās administratīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KANBERGS
595 Sherbourne St. Toronto
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583 Toronto.

F. Rusay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

V. KUČĀNS,
kungu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO,
(pie Danforth un Pape Ave.).
Tel. HO 1-5891.

LABO
visāda veida
ELEKTRISKOS LEDUSSKAPJUS.
Zvanīt
JAUNZARIŅAM,
CH 1-3097, Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis
KLIVLENDĀ
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave. Cleveland 5, Ohio, USA.

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE,
Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
Jūs iemācāties ātri un lēti
★ *FOKSTROTU*
★ *LĒNO VALSI*
★ *VĀLSI*
★ *TANGO*
JIVE, MAMBO, SAMBA, RUMBA, CHA-CHA-CHA
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZZIŅA KATRĀ LAIKĀ

REALTOR
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC
Nekustami īpašumi pārdošanā: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali u. c.
Apdrošināšana — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes, slimības u. c.
Obligācijas — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
Notārs — līgumi, tulkojumi, notariāli apstiprinājumi u. c.
LE. 4-8447
316 Harboard St., Toronto

DONALDS SUMMERVILLE

kandidē otro reizi par kontrolieri Toronto pilsētas vēlēšanās, kas notiek 5. decembrī.

Lai spriestu par kādu, ko tas darīs nākotnē, der zināt, ko viņš ir veicis iepriekš.

Pēc ievēlēšanas kontroliera amatā Summerville sāka uzstātties, lai īpašumu nodokļa maksājumi būtu sadalīti 3 termiņos, kas arī ir panākts, reizē ar to Summerville vienu no saviem solījumiem ir pildījis.

Nākotnes plāni, ko Summerville liek priekšā, ir parkošanas jautājuma nokārtošana, jo uz lielajām ielām kā Yonge, Bloor, Dundas, Roncesvalles u. c. tiešām ir problēma, kur noparkot automašīnu, ja jākārto kādi darījumi vai tml. Tāpat Summervilles projekts ir pasteidzināt apakšzemes dzelzceļu un Toronto pilsētas apbraucāmo lielo ceļu izbūvi, lai tā atvieglotu satiksmi tiem, kas brauc gaŗām Toronto un kas brauc uz Toronto. Summerville panācis to, ka dažādo Toronto pilsētas valdes nozaru sēdes ir atklātas un sēžu gaitu var noklausīties kuŗš katrs, kam interese. Summervillem ir padomā arī lielu remonti. Summerville ir labā kontaktā ar etniskām grupām. Viņam sagādā lielu prieku, ka Kanadas Nacionālajā izstādē piedalās daudzi mākslinieki no etniskām grupām. Viņam daudz rūp arī tīri saimnieciski jautājumi, kas skaŗ jaunieceļotājus.

J. KREIĻA FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.

HO 6-3800, 445 Pape Ave.

FRANČU TEĀTRIS . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

trupas vadītājs Planšons nav gatavojies profesionālā aktiera karjērai, bet viņa režisora un aktiera dāvanas, viņa izdomas un ideju bagātība, viņa enerģija ir tiešām apbrīnojamas. Planšons ir sniedzis veselu rindu senšācionālu inscenējumu, veltītu Šekspīram, Moljēram, Dimā, Gogolim („Mirušās dvēseles") un B. Brechtam pie tam ar īpatu, oriģinālu pieeju katram no šiem drāmatiskajiem rakstniekiem.

Oranžas festivālā (Dienvidfrancijā) Planšons izpelnījās publikas un preses (ir franču, ir ārzemju) slavas dziesmas ar savu Marlona „Eduarda II" inscenējumu. Šinī veclaicigajā vēsturiskajā drāmā Planšons ir ieguldījis jaunu dzīvības pulsu, jaunas idejas, pārnesot to no šauri personiskas traģēdijas plašākā sociālā plāksnē, pasvitrojot no vienas puses feodālās aristokratijas un monarchijas, no otras puses — karaļa varas un pāvesta pretenziju sadursmi.

Pēc triumfa Oranžā Planšons guva spožus panākumus ārpus Francijas robežām — Edinburgas festivālā, sniedzot A. Dimā vēsturiskā romāna „Trīs musketieri" uzvedumu. To, ko redzējām uz Edinburgas skatuves, nekādā ziņā nevar saukt par Dimā romāna dramatizējumu — tas bija brīvs Planšona radošās fantazijas produkts. — variācija par temu „Trīs musketieŗi"; bet augstākā mērā oriģināla, interesanta variācija un pilna aizraujtīga komisma. Planšons bija pat iespraudis uzvedumā epizodus, kas nav minēti romānā, bet ir pilnīgi iespējami, iedomājami, evērojot lugas varoņu raksturu — un Planšona cenšanos inscenēt Dimā veclaicīgo piedzīvojumu romānu kā komēdiju. Tāds ir, piemēram iespraustais epizods, kur ķēniņš Luijs XIII ir apmaldījies un prasa ceļu . . . savā paša pilī! Vēsture stāsta par šī karaļa aprobežotajām garīgajām spējām, tātad šis epizods ir pilnīgi iespējams un — ticams. Otrs epizods: slavenais kardinālis Rišeljē, pinot sarežģītu politisku intrigu tīklus, vissvarīgākā brīdī pēkšņi apsien lielu priekšautu . . . un cep olas! . . .

Planšona inscenējums bija atklāta kaŗa pieteikšana tradicionālajam franču teātŗa statiskajam principam: tas bija viena nepārtraukta darbība, dinamisms, kustība, nevienas tukšas vietas, kur skatītājs varētu atvilkt elpu vai sākt garlaikoties neviena garāka monologa!

Planšona nolūks šinī inscenējumā, acīm redzot, bija — rādīt komisko, absurdo katrā vēsturiskā norisē (atkal rakstnieka Kamī idejas par dzīves bezjēdzību!). Viņš to darīja tik pārlieci noši, ka viskomiskāko iespaidu radīja tieši . . . savā būtībā vistraģiskākie notikumi, piemēram, angļu hercoga noslepkavošanas skats — un franču un angļu kaŗa aina (pēdējā bija inscenēta kā augstākā mērā komiska anglu un franču kareivju deja). Publika smējās . . . līdz asarām, — tik komisks bija šo epizodu uzvedums, kā arī aktieŗu mimika un spēle.

Dekorātivais elements bija samazināts līdz minimam: skatuves vidū bija neliela platforma, uz kuŗas un ap kuŗu norisinājās visi notikumi. Notiekot vietas mainai, no skatuves telpas griestiem tika nolaists attiecīgās pils, cietokšņa vai pilsētas attēls, bet tikai uz īsu brīdi, pēc tam to atkal uzvilka augšā.

Aktieŗi tomēr bija tērpti vēsturiskos kostīmos, kas ķēniņienei Annai un ķēniņam Luijam XIII bija sevišķi krāšņi un gaumīgi.

Būtu neiespējami izcelt kādu atsevišķu aktieri Planšona inscenējumā: tanī katrs aktieris ir piemērots savai lomai — un loma piemērota aktierim

Var iebilst pret šādu uzvedumu veidu, atrast tanī pārspīlējumus, bet nevar noliegt, ka tas bija augstākā mērā oriģināls, saistīgs un komisks. Cauri tam brīžiem it kā bija jūtams Planšona sarkastiskais smaids par veco, tradicijās sastingušo teātŗu spēlēšanas veidu un konservātīvajiem, sīkpilsoniskajiem skatītājiem, ja tādi būtu ieradušies izrādē. Fakts, ka sīkpilsoniskajā, vecajās dzīves formās sastingušajā Francijas provincē Planšons varēja gūt tik lielus panākumus ar saviem ultrāmodernajiem, pilnīgi neparastajiem uzvedumiem, liecina, ka viņa režisora spējas ir tiešām apbrīnojamas.

Austra Augenberga.

PADOMJU PROPAGANDAS PSĪCHOLOĢISKIE LĪDZEKĻI

VIII

Komūnisms gūst panākumus sakarā ar sociālo netaisnību — ir apgalvojums, kas spekulē uz marksistu tieksmi meklēt katras politiskas sērgas cēloni ekonomiskā nevienlīdzībā. Ar to arī izskaidrojami labumi, ko no tā gūst komūnisms: tas demokratiskās valdības noved pie nāvējošas iecietības pret komūnistu aparātu, ko vēl bez tam izkliedz kā reakciju pret nabadzību, kaut gan tas ir tikai diktātūras ierocis.

Šī apgalvojuma aplamību visai skaidri pierāda fakts, ka komūnisma cietokšņi pagātnē un tagadnē ir tieši tās sociālās aprindas, kas ir materiāli vislabāk apgādātas — (strādnieku aristokratija Francijā, Veimaras republikā un Beneša Čechoslovakijā, intellektuāļi Āzijā un veikalnieki Japānā), kamēr iedzīvotāju nabadzīgākie slāņi ir nostājušies tam opozicijā (Spānija, Ķīna pirms Mao un Dienvidamerika).

Divkārt nepareiza ir ideja ka tautas masām Āzijā un Afrikā nav vajadzīga brīvība un ka tās visvairāk ilgojas pēc maizes, apgalvojot, ka tas ir iemesls, kāpēc tās pievēršas Maskavai; pirmkārt tādēļ, ka politiska brīvība ir visefektīvākais līdzeklis, kā panākt dzīves standartu, un otrkārt — tāpēc, ka vissliktākais veids, kā nabadzībā nonākušai tautai dabūt maizi, ir akceptēt komūnisma diktātūru, kas sistēmatiski ir radījusi pārtikas trūkumu. Īstais komūnisma līdzeklis Āzijā nav bads, ko cieš tauta, bet gan intellektuāļu varas kāre.

Nav šaubu, ka demokratu visvētākais pienākums ir pacelt masu dzīves līmeni, lai izbeigtu cilvēku postu, bet būtu aplama illūzija domāt, ka ar to pietiek, lai pasargātos no komūnisma nelaimes. Nekādas reformas nevar apklusināt komūnistu demagoģiju, kuŗai nav robežu krāpšanā un pārsolīšanā. Ir arī skaidrs, ka visu sociālo netaisnību mēs nevaram novērst nākošos pāris desmit gados, lai arī cik centīgi mēs to mēģinātu darīt. Tomēr jau tagad komūnisti mums draud, badot mūsu sānus ar saviem šķēpiem.

Protams, cīņa pret sociālo netaisnību jāturpina bez apstājas, bet uzlūkot to par vienīgo ieroci komūnisma apkaŗošanai, apsolīties palīdzēt nomalēm, kad ministriņas atļauj infiltrēt ar komūnistiem, ir slēpšanās aiz cēlas frontes, kas lielā mērā veicina komūnistu uzbrukumus.

Līdzeklis pret padomju draudiem ir palīdziba mazattīstītām zemēm. Tas ir tas pats internacionālā plāksnē, kas augšminētais bija pašu māju plāksnē. Protams, ir jānovērš nabazība mazattīstītās zemēs cilvēces solidāritātes dēļ. Nepareizs uzskats ir tas, ka šī nepieciešamā deviba ir pietiekama, lai novērstu komūnisma infekciju.

Neaizmirsīsim, ka šī infekcija ir uzbrukusi saimnieciskā veidā, arī augsti attsītītām zemēm, kā, piemēram, Čechoslovakijai un Francijai, jo tās pamatos ir tikpat daudz kaislību un mītu, cik īsto cilvēku vjadzību.

Faktiski ASV, kas apgalvo, ka tā ir humānistiska un kristīga zeme, rīkojas marksistiskā veidā, kamēr Padomju Savienība, kas apgalvo. ka tā ir „marksistu materiālismam", lieto tikai „ideālistiskās" prozelitisma metodes; ASV domā ka tām tikai jāceļ skolas, slimnīcas, dzelzceļi mazattīstītās zemēs, jāsniedz pārtika šo zemju tautai, lai automatiski uzvarētu komūnisma imperiālismu. Turpretim Padomju Savienība pagadām apstrādā tikai cilvēku prātus. Tā apgalvo, ka tautas dzīves standartu pacels, ja ticēs komūnismam un nīdīs rietumus. Un šo ideju Padomju Savienība iemieso bezgaligā grāmatu, brošūru, skrejlapu straumē, un šī literātūra ir uzrakstīta visās valodās un pieskaņota dažādām lasītāju intelligences pakāpēm.

Tātad darba dalīšana ir izveidojusies starp Padomju Savienību un Sav. Valstīm, un tā straujī novedis pie stāvokļa, kad pirmā varēs sagraut otras. Sav.Valstis piegādā pārtiku un Padomju Savienība — propagandu. ASV ceļ skolas, lai mācītu lasīt mazattīstītās tautas; Padomju Savienba iespiež pretamerikāniskus laikrakstus, ko šis tautas varēs lasīt; ASV ceļ bibliotēkas, bet Padomju Savienība tās piepilda ar leņinisku literātūru. ASV ierīko slimnīcas, bet Padomju Savienība apgādā komūnistiskaa slimo kopējas, kas indoktrinēs pacientus.

Tas nenozīmē, ka saimnieciskās palidzības programma būtu jāpārtrauc. Tai var būt lieliski panākumi, bet tikai tad, ja to papildina politiskās izglītības programmas. Dolari vien bez darbinieku kadriem — iedzimto darbinieku, — kas apzinās komūnisma briesmas, nenovēršami nonāk padomju palīgu kabatās.

Rūgtā patiesība ir tā: lai sekmīgi pretotos padomju propagandai, vissteidzamākā lieta nav vis palīdzība mazattīstītām zemēm, bet gan Rietumu un Austrūmu mazattīstītiem prātiem.

Budzis

(Beigas).

ŠUVĒJA - MODISTE
J. BLUMBERGS
pieņem dāmu apģērbu, arī labošanas un pārveidošanas darbus.
172 Palmerston Ave., Toronto. EM 8-6472.

ANGLIJĀ
lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot
D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2
Tel. BAYswater 1652.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

Sestdien, 1960. g. 26. novembrī, 95. n-rs.

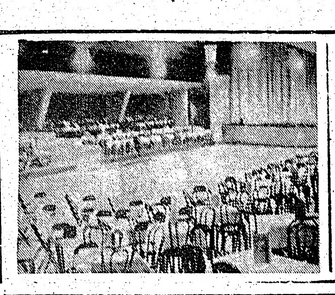

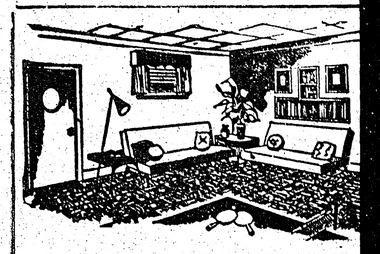

Toronto iedzīvotājiem ir nepieciešams i kontroles dienestam — enerģisks — virs, kurēja komūnistu 4. iecirkni. — kuŗš 3 gad kā pilsētas vecākā biedrs.

Vēliet VĪRU, KAS JUMS KA
V CHAMBERS Fr
par KONTROLIE

Toronto Latviešu Katoļu v
rīko sestdien, 26. novembrī, plkst, 7.
Columbus apakšēja zālē (Sherbourne
SAVIESĪGU ANDREJA VA
AR BAZĀRU
Deja pie labas mūzikas. ★ Atspirdzinājum
Pārsteigumi.
Teeja $1.50. Visus laipni lelūdz
VIENI

„LITTLE RIGA" DEL
VE I
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel.
MŪSU SPECIALITĀTE
- VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
- AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kokt
- DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pasū
(WALDORF, OLIVJE, ŠRIMPU — SPA

VĪJA KRA

LATVIEŠU PUĶU S
CALL
727 Danforth Ave., D
tel. HO 6-9911, To
★ Bagātīgā izvēlē zieddāas po
★ Griezti ziedi. ★ Ziedu sa
★ Tautiskie izstrā
Pasūtiniet s

LATVIJAS AMERIKĀ
MOD
SPIE
TOR
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTĪ
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJA
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPI
- GRĀMATAS un ŽURNĀLU
- VĒSTULU VEIDLAPAS A

u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIENEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ,
ONT., CANADA. TEL.
Pasūtinājumus lūdzam nodot lū

IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

RMA PILSĒTĀ — Kingston Rd. & Main: a divstāvu, 8 istabu ķieģeļu māja. Ella Skaistas, lielas istabas. Privāts iebr. ceļš ža. Dārzs 67x250 p. Nodoklis $280.-, Cena Iem. $3,500.-. Atl. uz 1 atkl. 10 g. oblig.

EZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ

MJU PROPAGANDAS OLOĢISKIE LĪDZEKĻI

t panākumus netaisnību — s spekulē uz meklēt katras ēloni ekono-. Ar to arī iz-i, ko no tā as demokratis- pie nāvējošas mūnistu apa-m izkliedz kā adzību, kaut ktātūras iero-

aplamību vi-fakts, ka ko-pagātnē un s sociālās ap-eriāli vslabāk inieku aristo-imaras repub-echoslovakijā, un veikalnieki dzīvotāju na-r nostājušies pānija, Ķīna nvidamerika). ir ideja ka ā un Afrikā ba un ka tās c maizes, ap-emesls, kāpēc kavai; pirm-ska brīvība ir eklis, kā pa-u, un otrkārt tākais veids, ākušai tautai ceptēt komū-us sistēmatis-kas trūkumu. lidzeklis Āzi-ieš tauta, bet aras kāre.

emokratu vis-ns ir pacelt i, lai izbeigtu būtu aplama r to pietiek, mūnisma ne-rtormas nevar

---

ātra statiska-s bija viena rbība, dina-vienas tukšas s varētu at-garlaikoties nologa!

šini inscenē-bija — rādīt atrā vēsturis-kstnieka Ka-ves bezjēdzī-tik pārlieci-āko iespaidu vā būtībā vis-u, piemēram, slepkavošanas un angļu ka-ņa inscenēta komiska an-reivju deja). līdz asarām, šo epizodu ktieru mīmi-

ents bija sa-nam: skatu-a platforma, u norisinājās iekot vietas telpas gries-tiecīgās pils, s attēls, bet ec tam to at-

tērpti vēstu-s kēnienei Luijam XIII un gaumīgi.

izcelt kādu anšona inscenē-s aktieru ir ai — un lo-rim ādu uzvedu-ni pārspīlēju-gt, ka tas bi-riģināls, sais-turi tam bri-ms Planšona s par veco teātru spē-konservātiva-iem skatītā-radušies iz-pilsoniskajā. nās sastingu-tucē Planšons s panākumus ernajiem, pil-uzvedumiem, sora spējas ir s.

ugenberga.

ŠUVĒJA - MODISTE

J. BLUMBERGS

pieņem dāmu apģērbu, arī labošanas un pārveidošanas darbus.

172 Palmerston Ave., Toronto. EM 8-6472.

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNĪCA, 72 QUEENSBOROUGH TERRACE, LONDON, W. 2. Tel. BAYswater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

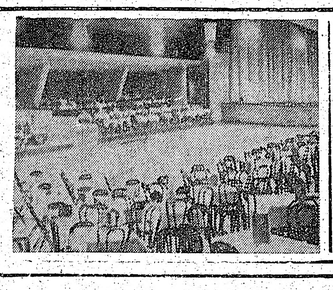

TRADICIONĀLĀ

JAUNGADA SAGAIDĪŠANAS BALLE

31. DECEMBRĪ — 1500 VIESIEM — PALACE PIER

Rīko: DAUGAVAS VANAGU SAIME TORONTO.

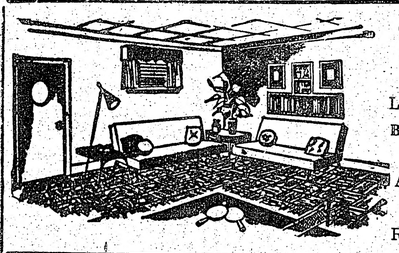

GRĪDU — GRIESTU — SIENU

TILES

LINOLEJI — TEPIĶI — KRĀSAS

Bezmaksas piegāde un aprēķini. Informācija latviešu valodā.

ASPHALT SERVICES LTD., 702 WESTON RD.

RO 9-4734 TORONTO RO 9-4154

Meklē VECMĀMIŅU pie 2 bērniem: 7 gadu un 6 mēn. veciem.

Jādzīvo uz vietas.

Zvanīt LE 5-8552, Toronto.

DRĒBNIEKS A. SILAVS, 128 Clairton Cres., (pie Scarlet), tel. RO 2-1370, Toronto,

Uz vēlēšanos ar drānu paraugiem ierodos pie jums.

Toronto iedzīvotājiem ir nepieciešams īstais vīrs kontroles dienestam — enerģisks — vīrs, kas izkonkurēja komūnistu 4. iecirknī — kurš 8 gadi strādāja kā pilsētas vecākā biedrs.

Vēliet VĪRU, KAS JUMS KALPOS

V CHAMBERS Francis

par KONTROLIERI

ARTURS ZUTIS, B. A.

ADVOKĀTS & NOTĀRS,

133 Richmond St., W., Toronto 1, Ontario.

EM 6-8998 (darbā)

RO 7-5919 (mājā)

IZDARU APMETUMA DARBUS, kā arī apmainu koka kāpnes pret cementa kāpnēm pusstundas laikā.

Zvanīt katrā laikā RO 6-3026, Toronto.

ATSAUCIETIES, JŪS MEKLĒ:

KĀRLIS SKARBULIS,

Kristapa dēls, dzimis 1920. gadā. Meklē māte Jelgavā.

VASILIJS LAPKOVS,

Agafona dēls, dzimis 1920. gadā. Meklē vecāki Jelgavā.

KAS KO ZINĀTU par šīm personām, lūdz rakstīt šīs avīzes kantorim of. Nr. 600.

Toronto Latviešu Katoļu vienība

rīko sestdien, 26. novembrī, plkst. 7.30 vakarā Columbus apakšēja zālē (Sherbourne - Linden)

SAVIESĪGU ANDREJA VAKARU AR BAZĀRU

Deja pie labas mūzikas. ☆ Atspirdzinājumi. ☆ Bufete.

Pārsteigumi.

Ieeja $1.50. Visus laipni ielūdz

VIENĪBAS VALDE.

,LITTLE RIGA' DELIKATEŠU VEIKALS,

343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 4-8974.

MŪSU SPECIALITĀTE

- VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
- AUKSTO UZKOZAMO PLATES kokteiļu pārtijām.
- DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pasūtinājumu — (WALDORF, OLIVJE, ŠRIMPU — SPARĢEĻU u. c.)

VIJA KRAUJIŅA.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave., pie Pape.

tel. HO 6-9911, Toronto.

☆ Bagātīgā izvēlē zieddžas podu puķes.

☆ Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi.

☆ Tautiskie izstrādājumi

Pasūtiniet savlaicīgi.

LATVIJAS AMERIKĀ MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

1. adventā, svētdien, 27. novembrī, 4 dievkalpojumi: pl. 1.00 **Džamaikā Mūsu Pestītāja** baznīcā ar dievgaldu, māc. A. Ozols; pl. 2 **Betlemes** baznīcā, māc. R. Zariņš, pl. 3.30 apakšējā zālē latviešu skaņu mākslinieku kopas iztirzājumi par latviešu tautas dziesmām — piedalās 9 mākslinieki; pl. 4. **Beišorā** Sv. Lūka baznīcā, māc. O. Gulbis; pl. 6 vak. **Bronksā** Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols — adventa vakars. Piedalās M. Zīlava un M. Millere-Grasmane, jauniešu koris. Dāmu rīkotā kafija.

2. adventā, 4. decembrī, pl. 2 dievkalpojums **Betlemes** baznīcā ar dievgaldu, māc. R. Zariņš, pēc tam dāmu komitejas rīkotā adventa pēcpusdiena ar programmu; plkst. 2 **Port Vašingtonā** māc. O. Gulbis; plkst. 6 vakarā **Bronksā** ar dievgaldu māc. A. Ozols.

DETROITĀ

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus draudze.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

27. novembrī, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 1. Adventa dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma iesvētes mācības sākums — vecāku un iesvētāmo kopīga sanāksme baznīcā.

Trešdien, 30. novembrī, pl. 7 vakarā draudzes namā Bībeles stunda. Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila draudze, 1644 So., 11th Ave., Maivudā.

Dievkalpojumi ik svētdienu, plkst. 11-os. Svētdienas skola ik svētdienu; sākas plkst. 9,30.

Kalamazū Sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S - 7th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave., Belwood. Ill.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, **YMCA's** telpās, **120 W. Lexington Ave.**

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S., Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 p.p., bērniem plkst. 1,15 p.p.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W., Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1,30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 27. novembrī, pl. 11.00 rītā Adventa dievkalpojums.

Svētden, 4. decembrī, pl. 11 rītā (ne pl. 3 p.p.) dievkalpojums.

Svētdien, 11. decembrī, pl. 11 rītā dievkalpojums.

Svētdiens, 18. decembrī, pl. 3 p.p. Ziemassvētku eglītes vakars bērniem.

Sestdien, 24. decembrī, pl. 7 vakarā Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

27. novembrī, plkst. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā garīgs koncerts, ko rīko draudzes koris par labu dievnama iegādes fondam. Koncerta programmā piedalās Elza Ziverte (kolarātūrsoprāns), Lauma Pētersone (klavieru solo), Juris Cirulis (baritons), Alberts Vītols (baritons), Edīte Timermane - Ozola (ērģeles), Martas Tūteres klavieru pavadījums solistiem, un draudzes koris diriģenta Jāņa Baruša vadībā.

27. novembrī darbosies arī svētdienas skola paraštā kārtībā.

4. decembrī, plkst. 3 p.p. Trīsvienības baznīcā Adventa laika dievkalpojums. Svētdienas skola.

11. decembrī, plkst. 2 p.p. Jāņa baznīcā dievkalpojums, atzīmējot draudzes 12 gadu pastāvēšanu. Svētdienas skola.

18. decembrī, plkst. 2 p.p. Ziemassvētku eglītes sarikojums bērniem Centrālās YMCAs telpās. Svētbrīdis. Svētdienas skolas uzvedums „Svētā nakts" (autors māc. A. Lūsis). Bērnu apdāvināšana. Rotaļas.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Bramptonā Latvijas valsts dibināšanas dienas atceres dievkalpojums 27. novembrī, plkst. 1,30 p.p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E., 38th St., Hamilton, Ont. Tel. FUlton 3-1182.

Hamiltonā, latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

27. novembrī, plkst. 11.00 no rīta dievkalpojums ar jauniegādāto altāra piederumu iesvēti.

Piektdien, 1. decembrī, plkst. 7,30 vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda — 109 Ferguson Ave., South.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek **Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.**

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

SV. KATARĪNES

Māc. J. Prauliņš, 23 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5093.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Valsts svētku dievkalpojums 27. novembrī, pl. 1.30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas.

Niagarā latviešu ev.-lut. draudzes adventa laika dievkalpojums 18. decembrī, pl. 2 p.p. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Sv. Katarīnās latviešu ev.-lut. draudzes Ziemassvētku vakara dievkalpojums 24. decembrī, pl. 4.30 p.p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

VINIPEGĀ

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

Svētdien, 27. novembrī, paredzēts draudzes bazārs Civic Caledonian Curling Club telpās, 348 Sherbrook Street.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. RE 3-3906.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viseur ielu stūrī.

27. novembrī, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus.

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave. (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kancelejā un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224. Draudzes priekšnieks: A.Spūrmanis, 8106 Arcadian Rd., Montreal 29, P. Q., tālr. HU 1-4948; draudzes kasieris: A.Spura, 606 - 64th Ave., L'Abor a Plouffe, P. Q. tālr. MU 1-5890.

Svētdien, 27. novembrī (1. adventā), plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētību mācību stunda.

Svētdien, 4. decembrī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums (jaunatnes dievkalpojums). Pēc dievkalpojuma jaunatnes reliģiskās audzināšanas stunda.

Draudzes Ziemsvētku sarikojums notiks sestdien, 17. decembrī, plkst. 6.00 vakarā Trinity Memorial baznīcā (Sherbrook ielā pie Marlowe ielas).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Welmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8- vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; vilņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4210.

IZĪRĒJAMA

mēbelēta istaba ar virtuvi (krāsns un ledusskapis), $38.- mēnesī, St. Johns Rd. un Runnymede rajonā. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā.

RO 2-2167, Toronto.

✝

Dziļās skumjās paziņoju, ka pēkšņi no mums šķīrās mans mīļais vīrs,

ARTŪRS ROBERTS ANDERSONS

dzimis 1906. gada 19. maijā Taurenes pagastā, miris 1960. gada 5. novembrī Kanadā. Apbedīts Hamiltonā š. g. 8. novembrī.

Viņu neaizmirstamā piemiņā paturēs

SIEVA, PIEDERĪGIE LATVIJĀ un FRANKU ĢIMENE AMERIKĀ.

Pa sāpju ceļu baigu, mans Dievs man lika iet,
Kur saule aizsedz vaigu un dienas vidū riet.
Un pārtrūkst mana gaita, pirms vakarblāzma kvēl,
Kaut darbu vēl bez skaita un dzīvības tik žēl.

✝

Mans mīļais tēvs, mūsu vectētiņš

JĀNIS SALZIRNIS

dzimis 1900 gada 12. jūnijā, aizsaukts Dieva mierā 1960. gada 11. novembrī Toronto.

Dziļās sērās

Gan milestībā klusi par Tevi as'ras birst:
Ko ar Tev' zaudējusi,
sirds mūžam neaizmirst . . .

MEITA, ZNOTS un MAZBĒRNI.

Milda's FLOWERS

1597 BLOOR ST., WEST,

TĀLR. LE 6-2424, TORONTO 9, ONT.

Ziedi visām vajadzībām, latviskās rotas, audumi, ādas izstrādājumi, keramika.

Piegāde pilsētas robežās. M. BERTULSONS.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Dz. Freimanis — SVEČU SMARŽA, dzejas	$2.50
J. Krēsliņš — TOMĒR ES ATCEROS dzejas	2.80
V. Kārkliņš — NEAPKLUSINĀMĀS IEKĀRES	3.00
T. Heijerdāls — KON - TIKI	3.60
E. Aistars — SAPNIS SAULES LOGĀ	3.20
A. Zariņš — BRĪNUMS	2.50
J. Martinsons — GUDRIBAS CEĻS	0.80
K. Ieviņš — MEDULĀJS	4.00
A. Niedra — BULVĀRU CIGĀNI	3.60
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS IV d.	6.00
F. E. Silampē — KALPONE SILJA	3.60
V. Kārkliņš — ZELTA ZVANS	4.50
E. M. Remarks — RIETUMU FRONTĒ BEZ PĀRMAIŅĀM	3.00
Ad. Šilde — VAZU RĀVĒJI	2.80
Ad. fon Chamisso — PĒTERA ŠLEMIĻA BRĪNUMAINAIS STĀSTS	5.20
E. Ādamsons — RAKSTI I—II kompl.	13.80
J. Vītols — 200 LATV. TAUTAS DZIESMAS	12.00
J. Širmanis — ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI	2.80
Dr. arch. E. R. Laube RAKSTI PAR ARCHITEKTŪRU	6.50
K. Grāmatnieks — DZINTARA KRASTĀ	4.00
E. Birznieks - Upītis — PASTARIŅŠ DZĪVE	2.80

DV GRĀMATNĪCA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

ļūdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāce, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

A. E. LE PAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
982 DANFORTH AVE., TORONTO, HO 5-7527
Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ
Birojā: HO 5-7527 Mājās: HO. 6-5024

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS

YONGE - LAWRENCE: 6 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, plaša, moderna virtuve, vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Cena $15.900.-.

DANFORTH - PAPE: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve, viena trīsdaļīga un viena viendaļīga vannas istaba, iebraucamais ceļš un garāža.

DANFORTH - WARDEN: 6 istabu atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs, ar privātu iebraucamo ceļu un mūra garāžu, piebūvētu pie mājas, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba un vieta atpūtas telpai pagrabā. Cena — $13.900.-.

Sagādājam izstrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

TORONTO CHRONIKA

● Sakarā ar jaunatnes Darba kopas pilnsapulces lēmumu par latviešu valodas semināra organizēšanu, šī jautājuma kārtošanai uzsākti priekšdarbi, vadību uzņemoties nule no Anglijas iecelojušai Gunai Blūmai, kam piesūtams līdz 5. dec. 1 lappusi garš rakstiņš, temu izvēlotīes rakstītājam pašam. Lūgums rakstīt bez palīgiem. Seminārā aicināti piedalīties kā kopas biedri, tā arī nebiedri. Pēc ieņemtā darbu stila, satura un pareizrakstības varēs spriest par rakstītāja zināšanām latviešu valodā. Šādā veidā ir iecerēts palīdzēt jauniešiem stiprināt latviešu valodas zināšanas.

Rakstus lūdz sūtīt uz sekojošu adresi: Mrs. Guna Blūms, 122 Belgravia Ave., Toronto 10. G. Blūmai ir laba pieredze šai darba nozarē jau no Anglijas.

● Kā jau iepriekš ziņots, LNAK padomes vēlēšanu balsu skaitīšana notiks svētdien, 27. novembrī, Sv. Andreja baznīcas telpās. Balsu skaitīšanas darbā aicināti talcinieki no jaunatnes kopām, draudzem un organizācijām. Talcinieki darbu uzsāks pl. 9.00 rītā. Tā kā balsu skaitīšana var ieilgt vēl svētdienas pēcpusdienā, tad tiks gādāts arī par pusdienām.

● Šestdien, 26. novembrī, pl. 8 vakarā Kolumba apakšējā zālē, Toronto latviešu katoļu vienības sarīkojumā notiks „Andreja vakars" ar saviesīgu dzīvi un tradicionālo loteriju.

● Latviešu virsnieku apvienības Latvijas kara skolas dibināšanas atceres sarīkojums notiks sestdien, 26. novembrī, pl. 7 vakarā „Twenty-one" kluba telpās, 225 Church St. Gaidīti virsnieki ar dāmām un ievestiem viesiem.

● „Saulaines" pārvaldes sēde notika 21. novembrī draudzes namā pārv. pr-ka E. Bukas vadībā. Sēdē vēl piedalījās: J. Skrastiņš, K. Tannis, A. Dobelis un Z. Kursis. Sēdes dalībnieki atvadījās no pārvaldes darba aizejošiem darbiniekiem Jāņa Laukgaļa un Jāņa Beitiņa. Pateicībā par viņu darbu nopelniem pārvaldes pr-ks E. Buka pasniedza katram pieminai reliģiska satura grāmatu. Kā atzinību par bez atlīdzības izdarītiem mērīšanas un zemes gabalu plānošanas darbiem A. Augulim pasniedza Ž. Merca darinātu svečturi. Kasieris J.Skrastiņš ziņoja par pārvaldes kases stāvokli. Pārrunāja paveikto un iecerēto nākotnē. Sēdē piedalījās arī māc. A. Lūsis.

● Pēkšņā nāvē ar sirdstrieku naktī no 16. uz 17. novembri miris Alfrēds Ķēkabsons. Aizgājējs 13. decembrī būtu svinējis 75 gadu šūpuļsvētkus. Nelaikis iecelojis Kanadā 1928. gadā, pēc nodarbošanās bijis namdaris. Dzīvojis pats savā ģimenes mājā, izaudzinājis dēlu un 3 meitas, no kurām viena ir pazīstamā dziedātāja M. Dežardēna. Pēc nelaika sēro dzīvesbiedre, bērni un mazbērni. Nelaiki pēdējā gaitā izvadīja šestdien, 19. novembrī, sēru ceremoniju vadot māc. R. Ekšteinam. Viņu guldīja Highland Memory Gardens kapsētā.

● Pirmās ev. - lut. draudzes valsts svētku dievkalpojums bija labi apmeklēts, to kuplināja draudzes koris diriģ. A. Purva vadībā. Dievlūdzējus jo sevišķi aizkustināja mācītāja A. Čopa dziļi pārdomātais spredikis.

● Māc. A. Čops salaulājis Kanadas latviešu skautu jendas kasieri Jāni Rolandu Treimani un žēlsirdīgo māsu Liliju Balgalvi. Jaunlaulātos pagodināja „Tērvetes" skautu vienības goda sardze.

● Māc. A. Lūsis salaulājis Augustu Egliti un Lukreciju Lūciņu Āboltiņu. K.

SELBURNĀ

● Latviešu apvienība lauksaimniecības b-bas valsts svētku sarīkojums notika 9. novembra vakarā Selburnā, Legiona zālē. Svētku dievkalpojumu vadīja māc. A. Čops, svētku runu teica J. Bārs. Mākslinieciskajā daļā ar vijoles solo piedalījās vijolnieks Imants Raminš un tenors Žanis Zentiņš, klavieru pavadījumus izpildot E. Raminai. Svētku sarīkojumu apmeklēja 10 viesu.

MONTREĀLA

● 20. novembrī Montreālas Latviešu biedrība atklāja savu latviešu grāmatnīcu jaunās, ļoti gaumīgi iekārtotās telpās. Grāmatnīcu atklāja biedrības pr-ks Em. Mazutis, norādot, ka tā kalpos latviešu sabiedrībai, tās latviskās kultūras vajadzību apmierināšanai. Bija ieradies konsuls V. Tomsons, organizāciju vadītāji un prāvs pulciņš viesu, kas pakavējās pie viesmīlīgā grāmatnīcas vadītāja J. Birzes un viņa kundzes. Grāmatnīca atrodas 2112 Claremont Ave., Apt 16, telefons HU 1-0695, un tur bez grāmatām dabūjama keramika, rokdarbi, ādas izstrādājumi, svečturi, skaņu plates, odekolons u. t. t.

● Latviešu vīru koris „Junda", kam šajā rudenī piepildās 6 darba gadi, gadskārtējais rudens sarīkojums būs š. g. 3. decembrī, plkst. 8 vakarā Viktorijas telpās, lielajā zālē. Sarīkojums būs jautra vakara veidā ar humoru, dziesmām un deju. Visi dziesmu draugi un kora atbalstītāji laipni aicināti apmeklēt šo gadskārtējo sarīkojumu. O. Kr.

VINIPEGA

● Vinipegas latviešu ev. - lut. Sv. Krusta draudzes svētdienas skola rīko svētdien, 18. decembrī, pl. 15.00 Sokolu zālē (Manitoba un Parr ielu stūrī), Ziemassvētku eglīti ar svētbrīdi, skolas audzēkņu un jaunatnes priekšnesumiem, Ziemassvētku vecīša ierašanos, pārsteigumiem lieliem un maziem, un rotaļām. Visi latviešu bērni mīļi lūgti, ikviens pieaugušais ļoti gaidīts.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. novembrī — Toronto latviešu katoļu vienības sarīkojums „Andreja vakars".
26. novembrī — T. Grīnberga gleznu skates atklāšana Igaunu namā, 958 Broadview.
26. novembrī — TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde „Āksts".
27. novembrī — Sv. Jāņa draudzes kora garīgs koncerts Sv. Jāņa baznīcā.
28. novembrī — Fiasko - dančuvakars, 31 Broadview Ave., Royal Canadian Curling Club, rīko Rīgas roveri.
3. decembrī Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības biedru vakars TLB telpās.
3. decembrī DV teātra izrāde Jo pliks, jo traks Sv. Andreja baznīcas telpās par labu Sestdienas skolai.
3. decembrī — Trisvienības baznīcas Ziemassvētku tirdziņš.
4. decembrī Ingridas un Kārļa Grīnbergas koncerts.
10. decembrī — DVK Teātra izrādē H. Ibsena Dzons Gabriels Borkmans.
10. decembrī — Gaidu un skautu eglītes vakars Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
17. decembrī — TLB Latviešu Ziemassvētku vakars.
17. decembrī — DV eglītes vakars.
21. decembrī — Latviešu YMCA's un Lāpas kopīgs eglītes vakars Centrālā YMCA'ā.
31. decembrī — tradicionālā Jaungada sagaidīšanas balle — Palace Pier deju zālē. DV Toronto saime.
31. decembrī — TL b-ba un sestdienas skola Columbus zālē rīko Jaungada sagaidīšanas balli.
1. janvārī — Toronto latviešu skolas eglīte.
14. janvārī — Viestura kora koncerts par labu latviešu skolai.
21. janvārī — Preses balle.
29. janvārī — TLTA sestdienas ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma atcere.
4. februārī — tradicionālais Vilibalda Drosmiņa karnevāls — Palace Pier.
10. februārī — Nakts Latīņu kvartālā Leasida Memmorial Community Gardens.
18. februārī — DV Kanadā teātra izrāde.
24. febr. — Mākslinieku karnevāls Columbus Hall.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību 10 g. jubilejas sarīkojums Sv. Andreja baznīcas telpās.
2. martā Jāņa Kalēja un Felicitas Maizītes-Kalējas koncerts.

HAMILTONĀ

4. decembrī — Tradicionālā Ziemassvētku tirdziņa atklāšana Latviešu namā.
31. decembrī — HLB un DV jaungada balle.
25. februārī — Prof. Dr. P. Ķiķaukas referāts.
25. martā — Gadskārtējais literārais vakars ar Dr. P. Vasaziņa referātu.

ST. KATARINĒS

4. decembrī — Atlanta klubā, Vanadžu kopa rīko Ziemassvētku tirdziņu - pēcpusdienas tēju. Priekšnesumi bērniem.
31. decembrī — Beacon Motor Hotel Vanadžu kopas Jaungada sagaidīšanas balle.

NIAGARĀ

26. novembrī — Jaunatnes pulc. „Dzirkstele" un DV nodaļas kopīgi rīkotie Rudens svētki. Park Hotela greznajā zālē.

LONDONĀ, ONT.

27. novembrī — ev. - lut. 18. novembra dievkalpojums.
27. novembrī — katoļu dievkalpojums.
Sestdien, 3. decembrī — Viestura kora koncerts un bazārs.
4. decembrī — Londonas latviešu kreditbankas dibināšanas informācijas sapulce.

ROSĪGA PRESES DARBINIEKU KOPA ASV

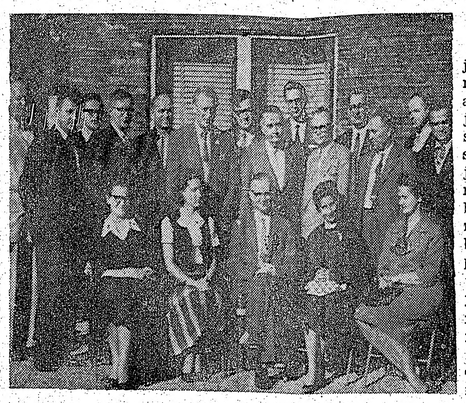

Kopas sapulces dalībnieki. 1. r. l. kr. sēž: E. Andersone, I. Vīksniņa, K. Ķezbers, V. Hermane-Daly, D. Vallēna; stāv — H. Riekstiņš, J. Valainis, A. Osis, R. Čaks, H. Atoms, O. Krolls, J. Skirmants, R. Poruks, O. Cakars, A. Raidonis, A. Burģis, A. Kalnājs, T. Zieriņš un H. Krejcers.
D. Ķezberes foto.

Pagājušā gada oktobrī noorganizētā Čikāgas - Milvoku preses darbinieku kopa aiztecējušā gada laikā attīstījusi visai rosīgu darbību. Notikušas četras sanāksmes ar R. Čaka, A. Raidoņa, Dr. A. Karpa, A. Oša un O. Čakara referātiem un divas valdes sēdes. Tāpat kopa, LPB protektorātā, noorganizēja preses darbinieku draudzības sanāksmi Indiānapoles dziesmu svētku laikā. Nesenajā gada sapulcē Čikāgā kopas valdē ievēlēja: K. Ķezberi (prdis), R. Čaku (pr-ža v.), A. Raidoni (pr-ža v.), I. Vīksniņu, H. Riekstiņu, O. Krollu un A. Osi.

FILATELISTI GATAVOJAS IZSTĀDEI

Filatelistu kopas sanāksmē par Latvijas pastmarku parauglespiedumiem referēja J. Ronis un iepazīstināja ar izvilkumiem no savas kolekcijas. Notika arī parastās nodarbības ar pārrunām, pastmarku apmaiņām u.t.t. Sanāksmes dalībnieki galvenokārt iztirzāja izstādes organizēšanas jautājumu dziesmu svētku laikā. Tā ir iecerēta kā visas brīvās pasaules latviešu filatelistu izstāde, un pastmarkas tiks izstādītas attiecīgos sagrupējumos. Jauniešu grupā varēs piedalīties jaunieši līdz 18 gadiem. Pārrunāja arī žūrijas komisijas izraudzīšanas iespējamību, kurā aicinās pa vienam ījaunu un lietuviešu filatelistam un vienu latviešu filatelistu, kurš pats izstādē nepiedalīsies. Sakarā ar Latvijas pastmarkas tuvojošos 100 gadu jubileju, apsvēra arī jautājumu par īpašas pastmarkas izdošanu izstādes gadījumā un par tās metu rūpēsies M. Zicmanis, un, kā zināms, pirmā pastmarka pirms nepilniem 100 gadiem parādījās Cēsu apriņķi. Nolēma ar konsula V. Tomsona starpniecību griezties pie Kanadas pasta departamenta Otavā, par īpaša pasta kantora atvēršanu pie filatelistu izstādes dziesmu svētku laikā. Ir pierādījies, ka šādas iespējas pastāv, kādēļ šai gadījumā ir labas cerības ierosmes īstenošanai. Izstādes tehniskā komitejā ievēlēja: R. Noriti, J. Roni un M. Zic mani, bet par vietniekiem izraudzīja O. Klani un E. Slaucītāju. Sanāksmi vadīja J. Ronis, un nākošo sanāksmi noteica svētdien, 4. decembrī, pl. 2. p.p., pie R. Noriša, 18 Murellen Cres. (Toronto 16, telef. PL 9-8076). Kopa apzinājusi Toronto un tās apkārtnē 26 filatelistus, un jauni interesenti vienmēr laipni gaidīt.

ATSAUKUMS

LA 12. novembra n-rā ievietotais raksts „J. Kalnietis — 50-gadnieks", diemžēl, ir nepareizs no sākuma līdz beigām. Vispirms jau — esmu patalsīts par 4 gadiem un 10 mēnešiem jaunāks, tāpat visa pārējā informācija par manu sabiedrisko darbu Klīvlendā ir nepareiza. Par visu to varētu dusmoties, vai pasmaidīt, bet kļūst gan skumji, ja jālasa tādi absurdi, ka es, lūk, nodarbojoties ar tautas melodiju sakopošanu. Tas norāda, ka raksta autors nepieder pie latviešu gara darbinieku saimes, jo tad viņš zinātu, ka jau sen pirms manis šīs melodijas ir sakrājuši komponisti Emīls Melngailis, Jēkabs Graubiņš un citi, bet es personīgi „no tautas mutes" neesmu uzrakstījis absolūti nevienu noti.

Manis darbs Klīvlendā ir iezīmīgs pavisam citā plāksnē, varbūt esmu guvis arī panākumus, bet par to raksta autors, acīmredzot, nekā nezina. —

J. Kalnietis.

Red. piezīme: minētā raksta autors nav mūsu laikraksta Klīvlendas korespondents J. Ezergailis, bet gan Ed. Keišs, Toronto.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

Pasaules prese ar lielu ziņkāri vēro, pa kuru no šiem daudzajiem ceļiem ies Kennedijs.

TORONTO LATVIEŠU SKOLAS AUDZĒKŅI IEDZĪLINĀS LATVIJAS VĒSTURĒ

TLB sestdienas skolas Latvijas valsts svētku sarīkojumā vārēja vēlēties vairāk vecākās pamatskolas audzēkņu vecākus un viesus un aicināja jauno audzi turēt svētu Latvijas vārdu. Pēc kopīgi noziedātās Latvijas himnas viesis no ASV prāv. N. Trepša savā svētku runā dziļi iedvesmotos vārdos ietvēra 18. novembra nozīmi un brīvības raksturojumu. „Dievs tā ir radījis pasauli," teica runātājs, „ka cilvēkam ir jādzīvo savā tautā ne tikai baltās, bet arī nebaltās dienās. Dievs grib, lai mēs būtu un paliktu latvieši. Latviskums ir ļoti bagāts, un maz ir tautu, kas tā mīl savu zemi kā latvietis. Mazajam Jānītim un Mārītei Latvijas vārds ir problēma, bet arī viņiem ir jāsaprot, ka viņi atrodas brīvībā, turpretim mīšņi un brālītim dzimtenē šīs kustības brīvības trūkst, un viņi gaida no mums palīdzību." Jaunajai audzei ir jāpazīst sava tauta un tās varoņi. Prāvests aicināja vecākus mācīt bērniem nest upurus latvietības celšanā. „Neviens necienī to, kas nepilda pienākumu, tauta necieš dezertierus, un arī Dievs nemīl tos, kas nepilda savus pienākumus," nobeidzot savu runu, teica prāvests, iemantodams dziļas simpatijas kā no lielajiem, tā arī no mazajiem klausītājiem.

Patika skolēnu priekšnesumi, kas bija izvēlēti 18. novembra cildināšanai deklamācijās un dziesmās. Svinīgu noskaņu radīja arī programmas izpildītāju tautas tērpi.

Kā jau iepriekšējo gadu skolas valsts svētku atceres aktos, arī šogad tika paziņoti sacensību uzvarētāju vēsturē, 7.kases audzēkņu vārdi: 1. Kārlis Jansons, 2. Alvis Bāliņš, 3. Valdis Budrēvics, 4. Pēteris Pogulis, 5. Dainis Šultmanis. Uzvarētāji saņēma veltes, un pirmās vietas ieguvējs ieguva skolas vecāku padomes pr-ka A. Ķivlenieka dāvāto balvu — J. Soikāna gleznu mapi. Skolas pārzine A. Mārtinsone, pasniedzot apbalvojumus norādīja, ka, godinot dzimto zemi Latviju un atceroties mūsu valsts dibināšanas dienu, jaunie draugi — 7. klases audzēkņi centīgi iedziļinājušies Latvijas vēsturē, šoreiz kā temu izvēloties — Latviešu strēlnieku ciņas par Latviju.

Pirmās vietas ieguvējs K. Jansons atstāstīja kādu posmu no sava darba, zīmīgi raksturojot latviešu strēlnieku ciņas jēgu un nozīmi, to bagātinot ar J. Medeņa un A. Čaka dzeju vārsmām. Bija tautas dejas un rotaļas. K.

IESKATS „ZINTIS" 2. NUMURĀ

Latviešu žurnāls angļu volodā — Zintis 2. numurs iznāks 15. decembrī. Saturā Zentas Mauriņas, Jāņa Veseļa, A. P. Mierkalna, G. Saliņa, V. Sniķeres, Z. Ritmaņa, I. Primanes, A. Grotāna, O. Krātiņa, Rūtas Skujiņas, Klāvsona, u. d. c. darbi.

Ieteicams dāvināt Zintis saviem ārzemnieku draugiem, augstskolām un publiskām bibliotēkām.

Redakcijas adrese: Magazine Zintis, 719 W. Willow St., Chicago 14, Illinois.

Pirmais Zinšu numurs apgādā vairs nav dabūjams. Gada abonements ASV un Kanādā tikai $2,- (citur $1,-). H. At.

JAUNIEŠU . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

Bet kāda ir latvju jaunatnes stāja okupētajā dzimtenē? Latviešu jaunietis ar drebošu sirdi ir vērojis un dzīvojis līdzi brīvības cīnītājiem Austrumberlīnē. Polijā, Ukrainā, Ungārijā un zina, ka katras brīvības kustības apspiedēji ir krievi. Viņiem nav palicis noslēpums, ka pat vergu nometnēs ir notikusi saceļšanās un ka līdzīga verdzība nepastāv nekur pasaulē. Latviešu jaunietis zina, ka svešie elementi viņa dzimtenē bauda visādas privilēģijas. bet latvietis pats savā zemē ir varasvīru kalps, un ka viņa bagātā dzimtene ir padarīta par izlaupīšanas objektu komūnistiskās Krievijas labā. Viņš zina, ka okupētā Latvija ir pārvērsta par Padomijas koloniju. Ja esam aizdegušī sveci 18. novembra svētumam, tad lai zinām, ka arī šai 18. novembrī latvju jaunieši Brāļu kapos Rīgā noliks vientuļus ziedus, kaut arī ziedu nesējs varbūt jau nākamā rītā būs čekas upuris.

Mums jāatrodas nepārtrauktā cīņas trauksmē. Mums jāstāsta par terroru, kas vēl šodien turpina iznīcināt latviešu tautu un kultūru. Par šo genocīdu mums ir jāinformē brīvās pasaules tautas un jāapsūdz par to Padomju Krievija. Dievs, uzlikdams mums plecos smago trimdas nastu, mūs ir sūtījis pie pasaules brīvajām tautām kā cilvēces draudošo briesmu vēstnešus.

Akts noslēdzās ar Tonijas Kalves deklamācijām un Marianas Avotiņas klavieru priekšnesumiem.

PAŠKAIDROJUMS

LA iepriekšējā numurā rakstā „Montreālas Vanagi darba svētkos" ieviesusies kļūda. Pareizi jābūt: E. Krūka arī paziņoja, ka DV Centrālā valde ar atzinības rakstiem apbalvojusi pirmo nod. pr-ku plkv. K. Tirziti, pašreizējo nod. pr-ku J. Gributu un revīzijas komisijas pr-sēdi A. Zeltiņu.

JĀATSPĒKO . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Bez tam valdes priekšsēdis ziņoja, ka piedalījies čechu gada svētkos, ANB priekšsēža Dr. Anisa jubilejā un 30. oktobrī — DV KV sēdē, kurā pārrunāts DV Toronto nodaļas iesniegums attiecībā uz LNAK Palīdzības nozares vaditāja posteni, kad DV KV pieņēma lēmumu — lūgt LNAK, ka, ieceļot vai apstiprinot LNAK aprūpes daļas vadītāju, sazināties ar DV Kanadas valdi. LNAK valde pieņēma šo DV KV lēmumu zināšanai.

LNAK valde izsaka pateicību DV KV laikraksta apgādam par lielo atsaucību ar rakstījiem un sludinājumiem atbalstot LNAK padomes vēlēšanas.

Nolēma izmaksāt autoru honorārus Birutai Mateusi $49.16 un Arvidam Blaumanim $40,09. Atvēlēja $50,- izmaksu Toronto universitātes studentu kopai, kura izdod žurnālu „Review", kas apkaro komūnisma tendences universitātē. $50,- atvēlēja informācijas centra izdevumiem.

Valde uzdeva kasierim pasūtināt Latvijas penkluba izdoto W. Methw antoloģiju „A Century of Latvian Poetry", ko piesūtīs bibliotēkām, augstskolām un vidusskolām Kanadā, un kuru varēs iegādāties arī tautieši.

Sēde notika Sv. Jāņa draudzes namā, 200 Balmoral Ave., un tanī piedalījās: valdes priekšsēdis V. Upeslācis, pr-ža vietnieki māc. A. Lūsis un J. Niedra, sekretārs V. Uiska, kasieris T. Kronbergs, biedrzinis A. Rožkalns un K. Bencons.

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
ST. KATARINES
E. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

LATVIEŠA UZŅĒMUMS KVEBEKĀ

Montreālas robežu tuvumā, apm. 14 jūdzes no pilsētas centra (Town of Pierefonds) jau ilgāku laiku darbojas latviešu pasākums — Laimoņa Bisenieka vadītais delikatešu veikals, apvienots ar restorānu. Liekas, ka nebūs daudz tautiešu, kas zinātu, vai būtu kādreiz iegriezušies šo preču bagātajā veikalā.

Tas atrodas apm. 12 jūdzi aiz tālumā no Roxboro kur bez L. Bisenieka pēdējā laikā mājas iepirkušas J. Paliepa, G. Strautiņa, A. Sproga u. c. latviešu ģimenes. Veikala māja ir paša L. Bisenieka celta, tajā ierīkots arī televizijas veikals un darbnīca. Māja atrodas kāda lielāka ceļa malā, kas ved uz St. Anne de Beleville (ap 12 jūdzes). Tuvākā apkārtnē atrodas St. James un Cristal plūdmales, Ile Bizard golfa klubs, kā arī plaši pazīstamā St. Eustache plūdmale (6 jūdzes). Veikala apkārtne ir turīgu ļaužu rajons. Un visā šai plašajā apkārtnē var sastapt arī latviešu cilvēkus, kas šeit apmetušies uz dzīvi savos īpašumos, bet visvairāk ir franču, kā arī angļu izcelsmes vāciešu u. c.

Apmēram tūlīt uzņēmīgā latvieša pasākumam radās paveras dažādas darbības plašā izvēlē. Bez dabūjām dēļ skrīnīm, kūkām, gatavām desu šķirnēm, piskvītiem pieņa produktiem ir arī eiropiešu gaumē skābēti gurķi un kāposti. Tāpat var izvēlēties dažādus tabakas izstrādājumus, žurnālus, laikrakstus u.t.t. Lielu vairumu ir importētu preču, kas nākušas no Eiropas. Restorāna apmeklētāji var mieloties pie siltiem un aukstiem ēdieniem un uzkožamiem. Pie veikala ir labas auto novietošanas iespējas. Veikalu pārvalda Laimonis Bisenieks kopā ar savu sievu Beleville (ap 12 jūdzes). Tuvākā apkārtnē atrodas St. James un Cristal plūdmales, Ile Bizard golfa klubs, kā arī plaši pazīstamā St. Eustache plūdmale (6 jūdzes). Veikala apkārtne ir turīgu ļaužu rajons. Un visā šai plašajā apkārtnē var sastapt arī latviešu cilvēkus, kas šeit apmetušies uz dzīvi savos īpašumos, bet visvairāk ir franču, kā arī angļu izcelsmes vāciešu u. c.

Apmēram tūlīt uzņēmīgā latvieša pasākumam radās paveras dažādas darbības plašā izvēlē. Bez dabūjām dēļ skrīnīm, kūkām, gatavām desu šķirnēm, piskvītiem pieņa produktiem ir arī eiropiešu gaumē skābēti gurķi un kāposti. Tāpat var izvēlēties dažādus tabakas izstrādājumus, žurnālus, laikrakstus u.t.t. Lielu vairumu ir importētu preču, kas nākušas no Eiropas. Restorāna apmeklētāji var mieloties pie siltiem un aukstiem ēdieniem un uzkožamiem. Pie veikala ir labas auto novietošanas iespējas. Veikalu pārvalda Laimonis Bisenieks kopā ar savu sievu Veikala adrese: 12237 Gouin Blvd., West. K.

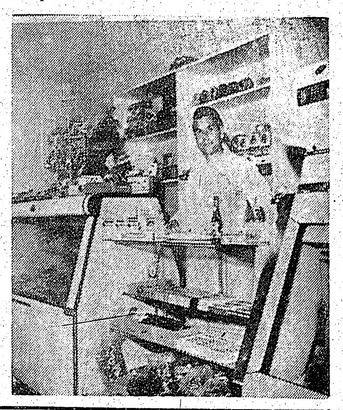

Laimonis Bisenieks savā veikalā.

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU
1-ās un 2-ās
OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. LIEPIŅŠ,
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.